

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ΄.

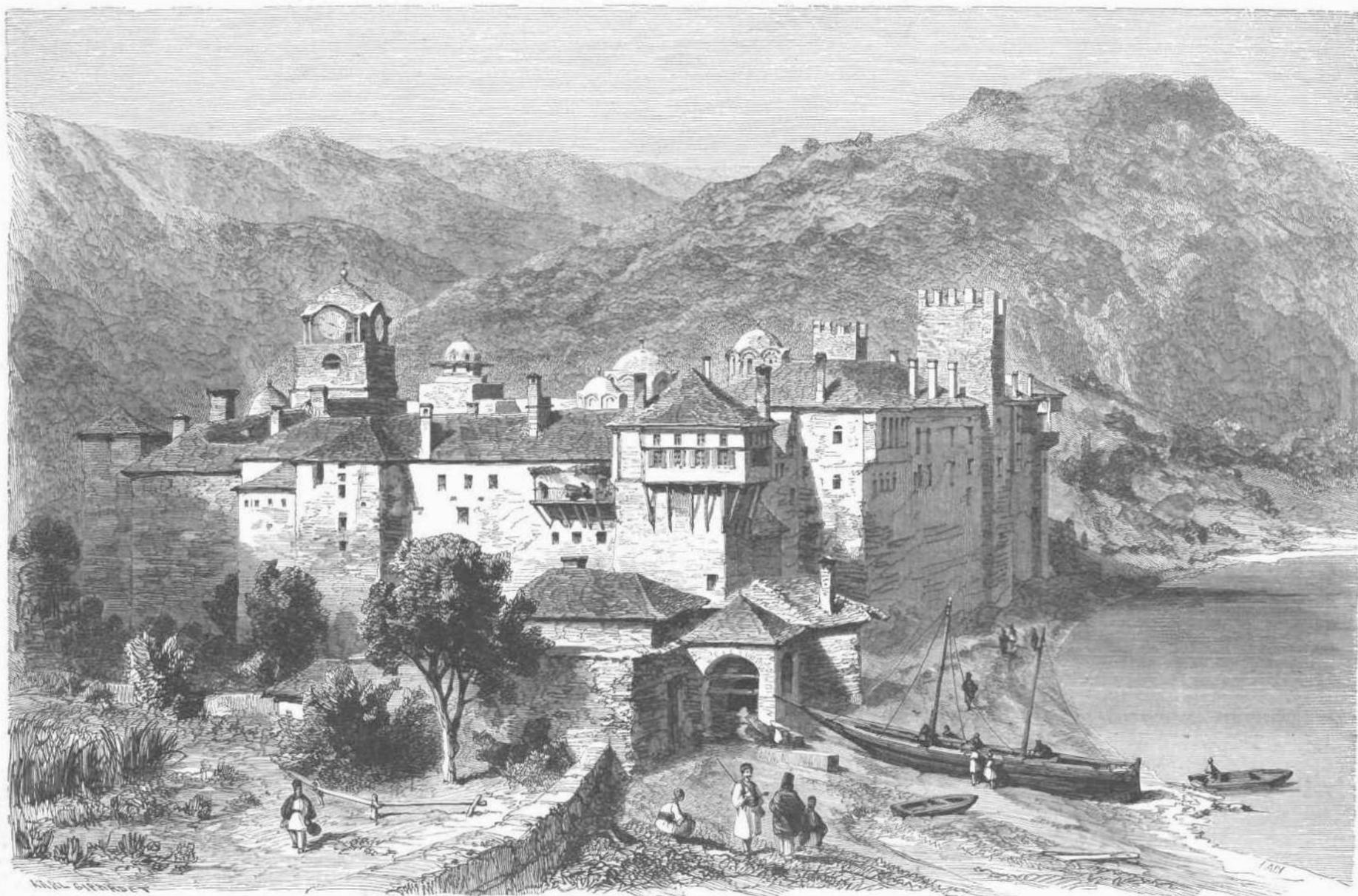
Ἐκδίδεται
τῆ 1/13 καὶ 15,27
ἐκάστου μηνός.

Ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ τῆ 15 27 Ἰουλίου 1887

Τιμὴ ἑτησία
προπληρωμένη
εἰς χροσόν.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ῥούβλ. 16.

ΑΡ. 150.

Η ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΙΒΗΡΩΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ο Άθως και αι μοναί αὐτοῦ. (Συνέχεια). — Γαίτου Φαῖτος. — Τὸ Ἅλ. Ρ. Παγκαθῆ. (Συνέχεια). — Ἔπος ἐντίκτων τῶ τῶζον. Ψηφιστέμα. — Εἰδία μετὰ θεῶν. Μετὰ τὸν ἄγγλοῦ μυστογραφίματος Called back τὸ Conway ὑπὸ τῆς δεσποτικῆς Σοφίας Βίγγ. Βαλτατζῆ. — Ὁ χειμερινὸς κήπος τοῦ βασιλέως τῆς Βασιλείας Λονδοῦτικου Β'. — Ἐκδρομὴ ἐν τῷ ποταμῷ Ohio. — Ὁ ἰδιωτικὸς βίος

Ο ΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΙ ΜΟΝΑΙ ΑΥΤΟΥ.

(Συνέχεια.)

ΚΑΙ τὰ εἰκοσι τοῦ Ἄθω μοναστήρια εἶναι ἀξιοθέατα, οὐ μόνον διὰ τὴν γραφικὴν αὐτῶν τοποθεσίαν, ἀλλ' ἰδίως διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς κειμήλια. Πρὸς ἀποφυγὴν μονοτονίαν ἐπαναλήψως θέλομεν περιγράψαι ἐνταῦθα δύο τῶν ἀξιοσημειωτέων μονῶν καὶ πρῶτον τὴν μονὴν τῶν Ἰθῆρων, ἧτις κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν εἶναι ἡ τρίτη τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τριῶν Γεωργίων περὶ τὰ τέλη τῆς 10 ἑκατονταετηρίδος ἡ μονὴ αὕτη κείται παρὰ τὴν θάλασσαν ἐν μέσῳ ἀποτόμων καὶ καταφύτων λόφων καὶ κατὰ τὴν εἰσοδὸν θαλαίαις παραγωγῶδες κοιλάδος, κατεργασμένης πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τῆς κεντρικῆς τοῦ ὄρους ῥάχως. Ἡ μονὴ σχηματίζει μεγαλοπρεπῆς τετραγώνου οἰκοδόμημα καὶ φαίνεται μακρόθεν ὡς φρούριον ἕνεκα τῶν ὑψηλῶν λιθίνων τοιχῶν, τὰ ὅποια πανταχόθεν περιβάλλουσιν αὐτήν. Ἀφ' οὗ ὅμως εἰσελθὴ τις εἰς αὐτὴν εὐρίσκει μεγάλῃν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν, διότι τὰ οἰκήματα εἶναι εὐλιννα μετὰ μεγαλῶν ἐξωστῶν, στηριζομένων ἐπὶ στερεῶν πασσάλων ἢ στηλῶν. Τὰς στέγας τῶν οἰκοδομῶν ἐπιστέφουσι πλεῖσται καπνοδόχοι κεχρωματισμέναι ποικιλοχρόως, ὡς καὶ αἱ προσόψεις τῶν οἰκιῶν. Ὅπισθεν τῶν οἰκημάτων φαίνονται οἱ θόλοι τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὸ θάθος ὑψοῦται πύργος, ὅστις ἐν χρόνοις ταραχῶν καὶ ἐπιδρομῶν, ὅτε αἱ μοναὶ ἦσαν ὠχυρωμέναι, ἐχρησίμευσεν ὡς σκοπιά. Ὅπισθεν τῆς μονῆς κείται ἐν ἀπεξηραμένην χειμάρρου κοίτῃ πτωχοκομειῶν, ἐν ᾧ νοσηλεύονται πτωχοὶ λαϊκοί, καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ ὑπάρχει κατὰστημα διὰ τοὺς λεπροῦς, οὓς οἱ μοναχοὶ περιποιῶνται συνήθως. Ἐπὶ τοῦ πρὸς βορρᾶν τῆς μονῆς κειμένου λόφου εἶναι σκῆτῃ διὰ τοὺς Γεωργίους, εἰς οὓς ἀνήκουσι καὶ δέκα ἐκ τῶν διακοσιῶν μοναχῶν τῆς μονῆς τῶν Ἰθῆρων. Τὸ νεκροταφεῖον εἶναι κεκοσμημένον διὰ κυπαρίσων οὐχὶ ὅμως καὶ διὰ μνημείων. Τὰ ὄσα τῶν νεκρῶν ἐκθάπτονται μετὰ τινα χρόνον καὶ κατατίθενται ἐν σωρῶν ἐν τῇ ὄσει τῆς μονῆς. Ἀφ' οὗ διὰ εὐρείας πόλης εἰσελθόμενοι εἰς τὴν μονὴν εὐρίσκόμεθα κατὰ πρῶτον ὑπὸ σκοτεινῶν, σκεπαστῶν διάδρομον, ὅθεν φθάνομεν εἰς τὴν μεγάλῃν αὐλήν, ἧς τὸ κέντρον κατέχει ἡ ἐκκλησία ἢ ἡ μητρόπολις. Ὅ,τι εὐθὺς προσβάλλει τὰ θλιμμένα τοῦ ἐπισκεπτομένου τὴν μονὴν εἶναι ἡ ἐπικρατοῦσα ἀνωμαλία· ἐδῶ μὲν φαίνεται εὐλινθη σκῆτῃ, ἐκεῖ παράπηγμα, παρεκτεῖ παρεκκλήσιον. Τὰ ἐκ λίθων καὶ πλίνθων ἐκτιμημένα οἰκήματα συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀνώμαλον ταύτην ποικιλίαν. Περίεργον εἶναι δύο ὑψηλαὶ κυπαρίσσοι εἰς τὴν ἀνατολικὴν τῆς αὐλῆς ἄκρην. Τὰ οἰκήματα βυζαντινοῦ ῥυθμοῦ δὲν εἶναι μὲν ὠραία, ἀλλὰ τὰ μάλιστα γραφικά. Ἐνεκα τῆς χρήσεως βυλκίαις εἰς τὴν οἰκοδομήν πολλὰ μέρη τῶν οἰκιῶν εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα νεώτερα· οὐχ ἧττον ὅμως λίαν τεχνηέντως ἀνεκαινίσθησαν κατὰ τὸ ἀρχικὸν σχέδιον καὶ τηροῦσιν ἀμειψίωτον τὸν ἀρχικὸν τῆς ὅλης οἰκοδομῆς ῥυθμόν. Τὸ κυριώτερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον οἰκοδόμημα ἐν ὅλαις ταῖς μοναῖς τοῦ Ἁγίου Ὄρους

μὲς βασιλείας. — Ἐλέγαντες λουόμενοι. — Αἱ συνήθειαι κραινοδοξίας. Διήγημα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. (Συνέχεια). — Διάφορα. — Αἰτίματα καὶ λείψεις. ΕΙΚΟΝΕΣ. Ἡ μορφή τῶν Ἰθῆρων. — Ἔπος ἐντίκτων τῶ τῶζον. Ψηφιστέμα. — Ὁ χειμερινὸς κήπος τοῦ βασιλέως τῆς Βασιλείας Λονδοῦτικου Β'. — Ἐκδρομὴ ἐν τῷ ποταμῷ Ohio. — Ῥωμαιοὶ κόρη. — Ἐλέγαντες λουόμενοι.

εἶναι ἡ ἐκκλησία, ἧς οἱ τοῖχοι κοσμοῦνται διὰ κανονικῶς τοποθετημένων τοιχογραφιῶν. Τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς μονῆς τῶν Ἰθῆρων. Καὶ πρῶτον μὲν εἰσερχόμεθα εἰς τὸν πρόναον, ὅστις στηρίζεται ἐξῶθεν ὑπὸ λεπτῶν κίωνων καὶ κατέχει τὴν ὅλην ἐξωτερικὴν τοῦ οἰκοδομήματος πρόσοψιν. Ἐν τῷ πρόναῳ εἶναι ἀπεικονισμένη σκηνὴ ἐκ τῆς Ἀποκαλύψεως ἰδίως τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, παριστάσασα τὴν τιμωρίαν τῶν ἀσεβῶν. Ἐπὶ ἐνὸς τῶν τοίχων φαίνονται σκηναὶ ἐκ τῶν οἰκουμηνικῶν Συνόδων, ἐν αἷς ἰδίως ἀξιοπερίεργος εἶναι ἡ σκηνὴ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου. Ἐν αὐτῇ παριστάται ὁ Ἁγ. Ἀθανάσιος ὡς νεανίας κύπτων πρὸς τὰ ἔμπροσθινά ἡ καταγράφῃ τὸ Σύμβολον τῆς Πίστειας, ἐν ᾧ ὁ Ἁγ. Ἀρίων συζητᾷ μετὰ τῶν ἱσχυρῶν αὐτοῦ ἀντιπάλων, τοῦ Ἁγ. Στυριδιώτου καὶ τοῦ Ἁγ. Νικολάου. Πρὸς τὰ δεξιὰ παρίσταται ὁμάς Ἀριανῶν φοροῦντων στολὰς φιλοσόφου, ὧν τινὲς μὲν εἰσερχόμενοι εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων, ὅπως ἀπαρνηθῶσι τὰς ἀπάτας τῶν, ἐν ᾧ ἄλλοι ἐκδιώκονται εἰς τὴν φυλακὴν ὑπὸ ἀνδρὸς ῥοπαλοφόρου. Ἐκ τοῦ πρόναου εἰσερχόμεθα εἰς τὸν πρῶτον νάρθηκα, περιήγοντα τὴν ἀπεικονισμένην διαφόρων μαρτυρίων. Ἐκατέρωθεν δὲ τῆς κεντρικῆς πόλης, ἧτις ἔχει πρὸς τὸν δευτέρου νάρθηκα, εἰσὶν ἀπεικονισμένοι οἱ Ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος. Οἱ νάρθηκες χωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ Ναοῦ διὰ τοίχων καὶ φαίνεται ὅτι ἦσαν ἀνεκαθεν ὠρισμένοι διὰ τοὺς κατηχουμένους καὶ μετανοοῦντας, καὶ ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν μᾶλλον πρὸς διατήρησιν τοῦ ἀρχικοῦ ῥυθμοῦ ἢ πρὸς τὸν σκοπὸν χρησιμοποίησε αὐτῶν. Σήμερον χρησιμοποιοῦσιν εἰς τὴν τέλεσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν καὶ ὅπως παρῶσιν μεγαλειότερον ἔχρον διὰ τοὺς ἐκκλησιαζομένους. Ἐν τῷ δευτέρῳ νάρθηκῳ θλιπόμεν εἰκόνας ἁγίων καὶ ἀσκητῶν. Ἡ παρῶσιν τῶν ἀσκητῶν εἶναι ὅπως πρωτότυπος· εἶναι οὕτως εἰπεῖν εἰκόνας σχεδὸν γυναικῶν σκελετῶν μετὰ μακρὰς γενεαίδας. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου νάρθηκος εἰσερχόμεθα εἰς τὸν κυριῶς Ναόν, ὅστις ἔχει τὸ σχῆμα Ἑλληνικοῦ σταυροῦ καὶ ἐπιστέφεται ὑπὸ θόλου στηριζομένου ἐπὶ τεσσάρων κίωνων, συμβόλου τούτων τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν. Τὸ ἱερὸν χωρίζεται διὰ τέμπλου ἀνερχομένου σχεδὸν μέρη τῆς ὀροφῆς, κατασκευασμένου δὲ ἐκ εὐλοῦ γεγλυμένου καλλιτεχνικῶς καὶ ἐπιχρῶσου. Ἡ θέσις δύο τοιχογραφιῶν εἶναι ἐν ὅλαις ταῖς μοναῖς ἡ αὕτη· ἐν τῇ κεντρικῇ θόλῳ παρίσταται ἡ κολοσσαία μορφή τοῦ Σωτῆρος καὶ ἐπὶ τῆς δυτικῆς πόλης εἶναι ἀπεικονισμένη ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου. Ἄλλα μέρη τῶν τοίχων κοσμοῦνται διὰ σκηνῶν ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ διὰ εἰκόνων Ἁγίων, ἐν αἷς θέσιν ἐπιφανῆ κατέχει ἡ εἰκὼν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἀπὸ τοῦ θόλου κρέματα κομψῆς χαλκοῦς στέφανος, ἐφ' οὗ εἶναι προσηρτημέναι ἀργυραὶ λυχνίαι, μικραὶ βυζαντιναὶ εἰκόνας καὶ ὠὰ στρουθοκαμήλων, σύμβολα τῆς στερεῆς καὶ ἀκλόνητου πίστεως, κατὰ τὸν ὠραῖον καὶ χαρακτηριστικὸν μῦθον, καθ' ὃν ἡ στρουθοκαμήλου ἐκκαλύπτει τὰ ὠὰ τῆς διὰ τῆς προσηλώσεως τοῦ θλιμμένου τῆς ἐπ' αὐτῶν. Τὸ ἕδαφος τοῦ Ναοῦ εἶναι ἐκ ψιφιδιωτοῦ μαρμάρου καὶ πορφύρεου λίθου. Τὰ μωσαϊκά εἶναι σπάνια ἐν Ἄθῳ· θαυμάσια μωσαϊκὰ εὐρηγνται ἐν τῇ μονῇ τοῦ Βατοπεδίου καὶ τῆς Ἁγίας Λαύρας, καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει καὶ τὴν ἀρχαιότητα τῶν

μονῶν τούτων, διότι κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους τῆς βυζαντινῆς ἱστορίας δὲν συνειβίζοντο πλέον τὰ μωσαϊκά. Περὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐσωτερικῶς κείνται τὰ στασίδια, τὰ ὅποια ὅμως ὀλίγον χρησιμοποιοῦσι, διότι οἱ μοναχοὶ ἴστανται συνήθως κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ἐκκλησία τῆς μονῆς τῶν Ἰθῆρων φαίνεται ἄπως ἔκρυθμος, καὶ τοῦτο ἕνεκα τῆς ὑπαρχούσης πολλῆς ποικιλίας. Ἀφ' οὗ ὅμως ὁ ὀφθαλμὸς ἐξοικειωθῆ, ἡ ἐντύπωσις εἶναι ὅπως καταπραϊντικὴ καὶ ἕνεκα τῆς λάμψεως τῶν διαφόρων κοσμημάτων καὶ ἕνεκα τῆς ἀρμονίας τοῦ χρωματισμοῦ τῶν τοιχογραφιῶν. Ἐν γένει εἰς τὰς βυζαντινὰς εἰκόνας καὶ εἰς τὰς τοιχογραφίας τοῦ Ἄθω ἡ ἰχνογραφία δὲν εἶναι τόσο καλλιτεχνικὴ, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ παραστάσεις ἱσχυρῶν παθῶν εἰς τὰς εἰκόνας ἔχουσι τὸ θεαματικόν· ἀλλ' ὅμως ὑπάρχουσι ἐν Ἄθῳ εἰκόνας τινὲς ζωγράφου τοῦ ἰα. ἡ ἰβ. αἰῶνος, ὀνόματι Πανσελήνου, ἀγνώστου ἄλλως, αἵτινες δικαίως θεωροῦνται ἀριστουργήματα. Ἐξερχόμενοι πάλιν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν τῆς ἐκκλησίας στοῖαν θλιπόμεν δύο σήμαντρα, ἐργαλεῖα ἐν εἰδῇ κωδωνῶν, δι' ὧν οἱ μοναχοὶ προσκαλοῦνται εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ μεσονυκτίου. Τὸν μονότονον ἦχον τῶν κωδωνῶν τούτων ἠκούομεν τακτικῶς καθ' ἑκάστην νύκτα. Πρὸ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῆς ἐκκλησίας ἴστανται κομψὴ σκιάς ἐπὶ κίωνων στηριζομένη, ἔχουσα κάτωθεν λιθίνην λεκάνην, ἐν ᾗ ἀμύσσεται τὸ ὕδωρ. Ἀπέναντι αὐτῆς κείται τὸ ἐστιατόριον ἐν σχῆματι λατινικοῦ σταυροῦ, ὅπου περὶ τοὺς τοίχους εὐρίσκονται μικραὶ λιθινὰ τράπεζαι, ὧν ἡ μία ὑψηλοτέρα σχηματίζει εἰς τὸ θάθος εἶδος θωμοῦ. Ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ ἄμωον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου κηρύττεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος. Τὰ πλεῖστα τῶν ἐστιατορίων ἐν ταῖς μοναῖς τοῦ Ἄθω κοσμοῦνται διὰ τοιχογραφιῶν καὶ συνήθως διὰ εἰκόνας παριστάσεως τῶν μυστικῶν δεσπινῶν. Ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰθῆρων τὸ ἐστιατόριον εἶναι ἀπλοῦν καθότι τὰ μέσα δὲν ἐπέτρεψαν μέχρι τοῦδε τὴν εὐπρεπὴ αὐτοῦ διακόσμησην. Ἄνωθεν τῆς θύρας τοῦ ἐστιατορίου εἶναι τὸ κωδωνοστάσιον, εἰς δὲ τὸ κάτω πάτωμα αὐτοῦ εὐρίσκειται ἡ διβλιοθήκη. Τὰ ἐν ταῖς διβλιοθήκαις τῶν μονῶν βιβλία εἶναι τὸ πλεῖστον ἐκκλησιαστικά, τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ὠραϊοτάται ἐκδόσεις τῶν κλασικῶν, ὡς καὶ βιβλία μαθηματικὰ ἐκδόσεων τῆς Βενετίας ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐνεστώτος αἰῶνος. Πρὸς τούτοις ὑπάρχουσι καὶ πολλὰ χειρόγραφα. Πολλὰ τῶν χειρῶν ἔχουσι μεγάλην ἀξίαν, ἔσθων ὅμως ἐκ τῆς ὑγρασίας καὶ τῆς ὀλίγης ἐπιτηρήσεως. Τὸ πολυτιμότερον τῶν ἐν Ἄθῳ χειρῶν εὐρίσκειται ἐν τῇ μονῇ Χιλιανδάρη (ὄρα τὴν εἰκόνα ἐν τῇ προηγούμενῃ ἡμῶν τευχῇ). Εἶναι ἀρίστης ποιότητος διότι φυλάττεται μετὰ τῶν λοιπῶν κειμηλίων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Εἶναι χειρόγραφον (εἰς 4) τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τοῦ 12 αἰῶνος, γεγραμμένον ἐπὶ περιγραμμῆς μετὰ χρυσοῦν γραμμῶν. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἐδωρήθη τῇ μονῇ παρὰ τοῦ αυτοκράτορος Ἀνδρονίκου τοῦ Κομνηνοῦ. Ἐτερον κομψότατον χειρόγραφον, κτῆμα ἑτέρας μονῆς, εἶναι ὁ "Βίος τῶν Ἁγίων", τοῦ 12 ἐπίσης αἰῶνος, κοσμοῦμενον διὰ λεπτότατα ἐπεξεργασμένων εἰκόνων τῶν

Ἁγίων μετὰ καλλιτεχνικωτάτων κεφαλαίων στοιχείων. Ὁ Τισενόρφ καὶ πολλοὶ Ῥώσοι καὶ Ἄλλοι λόγιοι διτρεῦνθησαν ἐπισταμένως τὰς διβλιοθήκας τῶν μονῶν· πιθανὸν ὅμως εἶναι νὰ κρύπτονται ἐν αὐταῖς καὶ ἄλλοι εἰσέτι θεησαυροί. Μετὰ τῶν ἄλλων ἀξιοθέατων ἀντικειμένων τῆς μονῆς τῶν Ἰθῆρων δέον ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὸ μαγειρεῖον, ἀλλόκοτον τετραγώνου οἰκοδόμημα, ἔχον ἐν μέσῳ εὐρεῖαν ἐστίαν καὶ ἄνωθεν αὐτῆς ὠραῖαν καπνοδόχον. Ἄξια ἐπισκέψεως εἶναι καὶ αἱ μεγάλα ὑπόγειοι οἰκιστήρια, περιέχουσα μεγάλα θαλάμους. Εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς μονῆς εἶναι διασπαρμένα προσκυνητήρια καὶ παρεκκλήσια. Ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰθῆρων ὑπάρχουσι 22 τοιαῦτα, ἐν ᾧ ὁ ὀλίκος ἀριθμὸς τῶν ἐν Ἄθῳ Ναῶν, παρεκκλησιῶν καὶ προσκυνητηρίων ἀνέρχεται εἰς 935, ὡς ἐπισημοφόρηθημεν. Παρεκκλησίῳν τι τῆς μονῆς τῶν Ἰθῆρων φυλάττει θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἧς ἡ ἱστορία εἶναι μνείας ἀξία ὡς δεῖγμα τῶν πολλῶν ἐν Ἄθῳ σωζομένων παραδόσεων. Λέγεται ὅτι ἡ εἰκὼν αὕτη εὐρίσκειτο ἐρριμμένη εἰς τὴν θάλασσαν παρὰ τὴν Νίκαιαν, ὅθεν μετ' ἐπιβίβη ἀβλαβῆς εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ὅτε δὲ οἱ μοναχοὶ, μετακομιζόμενοι αὐτὴν εἰς τὴν μονὴν τῶν, συνεσκέπτοντο πῶς ὄψαιον ν' ἀναρτήσωσιν αὐτήν, ἠκούσθησαν κτύποι περὶ τὴν πόλιν εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἐκεῖ ἔδει νὰ κτισθῇ ἡ ἐκκλησία, ὅπου καὶ ἐγένετο. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ εἰκὼν ὀνομάζεται τῆς Παναγίας Πορταΐτισσης. Ἡ εἰκὼν φέρεται καὶ σημεῖον ὄρατος, δι' οὗ ἄπιστος ἐπληξεν αὐτήν. Ἐκ τῆς πληγῆς ἐρρευσεν αἷμα καὶ ὁ ἄπιστος πιστεύσας ἀπέθανεν ὡς ἅγιος καὶ εἶναι ἀπεικονισμένος ἐν τοιχογραφίᾳ τοῦ νάρθηκος, καλεῖται δὲ ὁ "Ἐθάρβαρος Ἅγιος". Ἡ εἰκὼν εἶναι μύρθη καὶ οσμωπρεπῆς, περιβάλλεται δὲ ὑπὸ ὀλοχρῶσου περιθωρίου κεκοσμημένου διὰ πολυτιμῶν λίθων μεγάλης ἀξίας.

(Ἔπειτα συνέχεια.)

ΓΑΙΤΟΥ

Φ Α Υ Σ Τ Ο Σ .

Ἰπὸ Ἀλ. Ρ. Παγκαθῆ.

(Συνέχεια.)

Μεφιστοφελῆς.

Μὴ βασανίζου δι' αὐτὰ κ' ἐρώτα. Ἄρκει ἡ λέξις, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι στοιχεῖα τῆς νοήσεως τὰ πρῶτα. Ἐν ταῖς λογομαχίαις λέξεις ἀρχοῦσι. Τὸ σύστημα ἡ λέξις ἐτοιμάζει· ἡ πίστις ἀπὸ λέξεων πηγάζει· ἐκ λέξεων δὲν ἀγαρεῖς ἴσται. Μαθητῆς. Διὰ τὰς ἐρωτήσεις τὰς διηγεσεῖς δι' ὧν σὰς ἐνοχλῶ, μὲ συγχωρεῖτε. Ἀλλὰ ὀλίγας δὲν θενὰ μ' εἰπήτε σπουδαίας λέξεις καὶ περὶ ἱατρικῆς; Βραχὺς ἐστὶν ὁ χρόνος τριετίας, τῆς ἐπιστήμης δὲ μακρὸν τὸ στάδιον. Ἀλλὰ διὰ σοφῆς χειραγωγίας νὰ τὸ διέλθῃ δύναται τις βιάδιον. Μεφιστοφελῆς (καθ' αὐτῶν). Αἱ! ἄλις τῆς ἐπῆρας μου διαλεκτικῆς. Ἄς ὀμιλήσω πάλιν διαβολικῶς.

(Μεγαλοφώνως.)

Εὐνόητον τὸ πνεῦμα τῆς ἱατρικῆς. Τὸν μέγαν κόσμον καὶ μικρὸν διηγεκῶς σπουδάζοντες, ἀφήνετε ἐν τέλει νὰ γίνῃ ὄχι ὁ Θεὸς ἀν θέλη. Εἰς ἐπιστήμην μάτην ἀφορᾷ καθεῖς, καὶ ἕκαστος μανθάνει ὅτι τύχη. Ἐάν ὑπ' εὐνοῦ τῆς στιγμῆς ὠφελῆθῃς, εὖγε, καλῶς τὴν ἔχεις ἐπιτύχει. Σὲ βλέπω νέον εὐειδῆ κ' ὑποφερτόν. Πῶς ἔχεις τόλμην ποῖος ἀμφιβάλλει; Πεποιθῆσαι νὰ ἔχῃς πρῆπ' εἰς σεαυτὸν, κ' εἰς σὲ θὰ ἔχουν τότε καὶ οἱ ἄλλοι. Ἀλλὰ εἰς τὴν γυναῖκα πρόσχευε καλὰ. Εἰς τὰ ὄσα ἔχεις καὶ τὰ φεῦ τῆς τὰ πολλά, εἰς τὴν ὑστερίαν τῆς ποικιλίας, μέθοδον ἔχε θεραπείας μίαν· Μέγρι τινὸς ἀν προσποιήσῃς κύριον εὐσεβαστον, τὴν ἔχεις ὑποχείριον· Ὅς πρὸς τὴν τέχνην, τίτλον ἐὰν φέρῃς, τοὺς ἄλλους θὰ πεσῇ πῶς ὑπεραίρεις· Ἄθρως τὰς χεῖρας, — πρὸς τὸ εὐπαρέστη, — ἐπίθεσις ταῖς πλουσιαῖς καλλοναῖς τῆς ὀλίγον σφίξον, ὅταν ψαύῃς τὸν σφιγμῶν· θλέπ' εὐθραπῶς διὰ φλεγκόντων ὀφθαλμῶν, καὶ θίγε τὴν ὄψιν τῆς, θλέπουν εὐλαθῶς, μὴ καὶ τὴν σφιγγὴ ἢ ἐσθῆς ἐπιπλαθῶς. Μαθητῆς. Αἱ! τοῦτο ἄλλος εἶναι λόγος. Τοῦτο ναί! Μεφιστοφελῆς. Αἱ θεωρίαί, φίλε, πᾶσαι σκοτειναί, τῆς δὲ ζωῆς χρυσοῦν τὸ δένδρον θάλλει. Μαθητῆς. Ὁ! Μὲ κατέχει ὡς ὄνειρον ζάλη. Δύναμαι αὐθις νὰ σὰς ἐνοχλήσω, κ' εἰς τὴν σοφίαν σας ἐλθῶν ν' ἀντήσω; Μεφιστοφελῆς. Προθύμως θέλω πράξει ὅτι ἠμπορῶ. Μαθητῆς. Ὁ! ὅμως ὄχι, ὅτω δὲν ἀναχωρῶ. Ἰδοὺ τὸ λεύκωμα μου. Ὁ! ἂν εἶχον τὴν τύχην νὰ μοὶ γράψῃς ἕνα στίχον! Μεφιστοφελῆς. Προθύμως. (Τράφει καὶ τὸ ἀποδίδει.) "Ἔσθ ὡς Θεός, γινώσκων τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρὸν."*) (Βλέπει εἰσεβάστωσ τὸ λεύκωμα, χαϊρετᾷ καὶ ἐξέρχεται.) Μεφιστοφελῆς. Ἄκουε ταῦτα· ἄκουε τὸν πάππον μου τὸν γηραιόν, τὸν ὄφιν, καὶ θὰ φρίξῃς σὺ πῶς ὀμοιάζεις τὸν Θεόν. ΦΑΥΣΤΟΣ εἰσερχεται. Φαῦστος. Καὶ τώρα ποῦ λοιπόν; Μεφιστοφελῆς. Ὅπου θελήσῃς. Μικρὸς καὶ μέγας κόσμος κείν' ἐπίσης ἐμπρὸς ἡμῶν. Καρπὸν, χαρὰν θὰ δρέψῃς ὅπου τὸ θῆμά σου πλανῶν ἂν στρέψῃς. Φαῦστος. Ἄλλὰ τὴν γενεαίδα ἔχον τὴν μακράν, ἔλαφροὺ θ' οὖν πείραν κέκτημαι μικράν. Φοβοῦμαι, θ' ἀποτύχῃ ταύτην τὴν φορὰν. Τὴν δέουσαν δὲν ἔχω συμπεριφορὰν. Μικρὸν αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν πρὸ ξένων, καὶ πάντοτε δεσπονηγορημένον. Μεφιστοφελῆς. Φίλιπτε, ταῦτα πάντα τίποτε εἰσὶ. Τόλμην ἀυθάδη, κ' ἡ ζωὴ εἶν' ὀλη σῆ. *) Ἐν τῇ κειμένῃ λατινιστί· Eritis sicut Deus, scientes bonum et malum.

Φαῦστος. Πλὴν πῶς ὀδοιποροῦμεν; Τὰ πᾶν λείπει. Ποῦ ὑπερρέτης, ἄμαξα καὶ ἵπποι; Μεφιστοφελῆς. Ὅ! ἀπλώσωμεν αὐτὸν μου τὸν μανθῶνα, καὶ θὰ μὰς φέρῃ διὰ τῶν ἀέρων. Ἄλλ' εἰς τὴν τολμηρὰν ὀδοιπορίαν μὴ ἐκτεθῆς θαρῶν τὸν σάκκον φέρων. Ὅλιγον πυραεῖριον θὰ φέρω ὑπὲρ τὴν γῆν ὑψοῦν μας στιγμιαίως. Ἄν ἐλαφροί, προβαίνομεν ταχέως. Διὰ τὸν νέον θίον σὲ συγχάριω. Ε. ἸΠΟΓΕΙΟΝ ΚΑΤΗΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΟΥΡΕΒΑΧ ΕΝ ΛΕΙΨΙΝΑΙ.* Συντροφία εὐθίμων οἰκοποτῶν. Φρόξ. Αἱ! Δὲν γελᾷ κανεῖς; Κάνεις δὲν πίνει; Τί πρόσωπα αὐτὰ τὰ κρεμασμένα! Οἱ πῦρ καὶ φλόγες ἄλλοτε ἐκείνοι, καθῆρθε τώρα ἄχρῳ θρηγμένα! Βράνδερ. Σφάλμα σου εἶναι. Ἐκαμὲς κάμμιναν θρώμαν ὡς τώρα ἡ ἀνοσιάν; Φρόξ (πᾶ χίνα πότημον αἴνω ὑπὲρ τὴν κεφαλῆν). Συγχρόνος καὶ τὰς ὄω. Αἱ, ὄρισατε. Βράνδερ. Τὸν διπλοῦν χροῖον! Φρόξ. Σεῖς τὸ ἐζητήρατε. Σεῖθελ. Ὅστις ἐρίζει, ἔξω τὸν ἐθγάλλομεν. Αἱ! Φωνὰς ὄλοι καὶ κραυγὰς! Ἄς φάλλωμεν! Ἀμὰν ἄμὰν! Ἀλτμάυερ. Βαυθαία ὄδε ὄδε. Τὰ ὠτὰ μου ξεσιζέει καὶ διαπερᾷ. Σεῖθελ. Ἡ ὀροφὴ ἀνίσως εἶναι ἠχηρὰ, οἱ θαρεῖς τόνοι ἐκτιμῶνται τότε. Φρόξ. Εὐγὲ σου. Ἐξω ὅστις φέρει ταραχὴν! Τραλά τραλάλα ὄψασά. Ἀλτμάυερ. Τραλά τραλάλα ὄψασά. Φρόξ. Οἱ λάρυγγές μας συμφωνοῦσι κατ' εὐχὴν. (ἄδει.) Τὸ ἅγιον κράτος, ἡ Ῥώμη, πῶς στέκ' εἰς τοὺς πόδας ἀνόμη; Βράνδερ. Ὁ! ἄς μὰς λείψουν ἄσματα πολιτικά, εἶν' ἄσματ' ἀθῆα· εἶναι πληκτικά, Περὶ τῆς Ῥώμης τὸν Θεὸν δοξάζετε ἡ μέρμηνά σας ὅτι δὲν χειράζεσαι. Πολλὴ χαρὰ μου, ὅτι τὸ παράπαν δὲν εἶμαι Αὐτοκράτωρ οὔτε ὑποπυργός! Ἄλλ' ἀπαιτεῖται κ' εἰς ἡμᾶς τὴς ἀρχηγός. Ἐκλέξωμεν κ' ἡμεῖς ὀμοίως πάππαν. Τί ἀπαιτεῖται πρὸς αὐτὸ ἡζεύρεται. Τὸν ὑποψήφιον σας λοιπὸν εὐρετε. Φρόξ (ῥέει). Ψάλλε, ἀθῶν, καὶ πέτα· τὴν ἀγάπην μου χαϊρετά.

*) Ἰπὸ γένου κατηλεῖον (Keller), ὑφιστάμενον ἐστὶ ἐν Λειψί (Grimmaische Strasse, Ἄρ. 1). Εἰς τοῦτο ἐφοῖτα ὁ Γαίτης, καὶ ἐν τῇ ἰστ' ἑκατονταετηρίδῃ καὶ ὁ Φαῦστος κατὰ τὴν παράδοσιν, ἦν καθηροῦσι καὶ τοιχογραφίαι τοῦ καταστήματος, ὑποτιθέμεναι οὐχ

Σεΐθελ.

Ἄς λείψουν αἱ ἀγάπαι, σὲ παρακαλῶ.
Φρόξ.

Τὴν καλὴν φίλην χαίρω καὶ τὴν φιλῶ.
(Ἄδα.)

Ἄνοιξε, κλειδάκι· σκοτεινὰ νυκτόνει.
Ἄνοιξε, κλειδάκι· εἰν' ἡ φίλη μόνη.
Σφάλῃσε, κλειδάκι, κ' ἐξημέρωσε.

Σεΐθελ.

ὦ! Φάλλε τὴν, ναί, φάλλε, καὶ συγχαίρω σε.
Θανά γελάσω διὰ τὸ παιγνίδιον.
Μ' ἤπάτησε· θὰ πράξῃ εἰς σὲ τὸ ἴδιον.
Τοὺς δαίμονας ἄς ἔχῃ ἐραστάς τῆς,
καὶ ἄς χορεύουν εἰς τὰ σταυροδρόμια.
Καλπάζων γέρον τράγος καὶ κεράστῃς
ἄς τῇ θελάτῃ "Φίλη!" καὶ τὰ ἄμια.
Δι' ἄνθρωπον, καθὼς ἐμὲ, τοῦ κόσμου,
δὲν εἶναι. Ἄς μοι λείψῃ ἡ φίλια τῆς.
Θὰ εἶναι δὲ ὁ μόνος ἀσπασμός μου
νὰ ρίψω πέτρας εἰς τὰ ὕαλια τῆς.

Βράνδερ (κτυπῶν εἰς τὴν τράπεζαν).
Προσοχὴ τώρα! Προσοχὴ κ' ὑπακοή!
Ἡεῦράτε. Γνωρίζω καλοὺς τρόπους.
Ἐρωτευμένους ἔχουν ἀνθρώπους
ἐδώ· καὶ πρέπει, ὡς καθεὶς τὸ ἐννοεῖ,
τὴν "καλὴν νύκτα" νὰ τοῖς ψάλλωμεν· καὶ δὴ
τοῦ νέου συρμού ἔστα· αὐτῇ ἡ φῶδι.
Τὴν ἐπαρδὸν τῆς θέλετε συτραγωδεῖ.

(Φάλλει.)*

Ποντικὸς ἔζη κ' εὐχαίετο λίαν
ἐντὸς τῆς ἀποθήκης τοῦ θουτύρου·
κ' ἐπάχυνε, καὶ ἔκαμε κοιλίαν
ὡς ἦτον ἡ τοῦ Δόκτορος Λουθήρου.
Τῷ ἔρριψε φαρμάκι ἡ οικοκυρά.
Στενοχωρεῖται, ποιεῖ, πάσχει φοβερά,
ὡς μέσα του ἂν εἶχεν, εἶχεν ἔρωτα.

Χορός (ἀλαλάζων).

ὦς μέσα του ἂν εἶχεν, εἶχεν ἔρωτα.

Βράνδερ.

Καὶ τρέχει, ἀναβαίνει, καταβαίνει,
καὶ ὅπου εὐρῆ, θεοῦν εὐρῆ πίνει·
παντοῦ διακάνει, κριτσανίζει, ζώνει.
Ματαίως! Τὸ κακὸν ἐντὸς του μένει.
Πηδᾷ ἄλλος ἐξ ἄλλου· πλὴν τὸν δυστυχῆ
κάνει δὲν φέρεται ὦφελος. Ψυχομαγεῖ,
ὡς μέσα του ἂν εἶχεν, εἶχεν ἔρωτα.

Χορός.

ὦς μέσα του ἂν εἶχεν, εἶχεν ἔρωτα.

Βράνδερ.

Ἄν κ' ἡ ἡμέρα φέγγῃ, πλὴν ἐμβαίνει
ἀπηλπισμένους εἰς τὸ μαγεῖριον.
Εἰς τὴν πυρὰν ἐκτείνεται πλησίον,
καὶ σπασμούς ἔχει καὶ θαρρασθαίνει.
Γελᾷ καὶ λέγει ὡς τὸν θλέπει ἡ Κυρά·
"Πῶς εἰς τὴν τρύπαν μουςουνίζει θλιθερά,
ὡς μέσα του ἂν εἶχεν, εἶχεν ἔρωτα!"

Χορός.

ὦς μέσα του ἂν εἶχεν, εἶχεν ἔρωτα!

Σεΐθελ.

Ἰδέ τους τοὺς εὐήθεις πῶς εὐφραίνονται!
Νὰ φαρμακεύσῃς ποντικόν! — εἶδες ἐκεῖ;
ὠραία τέχνη!

Βράνδερ.

Φίλοι σου οἱ ποντικοὶ
καὶ εὐνοούμενοί σου κἄπως φαίνονται.

Ἄλτμὰ ὕερ.

Χονδρὴ κοιλία, φαλακρὸν κρανίον,
συμπαθὴς εἶναι τὸσον πρὸς τῶν ποντικῶν
τὰς δυστυχίας, κρίνων ἐξ ἰδίων.
Εἶπέτε ἂν δὲν εἶναι ποντικὸ εἶκόν.

* Ἐργαζομένη ἐν εἴτει 1775, ὡς ἐξάγεται ἐκ τινος
ἐπιστολῆς τοῦ Γαίτου.

ΦΑΥΣΤΟΣ καὶ ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ.

Μεφιστοφελής.

Πρὸ παντὸς ἄλλου, ὅπου εὐθυσος χαρὰ
εἰς ταύτην σὲ εἰσάγω τὴν ὀμνήγηριν.
Ἰδέ πόσον εὐκόλως ἡ ζωὴ περᾷ.
Πᾶσαν ἡμέραν ἔχουν καὶ πανήγηριν.
Οἱ πλείστοι πωλοῦν πνεῦμα καὶ πολυλογεῖν,
καὶ ἕκαστοι γυρίζουν μεθ' ἑκάστου
ὡς αἱ γαλαὶ τριγύρου τῆς οὐράς των·
καὶ ἔως ὅτου μόνον δὲν κεφαλαγοῦν
καὶ δίδει πίστωση ὁ ξενόδοχος,
λαμπρῶς διασκεδάζουσι κ' ἐξέχως.

Βράνδερ.

Αὐτοὶ μοὶ φαίνονται ἐξωμερίται.
Ἄπο τῶν τρόπων των παρατηρεῖται.
Ἄφ' οὗτο ἦλθον δὲν θὰ εἶναι ὦρα.

Φρόξ.

Ναί, ναί! Ἡ Λειψία μου λαμπρὰ χώρα!
μικρὸν Παρίσιον, μορφωτῆς τρόπων!*

Σεΐθελ.

Τί εἶδος λέγεις εἰν' αὐτοὶ ἀνθρώπων;
Φρόξ.

Ἄφες νὰ τοὺς ψαρεύσω ἐν φῶ πίνωμεν,
καὶ νὰ μᾶς ἀπατήσουν δὲν ἀφήνωμεν.
Θὰ εἶναι καλοῦ οἴκου. Φαντασμένοι
μοὶ φαίνονται, καὶ δυσχερεστῆμένοι.

Βράνδερ.

Στοιχηματίζω, εἶναι διαλαληταί.
Ἄλτμὰ ὕερ.

Ναί;

Φρόξ.

Θὰ τοὺς παίξω νὰ ἰδῆτε πῶς καὶ τί.
Μεφιστοφελής (τῷ Φαύστῳ).
Κ' ἐκ τοῦ λαίμου ὁ δαίμων θταν τοὺς κρατῇ,
δὲν τὸν γνωρίζουν οἱ μωρόπιστοι ποτέ.

Φαύστος.

ὦραν καλὴν!

Σεΐθελ.

Ὅμοιος. Ἠλίθατε καλῶς.
(Ταπεινῇ τῇ φωνῇ, θεωρῶν πλαγίως τὸν Μεφιστοφελήν.)
Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος φαίνεται χωλός.

Μεφιστοφελής.

Νὰ λάθωμεν τὰς θέσεις ἐπιτρέπετε;
Ἄφ' οὐ εἰν' ἄθλιον ἐδώ οἱ οἶνοι,
ἢ συνανατροπῇ θὰ μᾶς ἰδύνη.

Ἄλτμὰ ὕερ.

Μετὰ δυσαρσεκειᾶς πάντα θλέπετε.

Φρόξ.

Ἐξώρας τὴν Ῥιπάχην θὴν' ἀφήσατε.**
Μετὰ τοῦ Βλάχου ἴσως ἐδειπνήσατε;

Μεφιστοφελής.

Σήμερον ὄχι. Χθὲς τὸν ἀπνηθήσαμεν.
Εἶπομεν τόσα χαριτολογήματα!
Περὶ τῶν ἐξαδέλφων ὠμίλησαμεν,
καὶ δι' ἡμῶν τοῖς ἀτέλειαι προσκυνήματα.
(Μεθ' ὑποκλίσεως πρὸς τὸν Φρόξ.)

Ἄλτμὰ ὕερ (ταπεινῇ τῇ φωνῇ).
Καλῶς σὲ ἤδερε.

Σεΐθελ.

Τί ἀλόπηξέ πονηρά!
Φρόξ.

Αἶ! ποῦ θενὰ μὲ φύγη; Πρῶτ' ἦτον φορὰ.

* Ἐν Λειψίᾳ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Γαίτου ἐπε-
τηδεύοντο μίμησις Παρισίων τρόπων καὶ ἐνδυμάτων,
δι' ὃ παραπονεῖται πικρῶς ὁ ποιητὴς (ἐν Wahrheit
und Dichtung), ὅτε πρῶτον εἰσάχθη ὡς καθηγήτης εἰς
τὸ ἐκεῖ Πανεπιστήμιον.

** Ῥιπάχη, κώμη ἐνα σταθμὸν ἀπέχουσα τῆς
Λειψίας. Ἄντι Βλάχου, τὸ κείμενον ἔχει Hans.
Ἦτον δὲ Hans von Biraach παρομιμωδῆς ἐπωνυμία ἐπὶ
βλακός.

Μεφιστοφελής.

Ἡκούσαμεν ὠραίας συμφωνίας,
φωνὰς θρονιώδεις εἰς τὰς χορφιδίας.
Ἐκ τούτου τοῦ ὀρόφου ἀντηχοῦν καλῶς.

Φρόξ.

Μὴ εἰσθε ἴσως μουσικὸς;
Μεφιστοφελής.

ὦ! παντελῶς.

Μακρὰ ἡ τέχνη, αἱ δυνάμεις δ' ἀσθενεῖς.
Ἄλτμὰ ὕερ.

Ψάλλετε κἄτι.

Μεφιστοφελής.

Δὲν ἀνθίσταται κανεῖς;
(Ἐπειτα συνέχεται.)

ΕΡΩΣ ΕΝΤΕΙΝΩΝ ΤΟ ΤΟΞΟΝ.

(Ψηφοθέτημα.)

(Μετὰ εἰκόνας, ὄρα σελ. 85.)

Ὁ πρῶτον δημοσιεύμενον ψηφοθέτημα
τοῦτο, ἐξαχθὲν ἐκ μεγάλου τινὸς ψηφο-
θετήματος, ὅπερ εὐρέθῃ πλησίον τῆς
Συριακῆς πόλεως Μπεντερζίκ, ἐκοιμήθη πρό-
τινος χρόνου εἰς Δρέσδη τῆς Σαξωνίας. Ὁ ἐκ
Δρέσδης δὴλα δὴ κ. Guido Hylse, διατρίψας
πολλὰ ἔτη εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους τῆς Ἀσίας,
ἐκόμισε κατὰ τὴν ἐκείθεν εἰς τὴν πατρίδα ἐπά-
νοδον αὐτοῦ ἄλλα τε πολλὰ ἀρχαιολογήματα,
οἷον δακτυλιοθήκους, νομίσματα διαφόρων ἐπο-
χῶν, προτομὴν τινα τῶν ὑστέρων Ῥωμαϊκῶν
χρόνων ἐνεπίγραφον, καὶ δὴ καὶ δύο ἐν κίω-
τίοις τεμάχια τοῦ εἰρημένου μωσαϊκοῦ, ὧν τὸ
μὲν κατὰ τὴν μεταφορὰν τέλειον καταστράφη,
τὸ δὲ ἕτερον, οὐ ἢ εἰκὼν παρατίθεται, ἔφθασεν
εἰς Δρέσδη ἀκέραιον καὶ σφόν.

Ἐχει δὲ τοῦτο ὕψος μὲν 0,58, πλάτος δὲ
0,37 καὶ πάχος 0, 12. Καὶ ἡ μὲν διατήρησις
αὐτοῦ εἶνε καλλίστη, ἢ δὲ ἐργασία δὲν εἶνε
τῶν καλῶν τοῦ εἶδους τούτου τῆς τέχνης. Κατὰ
τὸ σχέδιον, τὸ ὅποιον ὁ τεχνίτης προδήλως εἶχε
πρὸ ὀφθαλμῶν, παρέστησε μὲν μετὰ πολλὴν φω-
σικότητα τὴν κίνησιν τοῦ βλοῦ σώματος, ἄνευ
τῆς εἰς τὰς γραφὰς μάλιστα ἰδιαζούσης ἐλα-
στικότητος τοῦ περιγράμματος, ἀλλὰ τὸ πρό-
σωπον εἶνε ἐστερημένον ζωῆς καὶ ἦθους τοῦ
ἀρμόζοντος εἰς τὴν στενωχώραν, ἣν δοκιμάζει
ὁ Ἔρωσ ἐντείνων τόνον. Δὲν ἦτο δὲ τοῦτο ἡ
κυρία εἰκὼν τοῦ ἐν ἀθακίκοις διαπέδου, κατὰ
τὸ λέγειν τοῦ κ. Hylse, ἀλλὰ μία τῶν μικρο-
τέρων διακοσμητικῶν εἰκόνων, αἵτινες περιέθεον
τὴν ἐν τῷ κέντρῳ μεγάλῃν παράστασιν. Καὶ
οἱ ἀθακίκοι δὲ δὲν ἔχουσι πάντες τὸ αὐτὸ κυ-
θικὸν σχῆμα, ἀλλ' ἐνιαχοῦ μὲν εἶνε σχήματος
τριγωνικοῦ, ἐνιαχοῦ δὲ διαφόρου μεγέθους.

Τόπος προελεύσεως αὐτοῦ εἶνε κατὰ πᾶσαν
πιθανότητα τὸ Ζευγμα τῆς Κομμαγηνης, διότι
κατὰ τὸν γεωγράφον Ritter (X, 960) στήριζό-
μενον εἰς τὰς μαρτυρίας τοῦ Στράβωνος καὶ
ἰδίως εἰς τὴν χωρίον τοῦ Πλινίου (H. N. V, 21),
ἡ πόλις αὕτη ἔκετο οὐχὶ μακρὰν τῆς σημερινῆς
πόλεως Μπεντερζίκ. Ἄν τις τῶν τελευταίων
περιηγητῶν ἐγραφεῖ τι περὶ τοῦ βλοῦ ψηφοθετή-
ματος δὲν ἠδυνήθη ἀκόμη δὲ ἐξετάσει.

Κωνσταντ. Ν. Δαμιράλης
Νέζιος.

ΕΥΔΙΑ ΜΕΤΑ ΘΥΕΛΛΑΝ.

Μετάφρασις τοῦ Ἀγγλικοῦ μυθιστορήματος
Called back τοῦ Conway

ὑπὸ

τῆς δεσποινίδος Σοφίας Εὐαγ. Βαλτατζῆ.

ἈΡΧΟΜΕΝΟΣ τῆς διηγήσεώς μου, ὀφείλω
νὰ ἐπανέλθω εἰς παρελθόντα ἔτη, ὧν
δὲν προσδιόριζα τὸν ἀριθμὸν, μολονότι
ἠδυνάμην ἐὰν ἔπρεπε νὰ ὀρίσω ἀκριβῶς τὸ ἔτος
καὶ τὴν ἡμέραν. Ἡμῖν νέος,
μόλις εἴκοσι πέντε ἔτων, καὶ
πλούσιος, κληρονομήσας κατὰ
τὴν ἐνηλικιότητά μου εἰσόδημα
περίπου δύο χιλιάδων λιρών.
Τὸ εἰσόδημα τοῦτο ἀπρητίετο
ἐκ δημοσίων χρεωγράφων καὶ
οὕτω ἡσυχῶς ἠδυνάμην ν' ἀπο-
λάσσω τῶν ἀγαθῶν τοιαύτης
περιοουσίας, ἥτις παρεῖχε πᾶσαν
ἐγγύησιν ἀσφαλείας καὶ διαρκείας.

Ἀπὸ τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου
ἔτους τῆς ἡλικίας μου ἤμην αὐ-
τεθούσιος, ἀλλ' εὐτυχῶς εἶχον
μάθει ν' ἀποφεύγω τὰς νεανικὰς
παρεκτροπὰς καὶ τὰ χρέη καὶ
δὲν παρεσυρόμην ὑπ' αὐτῶν.

Δὲν εἶχον νόσον ἢ φουσικὸν τι
ἐλάττωμα καὶ ἐν τούτοις τὴν
νύκτα περιστρεφόμεν ἄπληπι-
σμένος εἰς τὴν κλίνην μου, ἐπα-
καλαμαδῶν πάντοτε ὅτι ἡ ζωὴ
μου ἦτο μακρὰ θάνατος!

Μήπως ὁ θάνατος εἶχεν ἀρ-
πάσει προσφιλεῖ τινὰ εἰς ἐμὲ
ὑπαρξίν; ὄχι, τὰ μόνον πρόσωπα
ἃ ἠγάπησα ποτέ, ὁ πατήρ καὶ
ἡ μήτηρ μου, εἶχον ἀποθάνει
πρὸ πολλοῦ.

Μήπως αἱ ὀδύνη μου προ-
ήρχοντο ἐξ ἀτυχοῦς ἔρωτος; ὄχι,
ποτέ οἱ ὀφθαλμοί μου δὲν εἶ-
χον ἀτενίσαι περιπαθῶς ὀφθαλ-
μοὺς γυναικὸς καὶ τώρα φεῖ!
ποτέ δὲν θέλει συμβῆ τὸ τοι-
οῦτον! Ὄστε οὕτε ὁ θάνατος,
οὔτε ὁ ἔρωσ ἦσαν αἰτία τῆς δυ-
στυχίας μου.

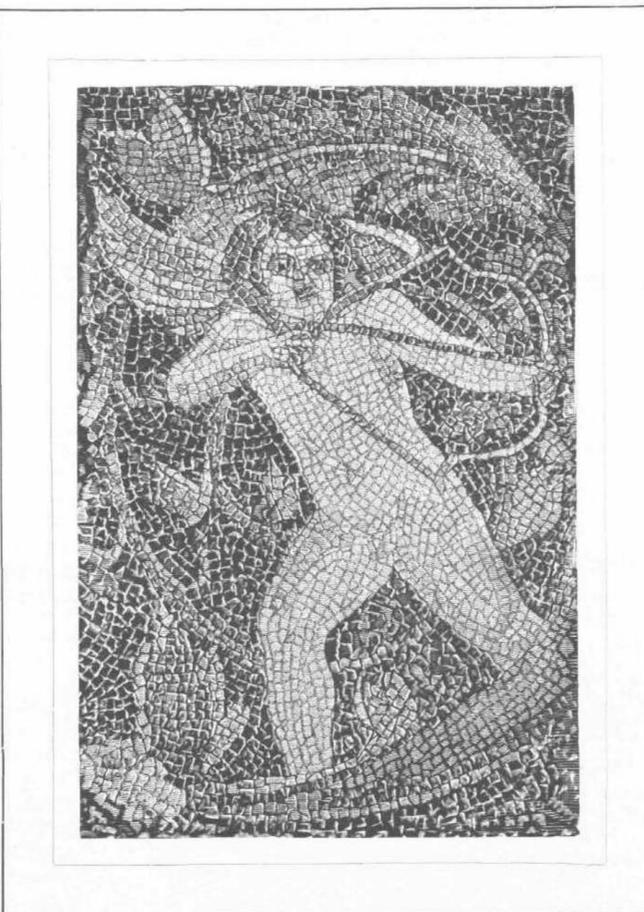
Ἡμῖν νέος, πλούσιος καὶ
ἐλεύθερος ὡς ὁ ἀὴρ ν' ἀκολου-
θήσω τὰς θελήσεις μου. Ἠδυ-
νάμην νὰ ἐγκαταλείψω τὴν Ἀγ-
γλίαν, νὰ ἐπισκεφθῶ τὰ ὠραῖο-
τερα μέρη, τὰς ποιητικωτέρας
τοποθεσίας τοῦ κόσμου, τὰς το-
ποθεσίας ἐκεῖνας ἃς τόσον διακαῶς ἐπόθουν νὰ
ἴδω! Τώρα ἐγνωρίζω ὅτι οὐδέποτε θὰ τὰς ἴδω
καὶ ἡ ἰδέα αὕτη μὲ ἐθύβηεν εἰς θαυτοτάτην θλί-
ψιν. Τὰ μέλη μου ἦσαν εὐρωστα, καὶ ὑπέμενον
τὸν κάματον καὶ τὸ φύγος.

Ἠδυνάμην νὰ συναγαθίσθω μετὰ τῶν καλ-
λιτέρων πεζοδρόμων καὶ τῶν ταχυτέρων δρο-
μίων. Τὸ κυνήγιον, αἱ ἱπποδρομίαι, αἱ σωμα-
τικαὶ ἀσκήσεις οὐδὲν ὡς κατέβαλλον τὰς δυνά-
μεις μου, ναί, προτιμώτερον τὸ κατηφές καὶ
ἀμυδρὸν φῶς τοῦ ἄδου, παρὰ ἡ αἰωνία αὕτη
νὴς ἡ περιθαλοῦσα με.

Τοιαύτη ἀπελπιστικὴ κραυγὴ ἀποδεικνύει εἰς
ποῖον βαθμὸν ἀπογνώσεως ἔφθασα. Ἡ ἀλήθεια
εἶναι ὅτι, καίτοι μ' ἐλίκνιζον ἀκόμη μετὰ τὴν
ἐλπίδα τῆς ἰσώσεως, διετίθουν ἀπελπίαι. Ἐπὶ
πολλὰ ἔτη εἶχον αἰσθανθῆ ὅτι ἡ ὀδύνη μου ἦ

Οὐδαίς ἀναγινώσκων τὰς σελίδας ταύτας δύναται
νὰ κατανοήσῃ τὴν τρομερὰν ἀθροισμένην ἥτις με
ἐθλίβε καὶ μὲ ἔκαμνε νὰ περιστρέφωμαι εἰς τὴν
κλίνην μου ἀναλογιζόμενος μετ' ἀπελπίσεως τὰ
πεντήκοντα ἔτη τοῦ σκότους καὶ τοῦ ζόφου
ἄτινα ἦσαν ἴσως τὸ περπωμένον μου. Ταῦτα
σκεπτόμενος ἐπεθύμουν νὰ κοιμηθῶ ὅπως μὴ
ἐξυπνήσω πλέον.

Τοῦλάχιστον ἀφοῦ ἐπὶ πολὺ ὁ δαίμων τοῦ σκό-
τους μὲ εἶχεν κατασκοπεύσει, ἐπὶ τέλους μὲ
προσέβαλεν· ἀφοῦ μὲ εἶχεν ἀποκιμῆσει ἐπὶ
τινα χρόνον ἐν ψευδαῖ ἀσφαλείᾳ ἐρρίφθη κατ' ἐ-

ΕΡΩΣ ΕΝΤΕΙΝΩΝ ΤΟ ΤΟΞΟΝ.

(Ψηφοθέτημα.)

μου, μὲ περιέβαλε διὰ τῶν ἀμαυρῶν αὐτοῦ πτε-
ρῶν ὅπως μαρὰν τὴν ζωὴν μου.

Εἰς τὸ ἐξῆς τὰ ὠραία σχήματα, τὰ λαμπρὰ
θεάματα τῆς φύσεως, τὰ ζωηρὰ χρώματα δὲν
ὑπῆρχον πλέον δι' ἐμὲ. Ὁ ζοφερός δαίμων τῆς
νυκτὸς μὲ εἶχεν ἀφήσει μόνον τὸ σκότος, τὸ
σκότος ἄνευ τέρατος! Προτιμώτερον ν' ἀπέ-
θνησκον ὅπως ἐξυπνήσω εἰς νέον κόσμον φωτός,
προτιμώτερον ἀκόμη, ἀνεφώνησα ἐν τῇ ἀπελ-
πίσει μου, ναί, προτιμώτερον τὸ κατηφές καὶ
ἀμυδρὸν φῶς τοῦ ἄδου, παρὰ ἡ αἰωνία αὕτη
νὴς ἡ περιθαλοῦσα με.

Τοιαύτη ἀπελπιστικὴ κραυγὴ ἀποδεικνύει εἰς
ποῖον βαθμὸν ἀπογνώσεως ἔφθασα. Ἡ ἀλήθεια
εἶναι ὅτι, καίτοι μ' ἐλίκνιζον ἀκόμη μετὰ τὴν
ἐλπίδα τῆς ἰσώσεως, διετίθουν ἀπελπίαι. Ἐπὶ
πολλὰ ἔτη εἶχον αἰσθανθῆ ὅτι ἡ ὀδύνη μου ἦ

μᾶλλον ὁ ἔχθρός μου μ' ἐπαρμόνευεν. Πολ-
μάκις θαυμάζων ὠραῖόν τι ἀντικείμενον ἢ θαυ-
μασίας ἀγροτικῆς θέας ὧν ἡ ὠραιότης μὲ ἔκαμνε
νὰ ἐκτιμῶμαι τόσον τὸ ὄφραμα τῆς ὀράσεως, μοὶ
ἐφαίνετο ὡς νὰ ἦκουον τὸν ἔχθρὸν τοῦτον ψιθυ-
ρίζοντα εἰς τὸ οὖς μου·

"Μίαν ἡμέραν θὰ σὲ κτυπήσω ἀκόμη καὶ
τότε τὰ πάντα θέλωσι τελειώσει."

Προσεπάθουν νὰ χλευάσω τὸν τρόμον μου,
ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη ποτὲ ν' ἀποφύγω τὸ προ-
αίσθημα τοῦ δυστυχίματος. Ὁ ἔχθρός μου μὲ
εἶχεν ἤδη προσβάλει ἅπασ, διὰ τὴν δὲν ἠδυνάτο
νὰ μὲ προσβάλῃ καὶ πάλιν;

Ἐνθυμοῦμαι καλῶς τὴν πρῶ-
την του ἐμφάνισιν, τὴν πρώτην
του ἔστρον καὶ βλέπω εἰσεῖτι νέον
μαθητὴν μὲ φαιδράν τὴν καρ-
δίαν, τόσον ἐπηρχολημένον εἰς
τὰ παιγνίδια καὶ τὴν σπουδὴν
ὥστε μόλις παρετήρει τὴν μετα-
βολὴν ἥτις ἐγένετο εἰς τὸν ἕτε-
ρον τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ τὴν
πρόσθετον εἰς τὴν ἐξασθένειαν τῆς
ὀράσεως του. Βλέπω ἀκόμη τὸν
πατέρα του συνοδεύοντα αὐτὸν
εἰς Λονδίνον εἰς μεγάλην οἰ-
κίαν μελαγχολικὴν τὴν ἄσιν, εἰς
ὅδον ἤσυχον καὶ σκοτεινὴν.

Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη, ὡσεὶ ἦτο
χθὲς, ὅτι περιεμείναμεν εἰς δω-
μάτιον ὅπου εὐρίσκοντο καὶ ἄλλα
πολλὰ πρόσωπα ἐκ τῶν ὁποίων
τὰ περισσότερα ἔφερον οὐκίαν
ἢ ἐπίδασον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

Ἦτο συνάθροισις θέας τόσον λυ-
πυρᾶς, ὥστε ἠσθάνθη ἀληθῶς
ἀνακούφισιν ὅτε μᾶς ὠδήγησαν
εἰς ἄλλον θάλαμον ὅπου ἐκθήτο
κύριός τις ἔχων τοὺς τρόπους
ἀγαθοῦς, τὴν ἡμιλίαν γλυκαίαν
καὶ ὃν ὁ πατήρ μου ἀνόμασεν
Κ^ο Fair.

Ὁ ἔσχος οὗτος ἰα-
τρὸς ἀφοῦ ἐπέβηκε τι ἐπὶ τῶν
ὀφθαλμῶν μου ὅπερ γνωρίζω
τώρα ὅτι καλεῖται στρόχονος καὶ
ὅπερ θαυμασίως ἐπέδρασε εἰς
στιγμιαίαν θελιτίωσιν τῆς ὀρά-
σεώς μου, ἐξήτασε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς μου τῇ βοηθείᾳ ἰσχυρῶν
φακῶν καὶ μεγεθυντικῶν ὕλων.
Ἐνθυμοῦμαι ὅτι κατ' ἐπίνοιαν τὴν
στιγμὴν ἐσκεπτόμην ὅποιους θαυ-
μασίους διαπύρους (παιδικὸν παί-

δοκιμή, αρχαία επιστημονική μέθοδος, ἀλλ' ἀλάνθαστος, τώρα σχεδόν ἐγκαταλειμμένη. Τὸ παιδίον ὑποφέρει ἀπὸ φακοειδῆ καταρράκτην.

Μετὰ κρίσης ἤκουσα τὴν λέξιν ταύτην ἦτις μοι ἀφῆρσεν πᾶσαν πρὸς γέλωτα διάθεσιν. Ἀνεύσας τὸν πατέρα μου ἐξεπλάγην παρατηρῶν δτι τὸ προσωπὸν του εἶχεν ἔκφρασιν ἀνακουφίσεως.

— Θεραπεύεται δι' ἐγχειρήσεως; εἶπεν.
— Βεβαίως, ἀλλ' εἶμαι τῆς γνώμης, δτι καλλίτερον εἶναι νὰ μὴ ἐγγίχη τις τὸν παθόντα ὀφθαλμόν, ἐφ' ὅσον ὁ ἕτερος δὲν προσβάλλεται.
— Ὑπάρχει κίνδυνος;
— Ὑπάρχει πάντοτε κίνδυνος μὴ προσβληθῆ ὁ ὑγιὲς ὀφθαλμός, ἀλλὰ δυνατόν καὶ νὰ μὴ συμβῆ τὸ τοιοῦτον. Εὐθὺς ὡς παρατηρήσατε σύμπτωμά τι, ἔλθετε. Χαίρετε.

Ὁ ἕξοχος ἐπιστήμων μᾶς συνώδευσε μέχρι τῆς θύρας καὶ ἐγὼ ἐπανέλαθον τὸν σχολικὸν βίον ἀμέριμος, ἐπειδὴ δὲν ἤσθάνουν πόνον καὶ μολονότι εἰς διάστημα ἐνὸς ἔτους ἡ θρασις ἐνὸς τῶν ὀφθαλμῶν μου ἤμαρτώθη ἐντελῶς, ἠδυνάμην ἐπαρκῶς νὰ βλέπω διὰ τοῦ ἑτέρου. Ἀνεμνηστικὴν πᾶσαν λέξιν τῆς διαγνώσεως καίτοι ἐγένετο αὕτη πολὺ πρὸ τοῦ καιροῦ καθ' ὃν ἠδυνάμην νὰ κατανοήσω τὴν σπουδαιότητά της. Μόνον δετὴ ἠγαπήσθην ἐκ τυχαίου περιστατικοῦ νὰ φέρω ἐπίθεσμον εἰς τὸν ὑγιᾶ ὀφθαλμόν μου, τότε ἐνόησα εἰς ποῖον κίνδυνον ἤμην ἐκτεθειμένος, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἠσθάνθη δτι ἐχθρὸς τις ἀνηλεὴς ἦτο πλησίον μου ἀναμῆνον τὴν στιγμὴν νὰ ριφθῆ ἐπάνω μου.

Καὶ τώρα ἡ τρομερὰ αὕτη στιγμή ἐφθασεν. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀκμῇ τῆς νεότητος, ἔχων εἰς τὴν διαθέσιν μου πᾶν τὸ ἐπιθυμητὸν ἠσθάνθη ἑμαυτὸν πληττόμενον ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ ἀδυσωπήτου ἐχθροῦ μου.

Ἐρρίφθη ἐπ' ἐμοῦ ταχέως, ταχύτερον τῆς ἐν παρομοίᾳ περιστάσει ἕξεώς του, ἐν τούτοις παρήλθεν πολὺς χρόνος πρὶν ἢ θελήσω νὰ παραδεχθῶ τὸ χεῖριστον, πολὺς χρόνος πρὶν ἢ θελήσω νὰ ὁμολογήσω δτι ἡ ἀδυναμία τῆς ὁράσεως μου καὶ ὁ πῆλος ὅστις ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπεσκίαζε τὰ πέριξ ἐμοῦ ἀντικείμενα προήρχοντο ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας ἢ ἐκ προσωπικοῦ ἀδυναμίας. Ἡμῖν μακράν, πολὺ μακράν τῆς πατρίδος μου εἰς τόπον ὅπου ἐταξιδεύε τις θραδέως. Ἐπειδὴ συνωδευόμεν ὑπὸ φίλου, δὲν ἤβηλον νὰ τὸν ὑποστηρίξωμεν δέον ἐν τέραμα εἰς τὸ ταξιδεῖόν μας. Οὕτως ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας δὲν εἶπον λέξιν, μολονότι ἡ ψυχὴ μου καταλήφθη ὑπὸ ἀνεκφράστου καὶ τρομερᾶς θλίψεως, διότι ἠσθάνομην τὰς προόδους τῆς νόσου μου.

Τέλος μὴ δυνάμενος νὰ ὑποκρύψω τὴν κατάστασιν μου, τὴν ἐγνωρίσα εἰς τὸν φίλον μου. Ἀμέσως ἐπιστρέψαμεν, καὶ ἅμα ἐφθάσαμεν εἰς Λονδίον, μετὰ τὸ μακρὸν τοῦτο ταξιδεῖον, τὰ πράγματα μοι ἐφαινότο ἀμυδρά, συγκεχυμένα καὶ ἀσαφῆ· οὐδὲν σχεδὸν διέκρινον. Ἐτρέξα ταχέως εἰς τὸν ἔξογον ὀφθαλμοιατρὸν, ἀλλὰ δὲν ἤθελε δεχθῆ τοὺς ἀσθενεῖς του πρὶν ἢ ἀναλάβῃ ἐντελῶς. Εἶχον πάσας τὰς ἐλπίδας μου εἰς τὸν ἄνδρα τούτον· βεβαίως ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι ἐπιτήδευοι ὀφθαλμοιατροὶ εἰς Λονδίον, εἰς Παρισίους καὶ εἰς τὰς ἄλλας πρωτεύουσας, ἀλλ' εἶχον τὴν ἰδέαν δτι ἂν ἐπρόκειτο νὰ σωθῶ, τοῦτο θὰ ἐγένετο μόνον ὑπὸ τοῦ Κ^{ου} Fain. Συγχωροῦνται ἰδιοτροπίαι εἰς τὰς ψυχρογαρούτσας, καὶ μάλιστα εἰς κατάδικον μέλλοντα ὃ ἀποκεραλισθῆ ἐπιτρέπεται ἡ ἐκλογὴ τοῦ τελευταίου γεύματός του, οὕτω ἐκπεπομένην καὶ ἐγὼ δτι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξω τὸν χειροῦρόν μου. Ἀπεφάσισα νὰ περιμείνω θεσθιμένως ἐντὸς σκότους, μέχρις

οὗ ὁ Κ^{ος} Fain δυνήθῃ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας του.

Ἦτο θεαίως τρέλλα, θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἐμπιστευθῆ ἑμαυτὸν εἰς χεῖρας ἄλλου τινὸς ἰκανοῦ ὀφθαλμοιατροῦ.

Μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς μηνὸς εἶχον ἀπολέσει πᾶσαν ἐλπίδα καὶ μετὰ ἐξ ἑβδομάδας τετέλεσται.

Ἡμῖν τυφλός! τυφλός! τυφλός! ἤμην διὰ παντός τυφλός! εἶχον ἀπολέσει τὴν γενναϊότητά μου, ὥστε ἠρνούμην νὰ ὑποστῶ οἰανδήποτε ἐγχειρίσει. Διὰ τὴν ἄντιστάθην εἰς τὴν τύχην; ἤμην καταδικασμένος εἰς τὸ σκότος διὰ τὸν ἐπιλοιπον βίου μου, καὶ οὐδὲν ἠδύνατο νὰ με ἀναποδώσῃ τὴν ἀπολεσθεῖσαν ὄρασιν. Ὁ κόσμος, δὲν ὑπῆρχε πλέον δι' ἐμέ. Τώρα δύνασθε νὰ φαντασθῆτε εἰς ποῖαν κατάστασιν εὐρισκόμεν μετὰ τὰς πρώτας ἑβδομάδας νυκτὸς ἀμαρῶν με καρδίαν συντετριμμένην καὶ ἤτηον ἅγιος τοῦ τῆς ἀγρυπνίας ἐπικαλούμενος τὸν θάνατον.

Ἐὰν θέλητε νὰ κατανοήσατε τὴν ὀδυνηρὰν κατάστασιν μου, ἀναγνώσατε τὰς σαλιδας ταύτας εἰς οἰονδήποτε ἀπολέσαντα τὴν ὄρασιν θὰ σὰς εἶπῃ τί ἠσθάνθη δτε ἡ δυστυχία αὕτη τὸν ἐπλήξε καὶ ἐκαίνοσ μόνος θὰ ἐνοήσῃ τὴν σφοδρότητα τῆς ἀπελπισίας μου. Ἐν τῇ δυστυχίᾳ μου, δὲν ἦτο ὀλοτελῶς ἐγκαταλειμμένος καὶ μόνος. Εἶχον παρηγόρους ψυχάς, αἵτινες δὲν ὤμοιαζον μετ' ἐμὲ. Ἐλπίδες καὶ τοὺς ἄλλους συντρόφους τοῦ Ἰωῶ· οἱ καλὸὶ νέοι μοι ὠμίλων με χαρὰν καὶ βεβαίωτην ἐπὶ τῆς προσεχέως ἰασεώς μου, καὶ μόνον τοῦτο δὲν εἶχον διὰ τὰς ἐπισκέψεις των τὴν εὐγνωμοσύνην ἣν ὤφειλον νὰ αἰσθάνωμαι, διότι ὑπέσπον ἔτι μᾶλλον συναισθανόμενος δτι ζένοι ἐγνωρίζον τὴν οἰκτρὰν μου δυστυχίαν. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἡ τάσις τοῦ πνεύματός μου ἐλάμβανεν χαρακτήρα ἔτι μᾶλλον κατηφῆ καὶ ἀσθενῆ. Ὁ καλλίτερος πάντων τῶν φίλων μου ἦτον ταπεινὴς καταγωγῆς, ἡ Πρισιλίλλα Δροῦ, γραιὰ ὑπερέτρια τῆς μητρὸς μου ἕως καὶ εἶχε γνωρίσει ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας. Ὅτε ἐπέστρεψα εἰς Ἀγγλίαν καὶ δὲν ἤβηλον ἐν τῇ λυπηρᾷ καταστάσει ἐν ἣ ὑρισκόμεν νὰ ἀφελθῶ εἰς ξένας χεῖρας, τῇ ἐργαῖα παρακαλῶν αὐτὴν νὰ ἔλθῃ πλησίον μου. Ἦδυνάμην τοῦλάχιστον νὰ γοιγύζω καὶ νὰ παραπονέμαι ἐμπροσθέν της χωρὶς νὰ αἰσχύνομαι, καὶ τῇ ὄντι ἡ καλὴ ὑπερέτρια ἦλθεν, ὡς φρονίμος γυνὴ ἐφρόντισε νὰ πράξῃ μετὰ τὴν πᾶν ἔτι ἠδύνατο νὰ ἐλαττώσῃ τὴν σκληρὰν μου τύχην.

Ἐδρεν ἀναπαυτικὴν κατοικίαν εἰς ἣν με μετέφερε καὶ νυχθημερὸν προσεπάθει νὰ μαντεύῃ καὶ νὰ εὐχαριστῆ καὶ τὰς ἐλαχίστας ἐπιθυμίας μου. Ἡμῖν ποτὲ ἐξηπλωμένος χωρὶς νὰ κοιμῶμαι θεσθιμένως εἰς νάρκην πλήρη ἀσθημίας, ἐκεῖνη δὲ ἐκοιμᾶτο πλησίον ἐπὶ κλίνης κειμένης παρὰ τῇ θύρᾳ τῇ ἐνούσῃ τὸ δωμάτιον μετὰ τῆς αἰθούσας.

Ἦτο πινηρὰ νύξ Ἀυγούστου, ὁ θερμὸς ἄηρ εἰσερχόμενος διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου δὲν ἐδρόαιζε τὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ κοιτῶνός μου. Ὅλα μοι μετέδιδον τὴν αἰσθῆσιν τῆς ἡμερίας τοῦ καύσανος καὶ τοῦ θαλῆος σκότους, τὸν μόνον θόρυβον δὲν ἠδυνάμην ν' ἀκούσω ἦτο ἡ τακτικὴ ἀναπνοὴ τῆς Πρισιλλῆς κοιμωμένης ὀπισθεν τῆς θύρας ἣν εἶχεν ἀφῆσει ὀλίγον ἀνοικτὴν ὅπως ἀκούσῃ τὴν φωνὴν μου.

Εἶχον κατακλιθῆ ἐνωρίς, καὶ διὰ τὴν νὰ μὲν ἔξυπνος, ὁ ὕπνος μόνος ὁ ὕπνος μοι εἶδεν τὴν λήθην. Ἀλλὰ ταύτην τὴν νύκτα ὁ ὕπνος δὲν ἐπῆρχετο, ἤγγισα τὸ ὠρολόγιον μου ὑπερ ἐσήμενε τὰς ὥρας. Τὸ εἶχον ἀγοράσει διὰ νὰ δύναμαι τοῦλάχιστον νὰ γνωρίζω τὴν ὥραν. Ὁ κωδωνίσκος ἐσήμενε μίαν παρὰ τέταρτον ἀλλὰ

ματαίως προσεκόλου τὸν ὕπνον καὶ ἀνεστέναζον περιτρεφόμενος ἀνησύχως. Ἄφηνς καταλήφθη ὑπὸ ἐπιθυμίας νὰ εὐρεθῶ ἔξω, ἡ νύξ ἦτο προκεχωρημένη καὶ θεθαίως ὀλίγος κόμος θὰ εὐρίσκειτο εἰς τὴν ὁδόν. Ὑπῆρχε δὲ εὐρὺ πεσοδρόμιον ἐμπροσθεν τῆς σαιρᾶς τῶν οἰκιῶν ἐν αἷς ἦτο καὶ ἡ ἰδικὴ μου καὶ ἐπομένως ἠδυνάμην νὰ περιπατήσω ἐν πλήρῃ ἀσφαλείᾳ.

Ἐσκέφθην δτι καθήμενος εἰς τὸ κατώφλιον τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ θύρας θὰ ἤμην πολὺ καλλίτερα παρὰ εἰς τὸ θερμὸν καὶ κεκλεισμένον δωμάτιον ὅπου περιστρεφόμεν χωρὶς ν' ἀποκοιμηθῶ. Ὁ πόθος μου ἐγένετο τὸσον σφοδρὸς ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ κράξω τὴν Πρισιλίλλαν καὶ νὰ τὸ εἶπω εἰς αὐτὴν, ἀλλ' ἐγνωρίζον δτι ἐκοιμᾶτο θαθέως, εἰδίστεζον νὰ τὴν ἐνοχλήσω πρὸ πάντων ἐπειδὴ δι' ἄλλης τῆς ἡμέρας ἤμην δυσάρεστος, δύστροπος, ἀνήσυχος καὶ ἡ γραιὰ νοσοκόμος μου (ὁ θεὸς νὰ τὴν ἀνταμείψῃ) με ὑπῆρτε ἐξ ἀγάπης καὶ ἄνευ οὐδενὸς συμπερόντος. Διὰ τὴν ταραξίω; πρέπει, εἶπον κατ' ἑμαυτὸν, ν' ἀρχίσω νὰ ὑπηρετῶμαι μόνος μου, ὅπως πράττουσι οἱ τυφλοὶ. Καὶ τῷόντι εἶχον συνειθίσει ἦδη νὰ ἐνούωμαι ἄνευ βοήθειας ἄλλου. Ἀφῆρας τὸ δωμάτιον μου ἀθορόβως ἤμην βέβαιος δτι ἠδυνάμην ψηλαφῆναι νὰ ὑπάγω μέχρι τῆς ἔξω θύρας, νὰ τὴν ἀνοίξω καὶ νὰ ἐξέλθω τῇ δοχηθῆ τοῦ ἀντικειμένου μου ἡ ἰδέα αὕτη τῆς ἐλευθερίας, ἂν καὶ στιγμηαῖα, ἦτο θελκτικὴ καὶ ἠσθάνθη ἀναγεννηθῆν τὸ θάρρος μου ἅμα ἔλαθον τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπιχειρηθῶ τὴν δοκιμὴν ταύτην.

Κατέβην προσεκτικῶς ἐκ τῆς κλίνης μου, ἐνεδύθη ἄνευ δυσκολίας ἀκούων καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο τὴν ἦσυχον ἀναπνοὴν τῆς κοιμωμένης, καὶ προσφακτικῶς ὡς κλέπτης διηυβύνην πρὸς τὴν θύραν ἦτις ἐκ τοῦ δωματίου μου ἔφερε πρὸς τὸν ἀντιθάλαμον, τὴν ἦνοιξα ἄνευ κρότου, ἐστάθην ἐπὶ τοῦ παχέως τάπητος καὶ μειδιῶν ἐσουλολιζόμεν τὸν τρέμον τῆς Πρισιλλῆς ἐὰν ἀφουπνιζομένη ἀνεκάλυπτε τὴν ἀπουσίαν μου.

Ἐκλεισα τὴν θύραν, καὶ ἐρεϊδόμενος ἐπὶ τῶν κιγκλιῶν τῆς κλιμακῶς κατέβην ἀθορόβως καὶ ἐφθασα εἰς τὴν ἔξω θύραν ἄνευ προσκόμματος. Ἦσαν καὶ ἕτεροι συγκαίτιοι ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ μετὰ αὐτῶν νέοι ἐπιστρέφοντες ἀνα πᾶσαν ὥραν, ἐπομένως ἡ θύρα εὐρίσκειτο κεκλεισμένη μόνον μετ' ἐμὲ μόνον· δὲν εἶχον ἀνάγκη νὰ φροντίσω περὶ οὐρτου καὶ οὕτω ἀμέσως ἐπύρθη εἰς τὸ κατώφλιον τῆς μεγάλης θύρας ἣν ἔκλεισα ἐξερχόμενος.

(Ἐπεται ἡ συνέχεια.)

Ο ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΚΗΤΟΣ

τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου Β'.

(Μετὰ εἰκόνας, ἑρᾶ σελ. 88.)

Τοιοῦτον οἰκτρῶς ἐν τοῖς ὕδασι τῆς λίμνης Στάρμενβεργ τὸν θάνατον εὐρῶν βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου Β' εἶχεν ἐν τῇ μανίᾳ αὐτοῦ πρωτοτύπους τινὰς ἰδέας, ἃς ἐζήτηε πάντοτε νὰ ἐκτελέσῃ μετ' ἡ ἀκατάβλητον ἐκείνην ἐπιμονὴν, ἣν συνήθως ἔχουσιν οἱ ὑπὸ φρενοβλαθείας πάσχοντες. Μεταξὺ τῶν περιεργωτέρων ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα προ-

κάλειεν ἡ νοσοῦσα φαντασία τοῦ δυστυχῶς ἡγεμόνος, ἦτο καὶ ὁ χειμερινὸς κῆπος, ὁ συνδεδεμένος ἐν Μονάχῳ βασιλικὸν ἀνάκτορον πρὸς τὴν μεγάλην τοῦ ἰδιαίτερου θεάτρον αἴθουσαν. Ἐν τῇ κήπῳ τούτῳ, ἐν ἣ εὐρίσκειτο καὶ κομψοτάτη τεχνητὴ λίμνη, ὅπου ὁ βασιλεὺς ἠρέσκετο νὰ πλεῖ μόνος ἐντὸς ἀκατίου συρομένου ὑπὸ δύο κόκκων, ἐν ἣ κεκοιμημένη μουσικὴ ἐξετέλει διάφορα τεμάχια ἐκ τῶν μελοδραμάτων τοῦ μουσουργοῦ Βάγκερ — ἐν τῇ παραδεισίῳ τούτῳ κήπῳ οὐδεὶς εἶχε τὴν ἀδειαν νὰ εἰσελθῆ, ὅπως μὴ ταραξῆ τὸν ἡγεμόνα ἀπὸ τὰς σκέψεις του. Ἦδη ἔμωσ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως, δετὸ πλέον ἀπερασίωθη νὰ καταδαφισθῆ ὁ κῆπος οὗτος καὶ νὰ πωληθῆσιν τὰ ἐν αὐτῇ πολυτίμητα ἀντικείμενα, ἠδυνάθησαν οἱ ἄνθρωποι νὰ εἰσδύσωνται εἰς τὸ ἄδουτον τοῦτο τῶν ἀδύτων. Εἰς ἕνα τῶν ἐπισκεφθέντων τὸν κῆπον ζωγράφων ὑφείλεται καὶ ἡ παραθεσιμένη εἰκόνα.

Ὁ χειμερινὸς κῆπος εἶχε τὸν τύπον χώρας τῶν τροπικῶν, ἦς ὁ ὅριζων ἀπετελείτο ὑπὸ τῶν θαυμασίως ἀπεικονιζόμενων ὄρεων τοῦ Ἰμαλάια. Τὰ ὄρη ταῦτα ἐσχεδιάσθησαν κατὰ διαφόρους ἐπιτοπίως ληφθεῖσας φωτογραφίας καὶ εἰκόνας. Εἰς τὸ ἐμπροσθεν μέρος ἐξετείνετο κῆπος μαγευτικὸς, περιέχων τὰ σπανιότερα τῶν τροπικῶν ἄνθη καὶ φυτὰ. Ἐν τῇ κήπῳ, ὅστις ἦτο ὑψηλοσκεπῆς, ἐπέστον παπαγάλλοι καὶ ἄλλα πτηνὰ τῶν θερμῶν κλιμάτων. Εἰς τὴν μίαν γωνίαν εὐρίσκειτο ἡ κομψοτάτη ἡγεμονικὴ σιάς, ἀριστοῦργημα ἀρχιτεκτονικῆς, ἐν ἑτέρᾳ δὲ γωνίᾳ ἐφαινετο σκηνὴ ἰνδικὴ πολυτελεστάτη. Ὅπισθεν αὐτῆς ἠνοίγετο σκευεῖον καὶ ὄρεσιν σπήλαιον. Ὑπὸ ὑψηλοῦ φοίνικας ἔκειτο μικρὰ καλύθη, ἐν ἣ ὑπετίθετο δτι εἶχῃ ὁ λεμβούχος. Τὰ πάντα ἦσαν οὕτω διεσκευασμένα, ὥστε ὁ θεσθιμένος αὐτῶν ἠπατάτο πράγματι καὶ ἐνόμιζεν δτι εὐρίσκειτο ἐπὶ στιγμὴν εἰς τὰ ἀπώτατα τῆς οἰκουμένης μέρη.

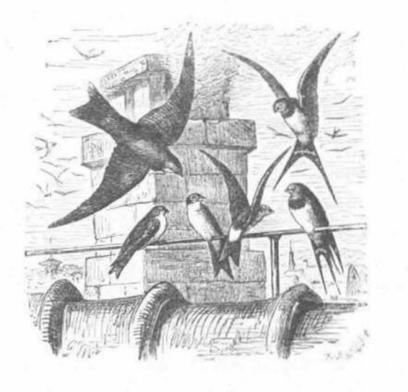
Ἐν τῇ πρωτοτύπῳ τούτῳ κήπῳ διεμέμεν ὁ ταλαιπωρὸς βασιλεὺς ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους βραδύων, εἶτε καθήμενος παρὰ τὴν ὄχθην καὶ προσβλᾶν τὰ θλέμματα τοῦ ἐπὶ τῶν χιονοσκεπῶν τῶν ὄρεων κορυφῶν, εἶτε καὶ πλεῖον ἠρύχως ἐν τῇ ἀκατίῳ, θαυκαλιζόμενος ὑπὸ τῶν ἦχων τῆς μουσικῆς οὐδὸς μουσικῆς. Οἱ περὶ τὸν βασιλεῖα παρητήρησαν, δτι ὡσάκις ἐξήρχετο τοῦ κήπου τούτου ἡ φυσιογνωμία αὐτοῦ εἶχεν ἀλλοκοτὸν τινα ἔκφρασιν καὶ μελαγχολικὸν μειδίωμα ἔστεφε τὴν ζεῖλῃ του. Ἦδη καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκείνος ἐξέλιπε τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐπινοήματα τῆς φαντασίας του, πρὸς ἃ ἐδαπανήθησαν ἑκατομμύρια πολλὰ, καταπίπτουσιν ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΝ Τῷ ΠΟΤΑΜῶΙ ΟΗΙΟ.

Μετὰ εἰκόνας, ἑρᾶ σελ. 88.)

Ποταμοπολιεῖα εἶναι ἐν Ἀμερικῇ τὰ μάλιστα ἀνεπτυγμένη, διότι οἱ ἐν Ἀμερικῇ ποταμοὶ καὶ μεγάλοι εἶναι καὶ πολλῶν πόλεων καὶ χωρίων τὴν συγκοινωνίαν διευκολύνουσι. Μεταξὺ τῶν ἐν Ἀμερικῇ ποταμῶν, ἐφ' ὧν ἡ ποταμοπολιεῖα εἶναι τὰ μάλιστα ζωηρὰ, εἶναι ὁ ποταμὸς Ohio, ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ὁποῖου κείνται πολλὰ πόλεις, ἰδίως δὲ αἱ ὑπὸ ἐργατῶν κατοικούμεναι πόλεις Κιγκινάτη καὶ Λουϊβίλλη. Ἀνα πᾶσαν Κυριακὴν οἱ ἐργάται τῶν δύο τούτων πόλεων, ὅτινες καθ' ἑλθὴν τὴν ἐβδομάδα δὲν ἐξέρχονται τῶν ἐργοστασίων, θεωροῦσιν οὕτως εἰπεῖν ἀνάγκη νὰ ἐκτελέσωσιν ἐκδρομὴν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ. Ἐν εὐρυτάτοις ἀμπελοποιεῖς, ὅπου παιανίζει καὶ τακτικῶς μου-

σικῇ, μετατρέπονται οἱ ἐργάται σὺν γυναικί καὶ τέκνοις εἰς τὰ περίχωρα, ὅπου ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων καὶ ἐν ὄψει τοῦ μεγαλοπρεποῦς ποταμοῦ τρώγουσι, πίνουσι καὶ διασκεδάζουσι ἐν ὑπαίθρῳ, καὶ ἐπιστρέφουσι τὸ ἑσπέρα εἰς τὴν πόλιν, ὅπως τὴν ἐπιούσαν ἀναλάβωσι τὰ ἐπιπὸνὰ τῶν ἔργα. Τοιαύτην ἐκδρομὴν παριστᾷ ἡ παραθεσιμένη εἰκόνα. Τὸ ἀπόπλοιον, ἐφ' οὗ καθ' ἑκατοντάδας συνωθούνται οἱ ἐπιβάται, εἶναι ἐν τῶν μεγαλειότερων καὶ ὀνομάζεται "Θωμᾶς Σέρλων". Τὸ ἀπόπλοιον τοῦτο ἐκτελεῖ τακτικῶς τοὺς πλόας μεταξὺ τῆς πόλεως Κιγκινάτη καὶ τῆς Νέας Ἀγγλίας. Τὸ μήκος αὐτοῦ εἶναι 285 ποδῶν, ἡ χωρητικότης του 1700 τόννων· ἔχει τρία καταστρώματα καὶ δύναται νὰ παραλάβῃ 3000 ἐπιβάτας. Τρισχίλιον εἶναι περίπου οἱ καθ' ἑκάστην Κυριακὴν μεταφερόμενοι ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὰς πέριξ ἐχογὰς, ὅθεν περὶ τοῦ μεσονύκτιον πάλιν ἐπιστρέφουσι.

Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΜΙΑΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ.

Ἦσαν ἠθελόμεν διελθεῖν τὸν βίον τῶν βασιλισσῶν τῆς Εὐρώπης, ὀλίγας μόνον βραδύων ἢ ἐπιτοπίως μεταξὺ αὐτῶν εὐτυχεῖς. Καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενος ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει ν' ἀποτίσῃ τὸν φόρον εἰς τὰς ἐχθρῆς τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως δυνάμεις, καὶ ἰδίως ἐκ αὐτῇ τοιοῦτου βύθου ἡ γυνὴ εἶναι ἐκτεθειμένη ὡς μόνον εἰς τοὺς κινδύνους τῶν ἰδίων αὐτῆς παθῶν καὶ τῶν παθῶν τῶν περιστοιχιζόντων αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς περιπετειὰς καὶ τὰς θυέλλας τῆς πολιτικῆς.

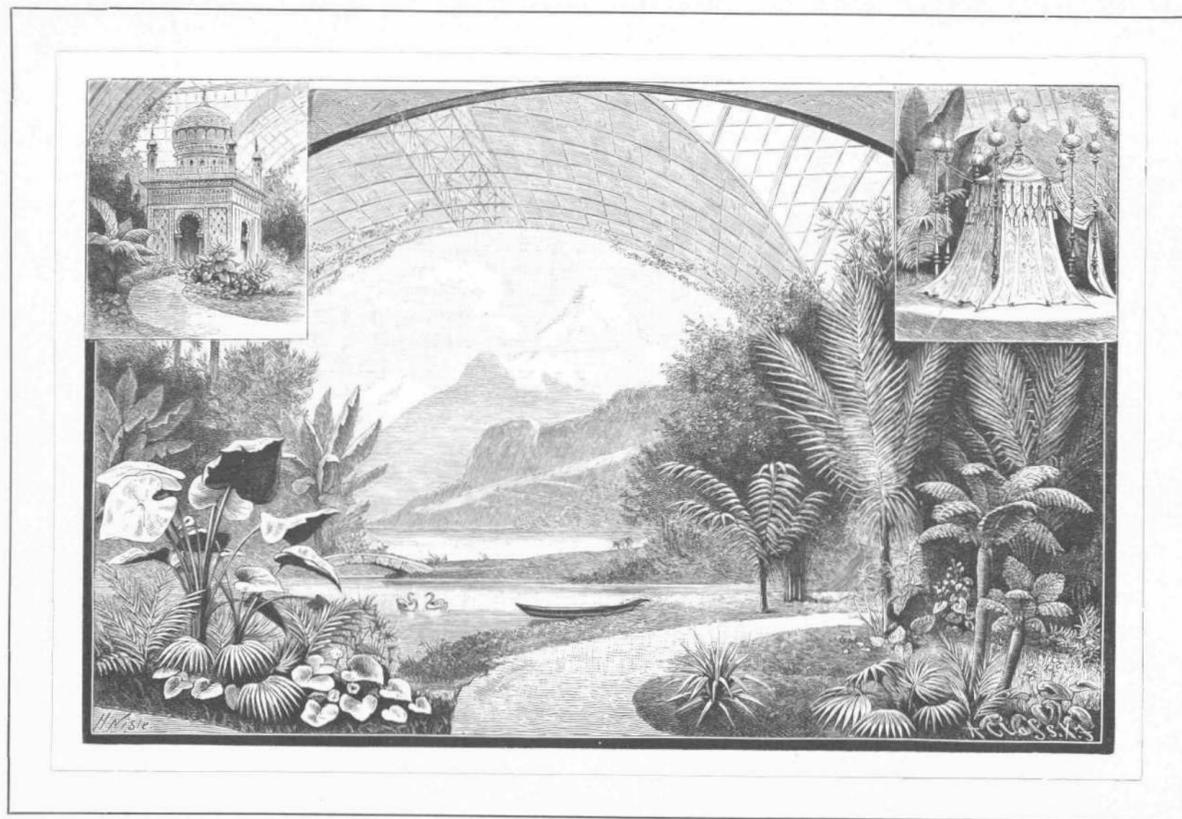
Ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα θεωρεῖται μία τῶν δυστυχιστέρων βασιλισσῶν, αἵτινες ὑπῆρχον ἐν Εὐρώπῃ, καὶ πράγματι ἦτο δυστυχιστάτη ἕνεκα τοῦ τραγικοῦ αὐτῆς θανάτου. Ἡ ἱστορία θὰ θεωρηθῇ διὰ παντός ἐν τῇ σύζυγῳ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου ἰσ'. τῆς Γαλλίας μάρτυρα τῆς θασισίας, καὶ ἔτι μᾶλλον ὀφείλομεν νὰ οἰκτείρωμεν τὴν φρικτὴν αὐτῆς τύχην, καθ' ὅσον οὐδεμία ὑπῆρτεν ἀναλογία μεταξὺ τῶν πταισμάτων της καὶ τοῦ τραγικοῦ αὐτῆς τέλους. Θύελλα, ἦν δὲν ἠδύνατο ν' ἀποτρέψῃ, παρέσυρεν αὐτὴν εἰς τὴν καταστροφὴν.

Δυστύχημα βεβαίως ἦτο δτι ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα δὲν κατώρθωσε νὰ ἐμπνεύσῃ ἀγάπην παρὰ τῇ λαῷ, ἀπ' ἐναντίας διήγειρεν ἀποστροφὴν καὶ μῖσος κατ' αὐτῆς. Μόλις ἀπεφασίσθη ἐν ἔτει 1770 τὸ συνοικεῖσθαι της μετὰ τοῦ τότε διαδόχου τοῦ γαλλικοῦ θρόνου, ἐξερρήγη κατ' αὐτῆς, τῆς μόλις δεκαπενταετοῦς κόρης, τῆς ἐν τῇ ἀνακτόρῳ τῆς Βιέννης ἠρύχως ζωσῆς ἡγεμονοπαίδος, ὅλη ἡ δυσμενεία τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ. Ἡ κόρη ἦτο Ἀδριανῆ, καὶ τοῦτο ἤρκει πρὸς διεγερσιν τοῦ μίσους τῶν νέων ὑπηκόων της. Ἐπὶ εἰκοσι καὶ τρία ἔτη, καθ' ἃ ὑπῆρτεν ἡ σύζυγος τοῦ πρότερον μὲν διαδόχου

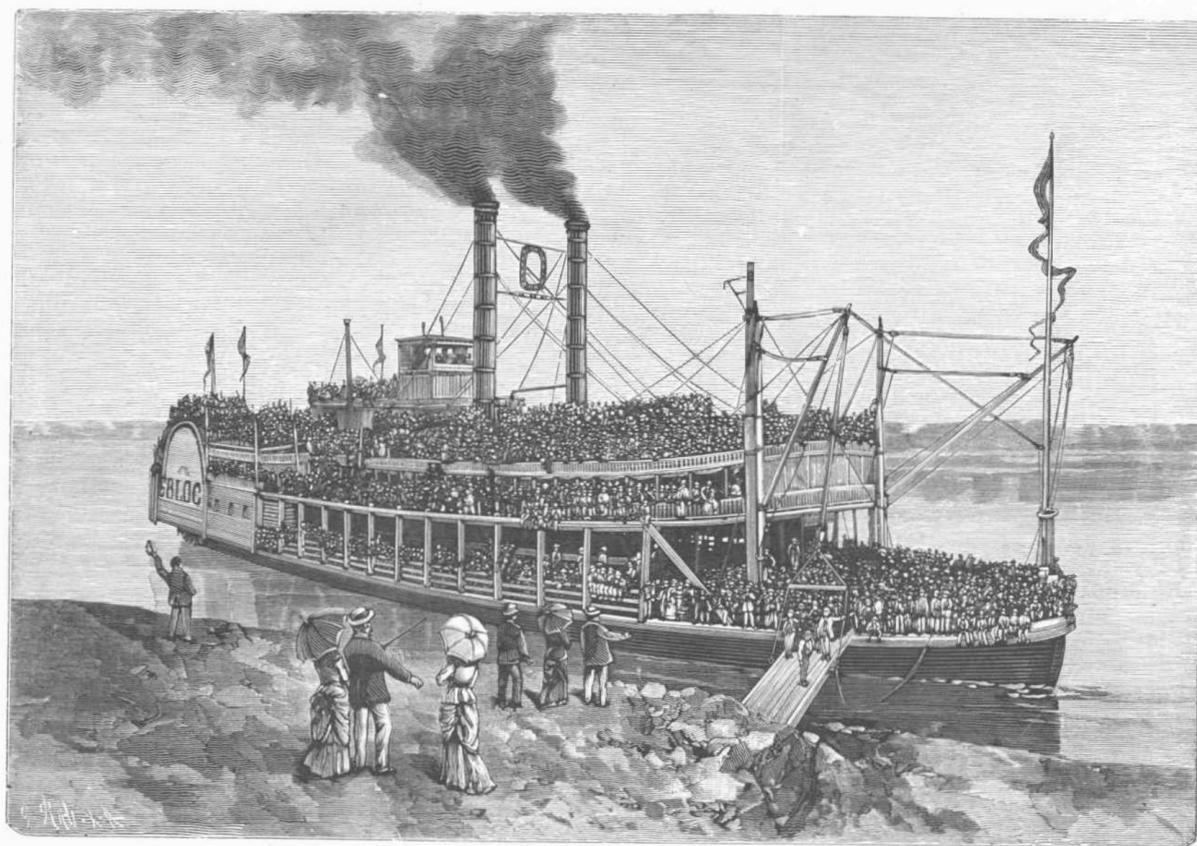
εἶτα δὲ βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἔμεινε πάντοτε "ἡ μιστὴ Ἀδριανῆ".

Μεταξὺ Γαλλίας καὶ Αὐστρίας ὑπῆρχεν ἀρχαία ἐχθρὰ χρονολογούμενη ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου Α', ἡ ἐχθρὰ δὲ αὕτη οὐδόλως διελθῆ καὶ μετὰ τὰς προσπάθειας τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου ἰσ'. νὰ προσεγγίσῃ εἰς τὴν Αὐστρίαν, οὐδὲ ἀφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς αὐτοῦ Choiseul κατώρθωσε νὰ συνομολογήσῃ τὸ συνοικεῖσθαι τῆς θυγατρὸς τῆς αυτοκράτειρας Μαρίας Θηρεσίας μετὰ τοῦ μέλλοντος βασιλέως τῆς Γαλλίας. Ἦτο τοῦτο συνοικεῖσθαι πολιτικόν, τὸ ὁποῖον οὐτε τοὺς Γάλλους οὐτε τοὺς Αὐστριακοὺς ἱκανοποιεῖ. Ἡ νεαρὰ ἀρχιδούκισσα ἔπασσε θύμα τῆς τοιαύτης κακῆς ἐννοουμένης πολιτικῆς. Ἦδη ἅμα ἐπάτησε τὸ γαλλικὸν ἔθνος ἐφάνη δτι δυσωίονος ἀσπὴρ παρηκολούθει αὐτὴν· οὐ μόνον οὐδὲν εἶρε φίλον πρόσωπον ἐν τῇ γαλλικῇ πρωτεύουσῃ καὶ ἐν τῇ ἀλλῇ, ἐκτὸς τοῦ γέροντος βασιλέως, ὅστις αἰσιδόμος ὦν τὰ πάντα εὐρίσκε κελὰ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ πρώτῃ θηλικίᾳ ἑορτῇ, ἦτις ἐτελέσθη εἰς τιμὴν αὐτῆς, ἐν καιρῷ τῶν ποροτεχνημάτων, τὸσον ὑπῆρτεν ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν Παρισίων ὁ συνοικεῖσθαι, ὥστε ἑκατοντάδες τινὲς ἀνθρώπων ἀπέθανον κατασυντριβεῖσαι. Τοῦτο ἐξηγήθη, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ὡς κάκιτος οἰωνός, καὶ ὡς ἔνοχος αὐτοῦ τοῦ δυστυχιστοῦ ἔθετορῆθη, ἔλας ἀδίκως, ἡ νεαρὰ ἡγεμονίς.

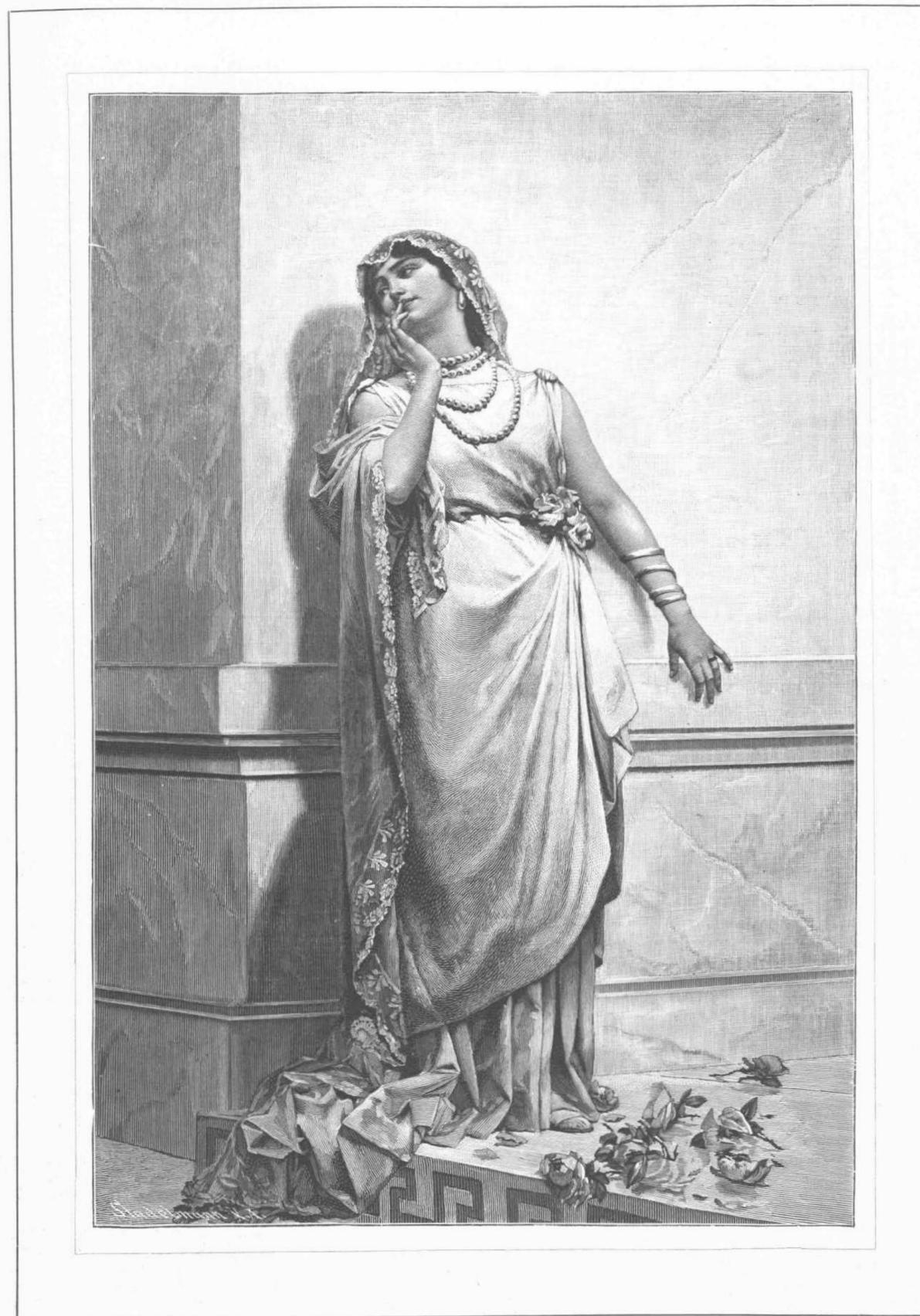
Ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα ἐνωμευθῆ, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, ἐν ἡλικίᾳ δεκαπέντε ἐτῶν. Ἀφελῆς τὸν χαρακτήρα εἶχεν ἰδιοτροπίαν πᾶσιν, ἦτο ὑπερήφανος καὶ ἐπιμόνος. Τὸ ἀνάστημα αὐτῆς

Ο ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΤΟΥ Β΄.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΝ ΤΩ ΠΟΤΑΜΩ ΟΗΙΟ.

ΡΩΜΑΙΑ ΚΟΡΗ.

ποτε· "Γινώσκεις καλώς, ὅτι ἡ ἰδέα μου ἦτο πάντοτε, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀκολουθῶμεν τὸν συρμόν ἢ μετὰ περιστάσεων, οὐδέποτε ὅμως ὑπερβολικῶς. Νέα καὶ εὐεϊδῆς βασίλισσα δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀνοήτων κοσμημάτων."

Ἐν ταῖς διασκευαῖσιν τῆς Μαρίας Ἀντωνιέττας προσεζήρουν θέσιν κατεῖχε καὶ τὸ θέατρον. Οὐ μόνον συχνότατα ἐπισκέπτετο τὸ ἐν Παρισίοις θέατρον τοῦ Μελοδράματος, ἀλλὰ καὶ τακτικῶς παρευρίσκετο εἰς τὰ μικρὰ θέατρα, τὰ ὅποια ὑπῆρχον εἰς τὰς περὶ τὰς Βερσαλλίας ἐπαύσεις τῶν εὐγενῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν πριγκιπῶν. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως εἶχε τὸ ἰδιαιτέρον τοῦ θεάτρον· ὁ πρίγκηψ Κόντης ἔτερον ἐν Παρισίοις, ἡ ζωγράφου τοῦ Βουρδῶνος ἐν Σαντιλλῆ, ὁ δὸς τῆς Αὐρηλίας ἐν Βανιολέση. Ἐν Βερσαλλίαις μόνον δὲν ὑπῆρχε θέατρον, ὅπερ εἶχε καταργηθῆ τῇ αἰτίσει τῆς περιουσίας Δουβάρυ. Ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα ὅμως, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔχη τὸ ἰδιαιτέρον τῆς θεάτρον ἐν τῇ ἀνακτορῇ τῶν Βερσαλλιῶν, ἤρξατο ἐπιχερᾶζουσα εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ταύτης τὸν σύζυγον τῆς, τὸν διάδοχον, ὅστις ὀλίγην εἰδείκνυσε κατ' ἀρχὰς κλίον πρὸς τοιαύτας ἐλαφρὰς διασκευάσεις. Τοῦτο ὅμως καταρωθῆ ἀφ' οὗ οἱ δύο ἀδελφοὶ τοῦ βασιλέως, ὁ κόμης τῆς Προβηγγίας καὶ τοῦ Ἀρτουᾶ (οἱ μετὰ ταῦτα βασιλεῖς Λουδοβίκος ὁ ΙΗ', καὶ Κάρλος ὁ Γ'), ἐνομφεῦθρον δύο ἡγεμονίδας τῆς Σαρδηνίας, αἵτινες ὡς ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα ἐφελγόντο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ παραστήσων ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ἐν ὄλῃ τῇ μυστικότητι ἐγένοντο αἱ ἀπαιτούμεναι προπαρασκευαίαι ὑπὸ τῶν τριῶν γυναικῶν, αἵτινες μετὰ πολλοῦ ζήλου ἐξεμύθησαν τὰ μέρη τῶν ἐν ὄλῃ τῇ μυστικότητι ἐπίσης ἔπρεπε νὰ γείνη ἡ πρώτη παράστασις, ὅπως μὴ μάθῃ τι περὶ τούτου ὁ γέρων βασιλεὺς. Ἡ γνωστὴ Κυρία Καμπάν, διδασκάλισσα τῶν θυγατέρων τοῦ βασιλέως· καὶ κατόπιν καὶ τῆς Μαρίας Ἀντωνιέττας, ἀναφέρει ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν αὐτῆς περὶ τῆς πρώτης ταύτης παραστάσεως τὰ ἑξῆς: "Ὁ διάδοχος ἦτο ὁ μόνος θεατής· οἱ δὲ ἡθοποιοὶ ἦσαν αἱ τρεῖς ἡγεμονίδες, οἱ δύο ἀδελφοὶ τοῦ διαδόχου, καὶ οἱ Κύριοι Καμπάν, πατὴρ καὶ υἱός. Διὰ τὴν παράστασιν εἶχεν ἐκλεχθῆ ὁμοίωσιν τι ἐν τῇ ἰσογίᾳ πατώματι, τὸ ὁποῖον ἔκειτο μακρὰν τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατεχομένων ὁμοιωσίνων· ἡ σκηνὴ κατεσκευάσθη εἰς τὸν τρόπον, ὥστε μετὰ τὸ πέρας τῆς παραστάσεως νὰ δύναται ἀμέσως νὰ διαλυθῆ. Ὁ κόμης τῆς Προβηγγίας εἶχεν ἐκμάθει κάλλιστα τὸ μέρος του· ἦτον ἐπιμελὴς ὁ κόμης τοῦ Ἀρτουᾶ, ὅστις ὅμως εἶχεν ὁραίαν ἀπαγγελίαν. Αἱ τρεῖς πριγκίπισσαι ἐπεκρίθησαν κακῶς τὰ πρόσωπα τῶν μόνων ἢ σύζυγος τοῦ διαδόχου (ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα) ἐπέδειξεν αἰσθημα καὶ λεπτότητα εἰς τὴν ἀπὸ σκηνῆς διδασκαλίαν. Ὁ διάδοχος διεσκέδασε πολὺ, ἐγένετο συχνά, καὶ μετὰ τὴν παράστασιν ταύτην ἀπέθεσεν ὀλίγον τὸ σκυθρωπὸν του καὶ μελαγχολικὸν ὄφρος καὶ εὗρισκεν εὐχαρίστησιν εἰς τὴν μετὰ τῆς συζύγου του συναναστροφῆν."

Καὶ ἡ διασκευαὶς μὲν αὕτη ἦτο ἀθάλα δλωσ' οὐδὲ ἠδύνατο τις νὰ μεμφθῆ τῆς ἡγεμονίδος, ὅτι ἐπεδίδοτο εἰς τὰ τοιαῦτα. Ἄλλ' ἄλλην μορφήν ἔλαθον τὰ πράγματα, ὅτε τῇ 1774 ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα ἐγένετο βασίλισσα τῆς Γαλλίας. "Ἦδη ὅτε εὐρίσκειν ἐν θεάτρῳ ἐπιφανεστέρῃ, ἢ δυσμείνεια τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτὴν ἔλαβε χαρακτῆρα τραχύτερον. Εἰς τοῦτο συνέτεινον οὐκ ὀλίγον καὶ ὁ θῖος, ὃν διῆγον οἱ ἐν τῇ Ἀλλῆ, οἱ δύο ἀδελφοὶ τοῦ βασιλέως ἦσαν πριγκίπεις ἀγαπῶντες τὰς θοροβώδεις καὶ ἐλαφρὰς διασκευάσεις καὶ σπαταλῶντες ἀφειδῶς τὰ χρήματα. Ἡ δὲ Μαρία Ἀντωνιέττα, ἡ ἀπόλυτος

ἦτο τῆς Ἀλλῆς ἄνασσα καὶ τοῦ συρμοῦ ἀρχηγός, συνεμερίζετο τὸν ἀπερίσκεπτον τοῦτον τρόπον τοῦ θῖου καὶ μὲ ὅλας τὰς παραστάσεις τοῦ βασιλέως ὑπεστήριξε τὴν σπατάλην καὶ τὴν ἐλευθέραν ζωὴν. Τοῦτο ἐπέφερε κατ' ἀρχὰς μὲν τοὺς λιθῆλλους καὶ τὰς σατύρας καὶ κατόπιν ἐγέννησε καὶ αἰματηρὰς στάσεις καὶ ἐπικινδύνους ὀχλαγωγίας.

Ὁ βασιλεὺς, ἀδυνάτου χαρακτῆρος ἀνὴρ, τῇ ἐδῶρθερον ὥρατον περιπτερον, τὸ Τριανῶν, παρὰ τὰς Βερσαλλίας, ὅπου ἡ ἰδιότροπος βασίλισσα ἤρξατο ἀρεσκομένη εἰς ὅλας διαφόρους θῖον. Τὸ Τριανῶν μὲ τὸν κήπον του καὶ τὰς λίμνας του ἐγένετο τρόπον τινὰ εὐρείᾳ σκηνῆς θεάτρον, ἐφ' ἧς αὐτὴ ἡ βασίλισσα ἦτο ἡ πρώτη ἡθοποιός. Ἐκεῖ παρίστα κομφοδία, ἧτις δὲν διήρκει ἡμέραν μόνον ἢ ἐβδομάδα ἢ ἑσπέρην μίση, ἀλλὰ διαρκῶς. Ἡ βασίλισσα ἐνδεδυμένη ὡς ποιμενὶς ἢ ἀπλή χωρική, ἐπισκέπτετο τοὺς σταύλους, τὰς διαφόρους ἀποθήκας, τοὺς τεχνίτας τοῦ χωρίου ἐδίει φιλοδωρήματα εἰς τὰ μικρὰ παῖδια τῶν χωρικῶν, ἐπεδίδοτο εἰς τὴν ἀλιείαν ἢ ἐν τῇ οἰκίᾳ μένουσα ἐξετέλει χειροτεχνήματα. Ὁ θῖος ἦτο ὅλας ἀπολοῦς καὶ ἀφελής. Ὁσάκις εἰσῆρχετο ἡ βασίλισσα ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ, ἐν ἧ οἱ κύριοι καὶ αἱ κυριαὶ τῆς Ἀλλῆς ἔπειζον τὸ κλειδιόμβυλον ἢ τὸ σφαιριστήριον, οὐδεὶς ἠναγκάστετο νὰ παραχθῆ ἢ νὰ ἐγερθῆ τῆς θέσεως του· ἡ εθιμοταξία τῆς Ἀλλῆς ἦτο ἐντελὴς κατηρημένη. Τὸ μόνον μέλημα πάντων ἦτο ἡ διασκευαίς, ποτὲ μὲν χορὸς μετεπιφευμένον ἐν ὑπαίθρῳ, ποτὲ δὲ παραστάσεις ἐιδυλλίου ἢ σκηνῶν ἀγροτικῶν καθ' ἃς αἱ Κυριαὶ τῆς Ἀλλῆς ὑπεκρίνοντο διάφορα πρόσωπα χωρικῶν.

Τὸ Τριανῶν ὅμως περιεῖχε καὶ κομφοτάτον θέατρον ἐν εὐρείᾳ αἰθούσῃ, οὗτινος αὐτὴ ἡ βασίλισσα ἦτο καὶ διευθύντρια καὶ ἡθοποιός. Ἐν τῇ θεάτρῳ τούτῳ παριστάντο συνήθως ὑπὸ διαφόρων αὐλικῶν μικρὰ μελοδράματα καὶ κομφοδία, ἐνίοτε δὲ καὶ μίμη κατ' ἀπαιτήσιν τοῦ ἀρεσκομένου εἰς αὐτοὺς βασιλέως. Παραδόξως πῶς ὁ σοβαρὸς Λουδοβίκος ὁ ΙΣΤ' εἶχεν ἐντελῶς μεταβληθῆ μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ υἱοῦ του, καὶ ἐν ᾧ πρότερον ἦτο ἐντελὴς ἀδιάφορος πρὸς τὰ τοῦ θεάτρον, ἦδη οὐ μόνον ἠρέσκετο νὰ παρίσταται εἰς αὐτὸ ὡς θεατής, ἀλλὰ καὶ μέρος ἐλάμβανε εἰς τὰς δοκιμὰς καὶ εἶδιε γνώμην περὶ διαφόρων σκηνῶν καὶ τεμαχιῶν, τὰ ὅποια ἐπρόκειτο νὰ διδασθῶσιν.

Μετ' οὐ πολὺ οἱ βασιλικοὶ ἡθοποιοὶ δὲν ἠρέσθησαν νὰ ὑποκρίνωνται μόνον ἐνώπιον τοῦ περιωρισμένου κύκλου τῶν αὐλικῶν, ἀλλὰ προσεκαλοῦντο εἰς αὐτὸ τὰς παραστάσεις καὶ ἄλλα πρόσωπα, ὡς οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φρουρᾶς, οἱ ἱπποκόμοι καὶ ἄλλοι ξένοι ἐκ τῶν πέριξ. Φυσικῶς τῇ λόγῳ οἱ προσεκαλημένοι οὗτοι θεαταὶ δὲν ἔπαυον χειροκροτοῦντες καὶ ἐπιδοκιμάζοντες τὰ πάντα. Καὶ ὅμως λέγεται ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἡθοποιῶν ἔπειζον ἀθλιότατα, μάλιστα δὲ ἡ βασίλισσα, ἧτις ἐσπέραν τινὰ προέθη μέχρι τοῦ ἄκρου τῆς σκηνῆς ὅπως ἐκζητήσῃ τὴν ἐπιείκειαν τοῦ ἀκρατηρίου. Αἴφνης ἠκούσθησαν ἐξ ἐνός τῶν θεωρητῶν τῆς πρώτης σειρᾶς ὀξεῖς συριγμοί. Ἀξιωματικοὶ τινες εἰσῆλθον εἰς τὸ θεωρεῖον ὅπως συλλέξωσι τὸν αὐθάδη θεατῆν, ἔμειναν δὲ ἐμθρόντητοι ὅτε εἶδον ὅτι ὁ τῶν ἀποτόμος τὴν ἀποδοκιμασίαν του ἐκφράσας ἦτο — αὐτὸς ὁ βασιλεὺς.

Κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν τὸ τελευταῖον δράμα τὸ διδασθῆν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρον τοῦ Τριανῶν ἦτο "Ὁ γάμος τοῦ Φιγαρώ", τὸ γνωστὸν τοῦ Beaumarchais, τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἑτηδία δὲν εἰδίδοτο ἐν τοῖς θεάτροις τῶν Παρισίων, διότι ἐθεωρεῖτο προσβάλλον τὴν ἀισιοπέπειαν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας καὶ τῶν ἀριστοκρα-

τικῶν τάξεων. Ἡ βασίλισσα ἠθρόνη αἴφνης μέγαν πόθον νὰ παραστήσῃ τὸ ἀπρηγορημένον τοῦτο δράμα, καὶ οὐ μόνον διέταξε νὰ τῇ τὸ ἀναγνώσωσιν ἐν στενῷ αὐλικῷ κύκλῳ, ἀλλὰ προσεκάλεσεν εἰς τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Τριανῶν δοθησομένην παράστασιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸν τὸν συγγραφέα, ὃν ὁ βασιλεὺς ἀπερίσκεπτος εἶχε φυλακίσει. Ὁ Beaumarchais κατὰ διαταγὴν αὐτῆς ἀποφυλακίσθη μετέθη εἰς τὸ θέατρον, ἢ δὲ βασίλισσα ὑποκρίθεισα τὸ πρόσωπον τῆς Ῥοζίνας, ἐπέτευγεν ἄριστα. Ἡ παράστασις αὕτη ὑπῆρξεν ἀφορμὴ διενέξεως σοβαρᾶς μεταξύ τοῦ παρωργισμένου βασιλέως καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ καὶ τὸ θέατρον τοῦ Τριανῶν ἐκλείσθη διὰ παντός.

Αἱ τοιαῦται τῆς βασιλικῆς παιδαριώδεις ἀπερίσκεπται κατέστρεψαν καὶ τὸ ὄλιγον γόητρον, ὅπερ διετήρει εἰσὲτι ἡ βασίλισσα. Ἐπῆλθε δὲ κατόπιν καὶ ἡ γνωστὴ ὑπόθεσις τοῦ περιδεραιοῦ, ἧτις ἐδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ θανατηφόρον κτύπημα. Τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο περὶδεραιῶν ἔχει ἐν ὀλίγοις ὡς ἑξῆς: Ἡμέραν τινὰ προὔταθη τῇ βασίλισσῃ εἰς ἀγορὰν πολύτιμον περιδεραιον, τὸ ὅποιον ὅμως ἡ βασίλισσα ἀπεποιήθη ν' ἀγοράσῃ ὡς πολυδάπανον. Τοῦτο μεταγερίσθη ἡ ἀγύρτις κόμισσα Λαμότ, ὅπως πλέξη αἰσχροὺς βδοιουργίας. Διὰ ψευδῶν ἐπιστολῶν ἔπεισον αὕτη τὸν εἰς δυσμείνεια πρὸς ὅσα ταιῶν πριγκίπια τοῦ Ῥοάν, ἵνα διὰ προσφορὰς τοῦ πολυτίμου περιδεραιοῦ ἐπανακτήσῃ τὴν εὐνοίαν τῆς βασίλισσας. Ὁ πριγκίψ ἐνέπεσον εἰς τὴν στηθεῖσαν παγίδα, ἤρξατο τὸ περιδεραιον, ἀλλ' ἡ κόμισσα Λαμότ ἔλαθεν αὐτὸ ἐπ' ὀνόματι τῆς βασίλισσας καὶ ἔφυγε μετ' αὐτοῦ εἰς Ἀγγλίαν. Ὅτε τέλος ἀνεκαλύφθη ἡ ἀπάτη, ὁ Ῥοάν ὡς ἀπατήθη ἐγένετο ὁ περιγελῶς τοῦ κόσμου, τὸ δὲ ὄνομα τῆς βασίλισσας συνεδέθη στενῶς πρὸς τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο. Δημοσίᾳ ἐλέγετο καὶ ἐπαναλαμβάνετο ὅτι ἡ βασίλισσα ἐν τῇ ἀκαθάρτῃ αὐτῆς μανίᾳ τῶν πολυτίμων κοσμημάτων καὶ μὴ δυναμένη πλέον νὰ ἀπανήσῃ τῶν μεγάλα ποσὰ δὲν ἤσχόνθη νὰ μεταγερίσθῃ τὸ βαλάντιον τοῦ πριγκίπτος Ῥοάν. Ἡτο τοῦτο μισαρὰ σοκαφαντία, ἧτις ὅμως εὗρον εὐπρόδεκτον ἠχῶ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, τοῦ ἀνεκάνεν μισῆσαντος τὴν "Αὐστριακὴν".

Ἐκτραγέντων δὲ τῶν ἀγρίων παθῶν τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἦτο ἐπόμενον ὅτι καὶ ἡ ἀντισημτικὴ βασίλισσα ἤθελε πέσει οἰκτρὸν αὐτῆς θύμα. Καὶ πράγματι ἐπὶ τοῦ αἰματηροῦ τῆς λαμνητόμου ἱκευμάτος ἔπεσον ἐννεα μῆνας μετὰ τὴν καρατόμησιν τοῦ βασιλέως καὶ ἡ πρόφως λευκανθεῖσα κεφαλὴ τῆς δυστυχῆς βασίλισσας ἐνώπιον τοῦ συνηγμένου λαοῦ καὶ ἀκριβῶς εἶκοι καὶ τρία ἔτη, ἀφ' οὔτου ἐν τῇ αὐτῇ πλατείᾳ ἐκατοντάδες ἀνθρώπων κατεπλάκωθησαν ἐν καιρῷ τῶν διδομένων εἰς τιμὴν τοῦ γάμου τῆς εορτῶν. Ὁ οἰωνὸς ὑπῆρξε κάκιστος, καὶ ἀπαίσιας ἐπραγματοποιήθη.

ΕΛΕΦΑΝΤΕΣ ΛΟΥΜΟΜΕΝΟΙ.

(Μετὰ εἰκόνας, ἑρμ. σελ. 93.)

Ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς Ἰνδοῖς ἡ χρῆσις τῶν ἐλεφάντων εἶναι κοινή. Οἱ ἐγγύριοι τοῦ ἡγεμόνος, οἱ μεριστᾶνες καὶ εὐκατάστατοι ἰδιῶται διατηροῦσιν ἐλεφάντας ὡς ζῶα πολυτελείας, οὓς μεταγερίζονται κατὰ τὴν θῆραν, διὰ τὰς διαφόρους πομπὰς καὶ τελετάς. Λίαν ἐπιμελῆς εἶναι ἡ περιποίησις τῶν ἐλεφάντων τούτων, δι' οὓς ἀνεγείρονται ἰδιαιτέρου σταύλοι ἐν ταῖς εὐρείαις αὐλαῖς τῶν οἰκῶν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἐλεφάντες ἀγαποῦσι πολὺ τὸ ὕδωρ

καὶ εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας ὁ κόσμος εἶναι σφοδρὸς, ἐπικρατεῖ ἡ συνήθεια νὰ ὀδηγῶνται οἱ ἐλέφαντες τακτικῶς ἀπᾶς καὶ δις τῆς ἡμέρας εἰς τὸ λουτρὸν ἐντὸς λιμνῶν ἢ καὶ ποταμῶν. Πολὺ περίεργον καὶ διασκευαστικὸν εἶναι τὸ θέαμα τοῦτο τῶν λουομένων ἐλεφάντων, οἵτινες διὰ μυρίων παιγνίων καὶ ἀλμάτων καὶ κινήσεων ἐκφράζουσι τὴν αἰσθάνονται χαρὰν καὶ ἀναψυχὴν βυθίζομενοι εἰς τὸ δροσερὸν ὕδωρ. Πολλοὶ οἱ φύλακες ἀναγκάζονται νὰ ἐκδιώξωσιν αὐτοὺς διὰ τῆς θίας ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἢ τῆς λίμνης καὶ νὰ ὀδηγῶσιν εἰς τοὺς σταύλους των. Ἡ παραθεβειμένη εἰκὼν παριστα τοιοῦτον λουτρὸν ἐλεφάντων παρὰ τὴν πόλιν Ἀγραν τῶν Ἰνδιῶν.

Αἱ ΣΥΝΤΕΠΕΙΑΙ ΜΑΤΑΙΟΔΟΣΙΑΣ.

Διήγημα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

(Συνέχεια.)

Δ'.

Ἡ Βρόγη εἶναι μία τῶν ἐπισημοτέρων καὶ περιεργωτέρων πόλεων τῆς Βελγικῆς. Καλεῖται δὲ συνήθως ἡ Βενετία τῆς Ἀρχτοῦ, διότι αἱ ὁδοὶ αὐτῆς εἶναι διωρυγες, ὡς αἱ τῆς ἀνάσσης τοῦ Ἀδρια. Ὅλιγα μέρη ἐν Εὐρώπῃ διετήρησαν τὸν τύπον τῶν παρελθόντων αἰώνων, ἔσον ἡ Βρόγη· διατρέχων τις τὴν ἀρχαίαν ταύτην πόλιν ἐν καιρῷ νυκτός, ὅτε πᾶσα κίνησις ἐκόπασε καὶ πολλοὶ καὶ ἐργαταὶ ἀποσύρθησαν εἰς τὰς οἰκίας των, μεταφέρεται εἰς παλαιὰν ἐποχὴν· εἰς τοῦτο συντελοῦσι τὰ μέγιστα καὶ τὰ γινομένα τῆς πόλεως ὠρολόγια, ὧν οἱ κωδωνες ἤχοσι μετ' ἡχοῦ πεπαλιωμένου καὶ ὅλας διαφόρων τῶν ἡμετέρων χρόνων.

Ἡτο ἡ ὁδὸς τῆς ἐσπέρας, τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ· ὁ καιρὸς ἦτο ἄθλιος, βροχῇ ἔπιπτε βροχιδία, παχυνμένη, ἧτις διεπέρα τοὺς ἀνθρώπους μέχρις ὀστέων. Μόλις εἶχε τελειώσει ἡ ἐσπερινὴ ἀκολουθία καὶ οἱ εὐσεβεῖς ἐξήρχοντο τοῦ ναοῦ, ὧν πολλοὶ κρατοῦντες μικροὺς φανούς κατ' ἀρχαίαν ἔθιμον μὴ καταργηθέν ἐντελῶς μετ' ὅλον τὸν φωτισμὸν τῶν ὁδῶν τῶν νεωτέρων χρόνων.

Δύο ἄνθρωποι, ἀνὴρ καὶ γυνή, διηυθύνοντο θήματι ταχεῖ πρὸς οἰκίαν κειμένην ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀριστοκρατικῇ τῆς πόλεως συνοικίᾳ. Καλοπῆμονοι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀλεξιβροχίου ἔβαινον οἰωπηλοί, τῶσον ἐφαίνοντο ἐσπόμενες νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν. Μετ' ὀλίγον ἐφθασαν πρὸ αὐτῆς, ἤνοιξαν τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθον εἰς σκοτεινὸν πρόδομον, φωτιζόμενον ἀμυδρῶς μόνον ὑπὸ λυχνίας ἀνητημένης ἀπὸ τῆς ὀροφῆς. Δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ ἔκειντο δύο ὑψηλαὶ θύραι, ὧν αἱ ἀρχαῖαι γλυφαὶ παρῆσαν εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην χαρακτῆρα εὐγενεῶς μεγαλείου.

— Βεθαίως δὲ ἤναψαν φωτιᾶν εἰς τὸ ἐστιατόριον, τέκνον μου, εἶπεν ἡ γυνή. Ὁ πατὴρ σου δὲν θά βραδύνῃ νὰ ἔλθῃ· θά τὸν περιμένωμεν θερμαινόμενοι. Ἡ ὑπηρετρία εἶναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀκόμη· θά ὑπερεθῶμεν μόνον.

— Ὅχι, μητέρα, ἀπήνησαν ὁ νέος· χρεὸς μου εἶναι νὰ σὲ ὑπηρετήσω, ἂν τὸ ἐπιτρέψῃ· ἴσως εἶμαι ὀλίγον ἀρχαῖος καὶ ἀνίκανος ἀκόμη, ἀλλὰ θά μὲ ὀδηγήσῃς καὶ θά τὸ κατορθώσω, ἐλπίζω.

Ἐν ᾧ ὠμίλει ὁ νεανίας ἤναψε τοὺς ἐπὶ τῆς

τραπέζης λύχνους, ἐν ᾧ ἡ μήτηρ τοῦ διηυθῆται τὴν ἐνδομασίαν τῆς, ἣν εἶχεν ἀρκούντως φθειρεῖται ἡ νυκτερινὴ ἐκδρομὴ καὶ τοῦ καιροῦ ἡ κατάστασις. Ἡ γυνὴ αὕτη θά ἦτο ποτε ὠραία, ἂν καὶ ἦδη προσῆγγίζεν εἰς τὸ πεντηκστόν τῆς ἡλικίας τῆς ἔτος· ἀντανάκλασις κάλλους ἐφώτιζεν ἀκόμη τὸ πρόσωπόν τῆς. Κατὰ πρόνοιαν, ὅπερ ἔχουσι οἱ ξένοι ἀπάναντι τῶν μελανοτρίχων, οὐδὲ μία λευκὴ θριξ ἀνεμυγνέτο εἰς τὴν ὠραίαν κόμην τῆς. Οἱ μεγάλοι αὐτῆς γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ εἶχον ἐκφρασίαν ὑπερφαναίας καὶ μελαγχολίας συνάμα. Ἡτο ἰσχνή, ἀλλὰ τὸ ἀνάστημά τῆς προέδιε μεγάλῃν εὐγένειαν.

Ὁ νεανίας, εἴκοσι δύο περίπου ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, ἦτο εἰς τὸν ὠραιότερον τύπον, οὓς θαυμάζουεν ἐν ταῖς γραφαῖς τοῦ ζωγράφου Βάν-Δάυκ. Ἐφῆλτος τὸ ἀνάστημα εἶχεν ἀμίμητον χάριν εἰς τὸ βλέμμα καὶ τὸ μείδιμά του. Δὲν ἠδύνατο τις νὰ τὸν ἴδῃ χωρὶς νὰ ἐλκυσθῆ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐλκυόμενος δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ. Εἶχε πρὸς τὴν μητέρα του σεβασμὸν εἰλικρινῆ καὶ ἀπειρον· ἐφαίνετο ὅτι οὐδὲν ἔτερον εἶχε μέλημα ἢ πῶς νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ, πῶς νὰ ἐκπληρώσῃ πᾶσας τὰς ἐπιθυμίας τῆς. Ἀφ' οὗ ἔφερον ἔδραν καὶ ὀδήγησε τὴν μητέρα του πρὸς αὐτὴν, τὴν ἐφίλησεν ἐπανειλημμένως εἰς τὸ μέτωπον.

— Πόσον εἴμεθα καλά ἐδῶ, μητέρα μου!

— Καλλίτερα θεθαίως ἢ εἰς τὴν ὁδὸν μὲ αὐτὸν τὸν ἄθλιον καιρὸν, ἀπήνησαν ἡ μήτηρ ῥίπτουσα βλέμμα θεβλιμμένον περὶ τὸ δωμάτιον.

Τὸ δωμάτιον τοῦτο εἶχεν, ὡς ὁ πρόδομος, τύπον ἀρχαῖον· τὰ ἐπιπλά εἶχον τὴν σοβαρὰν πολυτελείαν τῆς φλαμανδικῆς ἐποχῆς καὶ τὴν ἀκραν καθαρότητα. Ἡ ὄλη οἰκία ἐνέπνεεν αἰσθημα θλίψεως ἰδίας κατὰ τὰς σκοτεινάς καὶ βροχεράς τοῦ χειμῶνος ἡμέρας· ἔκειτο δὲ μεταξὺ αὐτῆς καὶ κήπου· ἐν τῇ αὐτῇ ἐφέτο χόρτον, ὅπερ ἐνέφανεν ἀμείλιαν τινα περὶ τὴν περιποίησιν ἀπ' ἐναντίας ὅμως ὁ κήπος ἦτο τὰ μάλιστα περιποιημένος, ὡς εἶναι συνήθως οἱ κήποι θῖον ἐν Βελγίῳ.

Ἡ Κυρία Ἐρβὲν κατῴκει τὴν οἰκίαν ταύτην ἀπὸ δεκαεπτὰ ἦδη ἐτῶν μετὰ τοῦ συζύγου τῆς καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς, ὃν εἶχεν ἐπιμελῶς ἀναβρέσει διὰ καλῶν διδασκαλῶν. Ἐκ παιδικῆς ἦδη ἡλικίας ὁ νεανίας εἶδει μεγάλῃν κλίαν πρὸς τὰς φηρὰς τέχνας· ὠμίλει πολλὰς γλώσσας, ἦθε τῶν κωμικῶν καὶ ἐκωγράρισεν εἰκόνας, αἵτινες ἐκάστοτε ἐγένοντο δεκταὶ ἐν ταῖς ἐκθέσεσιν. Ἡ οἰκία, ἣν κατώκου οἱ ξένοι οὔτοι, ἀνῆκεν εἰς ἀρχαίαν εὐγενὴ τῆς πόλεως οἰκογένειαν, ἧτις, ἀπὸ πολλῶν ἦδη γενεῶν, δὲν κατόκει αὐτὴν πλέον. Οἱ ξένοι οὔτοι ἐλέγοντο Γάλλοι, ἂν καὶ οὐδαὶ ἐγνωρίζε τι περὶ αὐτῶν, διότι ἐκτός τοῦ ἱερέως καὶ τῶν διδασκάλων, οὐδαὶ ἐπισκέπτετο αὐτούς. Ἐλθόντες εἰς Βρόγγην οὐδεμίαν εἶχον κάμει ἐπίσκεψιν. Δις μόνον τοῦ ἔτους ἐδέχοντο συγγενεῖς των τινάς, οἵτινες τοὺς ἐπισκέπτοντο μυστηριωδῶς. Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη δύο Κυρία, ἢ μία γραία καὶ ἡ ἄλλη νέα, διέμενον παρ' αὐτοῖς κατὰ τὸ Πάσχα ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα. Ἀπὸ δεκά δὲ ἐτῶν μόνον ἡ νέα Κυρία ἤρχετο, καὶ οἱ γείτονες ὑπέθετον ὅς ἐκ τούτου ὅτι ἡ γραία εἶχεν ἀποθάνει· ἐπειδὴ δὲ ἡ Κυρία Ἐρβὲν ἐφόρεσε πένθημα ἐνδόματι, οἱ γείτονες συνεπέρανον ὅτι ἡ γραία Κυρία ἦτο ἡ μήτηρ τῆς οικοδοσομένης.

Μία μόνον ὑπηρετρία, Κλάρα καλουμένη, γυνὴ μέσης ἡλικίας, ἐπῆρκει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μικρᾶς ταύτης οἰκογενείας. Ἡ Κλάρα ὑπῆρξε εἰς τὴν τροφὴν τοῦ νέου, πρὸς ὃν ἔτρεφεν ἀπειρίστον ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν. Ἡτο ἐκ τῶν καλῶν κείνων ὑπηρετιῶν, ἃς σήμερον σπανιώτατα εὐρίσκει τις.

Αὐτὰ ἦσαν τὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια ἦδη παρυσιάζουεν εἰς τὸν ἀναγνωστῆν ἡμῶν καὶ ὧν τὰς τύχας θέλομεν παρακολουθῆσαι μέχρι τέλους τῆς καθ' ἑαυτῶν ἀληθοῦς ταύτης ἱστορίας. —

Τὴν ἐσπέραν τῆς μεγάλῃς Παρασκευῆς, καθ' ἣν εὐρίσκομεν τὴν μητέρα καὶ τὸν υἱὸν θερμαινόμενος παρὰ τὴν ἐστίαν, μόνον ὁ κ. Ἐρβὲν ἦτο ἀπών. Ὁ νεανίας ἐποιή

— Τὸν ἱερέα ἔνοησε, τὸν καλὸν ἐφημέριον Βέζην; Αὐτὸς εἶναι φίλος μας· ἤμην ἀγνώμων νὰ τὸν λημονήσω.

— Δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ. Ἐνοῶ τὸν καλὸν συμμαθητὴν μου, τὸν ὁποῖον δὲν θέλεις νὰ δεχθῆς καὶ ὅστις θὰ εἶχε τὸσην ἐπιθυμίαν νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐπισκεψίην σου.

— Τί νὰ κάμῃ ἐδῶ, ἐν τῇ ναῖφ τούτῃ τῆς ἀνίας; Νομίζω ὅτι τὸν εὐεργετῶ μὴ δεχομένη αὐτόν. Σημείωσε, ὅτι αὐτὸς εἶναι πλούσιος, καὶ ἀριστοκράτης Ἀγγλος, ὅστις θὰ μᾶς εὕρισκε πολὺ ἀναξίους τοῦ ὀνόματός του καὶ τῆς περιουσίας του.

— Εἶναι πλούσιος, εἶναι εὐγενής, εἶναι Ἀγγλος ἀληθέστατος, μητέρα μου· ἀλλ' εἶναι καὶ Βέλγος ἐκ μέρους τῆς μητρὸς του, καὶ ὡς τοιοῦτος θὰ θαυμάσῃ τὰ ἀρχαῖα ἐπιπλα τῆς οἰκίας μας καὶ ἰδίως τὰς εἰκόνας. Ὅτι πρὸ πάντων ἐπιθυμῶ νὰ ἴδῃ εἰκὼν τῆς μεγάλῃς ἐκείνης Κυρίας, ἣ εὕρισκα ἐν τῇ ἀθουσίᾳ μας, τῆς Κυρίας, ἣς εὕρισκε, μητέρα μου, ἣ τις σὲ ὁμοιάζει τόσο πολὺ.

— Σιώπα, σιώπα, σὲ παρακαλῶ· μὴ μοι ἀναφέρῃς τὴν γυναῖκα ἐκείνην. Τὴν μισῶ.

Ἡ Κυρία ἔβλεπε τὴν μητέρα του μετ' ἐκπλήξεως, καὶ ἐζήτησε ν' ἀποτρέψῃ τὴν κακὴν ἐντύπωσιν δι' ἀστεϊσμοῦ.

— Ναί, ἐπανελάθει ἡ μήτηρ, τὴν μισῶ, διότι λέγουσιν ὅτι με ὁμοιάζει· διότι εἶναι πάντοτε ὠραία, ἐν ᾧ ἐγὼ δὲν εἶμαι πλέον τοιαύτη.

— Τίς τὸ λέγει, μητέρα μου; Σὺ εἶσαι πάντοτε ὠραία, καὶ πρὸ πάντων δι' ἐμέ.

Καὶ κύβας ἐφίλησε πάλιν τὴν μητέρα του. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν ὁ κ. Ἐρβέν. Ἦτο ἀνὴρ ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ καλοῦ παραστήματος. Ἦτο ἀνὴρ εὐεθδής, ἂν καὶ πρόωρον γῆρας εἶχε λευκάνει τὴν κόμην του. Τὸ πρόσωπόν του ἦτο γλυκὺ, καὶ ἐνέκρανε ἀκραν ἀγαθότητα. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἐνόησε τις ὅτι ἦτο ἄνθρωπος δυστυχής.

Μόλις τὸν εἶδεν ὁ υἱὸς του ἠγέρθη καὶ ἔσπευσε πρὸς αὐτόν. Ἡ Κυρία Ἐρβέν μόλις ὄψεως τὴν κεφαλὴν καὶ τῷ εἶπε με ὕψος ἀδιάφορον.

— Πολὺ ἐβράδυνες νὰ ἔλθῃς· τί σοι εἶπεν ὁ ἱερεὺς;

— Θὰ ἔλθῃ, ἀπεκρίθη ὁ πρὸ μικροῦ εἰσελθὼν με ὕψος ὑποδεστέρου, δίδοντας λόγον πρὸς ἀνώτερόν του ὃν φοβεῖται καὶ ἀγαπᾷ.

Τὸ βλέμμα, ἕπερ ἔρριψεν ἐπὶ τῆς συζύγου του, ἦτο βλέμμα φόβου καὶ ἀγάπης συγχρόνως.

— Ἡ ἀκολούθια δὲν σ' ἐκοπίασεν; ἠρώτησε μετ' ὀλίγον τὴν σύζυγόν του. Μ' ἐπεριμένετε ἴσως; Ἀλλὰ δὲν πταίω ἐγὼ, σοὶ τὸ θεθαίω. Ὁ ἱερεὺς μ' ἐκράτησε καὶ δὲν ἤδυνάμην νὰ διακόψω τὴν ὁμιλίαν του.

— Τὸ δαῖπνον εἶναι ἔτοιμον. Ἀς φάγωμεν! Παρεκάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν. Ὁ κ. Ἐρβέν μόλις ἔφαγεν ὀλίγα χόρτα.

— Δὲν τρώγεις, πατέρα; ἠρώτησεν ὁ νεανίας.

— Δὲν πεινῶ, τέκνον μου... Με ποῖον ἦσο τὸ πρῶτ', ὅταν σὲ ἀπῆντησα ἐν τῇ πλατείᾳ;

— Με τὸν φίλον μου λόρδον Σπρίτ. Πῶς τὸν εὕρισκεις, πατέρα; Σὲ προειδοποίησεν ὅτι πρέπει εἰς ἀμοιβαίαις φιλοφρονήσεσι νὰ εἴπῃς καλὰ δι' αὐτόν, διότι αὐτὸς σὲ θεωρεῖ τὸν ἐντελέστατον ἄνδρα, ὃν ἐγνωρίσεν.

— Καὶ τί ἤξεύρει αὐτός; διεκώφευε ἡ μήτηρ μετὰ πικρίας. Διότι συνήντησε τὸν πατέρα σου καθ' ὁδόν, σημάζειν τοῦτο ὅτι δύναται καὶ νὰ κρίνῃ περὶ αὐτοῦ;

— Ὅχι θεθαίω· ἀλλὰ τὸν γνωρίζεις δι' ἐμοῦ, ὅπως καὶ σὲ γνωρίζεις, μητέρα μου.

— Πράγματι, τέκνον μου, ὁ λόρδος σου εἶναι πολὺ εὐκλῆς εἰς τὰς κρίσεις του. Δὲν ἀγαπᾷ

τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι τὰ πάντα καὶ τοὺς πάντας ἀπεινοῦν. Μοὶ προξενοῦν δυσπιστίαν. Πρόσεξε, υἱέ μου. Οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἶναι συνήθως κώλακες.

— Ὁ Λιονέλος Σπρίτ εἶναι καὶ εὐφυῆς καὶ ἀγαθὸς νέος. Δὲν τὸν γνωρίζεις, μητέρα, καὶ πολὺ ἐπεθύμουν νὰ τὸν ἐγνωρίξω. Ἐν τοσοῦτῳ ἔχω πολλὰ νὰ σὰς εἴπω περὶ αὐτοῦ. Ἐχω νὰ σὰς ζητήσω μίαν ἀδειαν, τὴν ὁποίαν ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ μοι ἀρνηθῆτε.

— Μίαν ἀδειαν; Εἰς τὴν ἡλικίαν σου; Ὅμιλεῖς ὡς παιδίον. Λέγε.

— Καλὴ μου μητέρα· πρέπει προηγουμένως νὰ σοὶ εἴπω περὶ τίνος πρόκειται· ἢ ἀποφασίσαιτε κατόπιν. Ἡξερθετε ὅτι ἡ Βρύγη εἶναι ἡ πόλις τοῦ Βελγίου, τὴν ὁποίαν πάντοτε ἐπιτροπίασαν οἱ Ἀγγλοὶ. Ὁ πατὴρ τοῦ φίλου μου, εἰς τῶν Ἰρλανδοῦν καθολικῶν λόρδων, καὶ ἀνὴρ πλουσιώτατος, διέμενεν ἐνταῦθα ὅτε ἦτο νέος· ἠγάπησε δὲ ἐδῶ νέαν κόρην ἀνηκούσαν εἰς μίαν τῶν ἀρχαίων οἰκογενειῶν τοῦ τόπου, τὴν δεσποινίδα Βὰν Βρόγγερ, ἣν καὶ ἐνομιμασθή.

— Ἐπειτα; Τί μᾶς ἐνδιαφέρει αὐτὰ;

— Ὁ τὸ ἴδιον, μητέρα. Ὁ Λόρδος Σπρίτ ἀπέθανε νέος καὶ ἄφησε δύο τέκνα, τὸν φίλον μου Λιονέλον καὶ μίαν κόρην, τὴν δεσποινίδα Ἀραβέλλαν, νεωτέρα τοῦ ἀδελφοῦ τῆς κατὰ ἐπτὰ ἔτη. Ἡ Κυρία Σπρίτ χρηρούσα ἐπεθύμους νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα τῆς· παρέλαβε μετ' ἑαυτῆς τὴν θυγατέρα τῆς, καὶ ἄφησε τὸν υἱὸν τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπως ἀνατραφῆ ἐκεῖ παρὰ τοῦ κηδεμόνου τοῦ ὑπὸ τὸν θρον ὅμως, ἅπασι τοῦ ἔτους κατὰ τὰς παύσεις νὰ μεταβῇ πλησίον τῆς. Ὁ θρος οὗτος ἐτηρήθη. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐνηλικιότητά του ὁ Λόρδος Λιονέλος, ἔνθερος καθολικὸς καὶ τρυφερότατος ἀγαπῶν τὴν μητέρα του καὶ τὴν ἀδελφὴν του, σχεδὸν ἀπεκατέστη πλησίον τῶν ἐν τῇ ἠούχῃ ταύτῃ πόλει, ὅπου δύναται νὰ σπουδάσῃ τὴν ἱστορίαν, πρὸς τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται μεγάλην κλίσιν.

— Πράγματι, διεκώφευε ὁ κ. Ἐρβέν, σὺ σὺνηγορεῖς ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς δικηγόρος. Ἦδη ἐμάθεμον τὰ τοῦ παλάτου σου· ἂς ἴδωμεν τώρα τοῦ θέλεις νὰ καταλήξῃς.

— Ὁ κληρὸς κατήντησεν ὁ δικηγόρος, παρετήρησεν ἡ μήτηρ· ἐὰν θέλῃ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸ στάδιόν του, πρέπει νὰ ἀλλάξῃ τρόπον. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου!

— Ναί, μητέρα μου, ἐπὶ τοῦ προκειμένου! Ἡ Κυρία Σπρίτ ἔχει ἐν Βρύγγῃ τὴν πρώτην οἰκίαν· ἡ μεγάλη τῆς περιουσία καὶ τὸ ὄνομά τῆς τὴν θέτουσιν εἰς τὴν πρώτην θέσιν. Δέχεται τοὺς συμπατριώτας τοῦ συζύγου τῆς, οἷτινες ἐνταῦθα εἶναι πολυπληθεῖς. Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας πρόκειται νὰ ἑορτασθῶσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς τὰ γενέθλια τῆς δεσποσύνης Ἀραβέλλας, ἣτις εἶναι ἐν ἡλικίᾳ δεκαοκτῶ ἐτῶν. Ὁ φίλος μου με παρεκάλει νὰ παρευρίθω εἰς τὴν ἑορτήν καὶ νὰ με σὺστήσῃ εἰς τὴν οἰκογενειάν του. Ἐγὼ δὲ δὲν ἠθέλησα νὰ δεχθῶ τὴν πρόσκλησιν του πρὶν ἢ λάθω τὴν συγκατάθεσίν σου.

Ἡ Κυρία Ἐρβέν ὡχρίσεν αἰφνίως.

— Τέκνον μου ἀγαπητόν, ἐψήφισα. Τοῦτο εἶναι ἀδύνατον!

— Καὶ διατὶ τοῦτο; ἠρώτησεν ἡ σύζυγός του. Διατὶ, παρακαλῶ, δὲν δύναται ὁ Χριστιανὸς νὰ συνασπασθῇ τοὺς συνομηλικούς του;

— Γνωρίζεις κάλλιστα, εἶπεν ὁ κ. Ἐρβέν, ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι, οἷτινες μᾶς ἐπιβάλλουσι νὰ ζῶμεν μακρὰν τοῦ κόσμου.

— Σὲ, θεθαίω, τῷ εἶπεν ἡ σύζυγός του μετ' ἄκρας περιφρονήσεως· ἐμὲ... ἐπίσης· ἀλλ' ἐγὼ ὑποτάσσομαι εἰς τοῦτο. Ἀλλ' αὐτόν, τὸν υἱόν μου;... Ποῖος νόμος τὸν ἀποκλείει ἀπὸ τῆς συνασπασθῆς τῶν ἀνθρώπων; Δὲν

ἔχει μήπως ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως διαπρέψῃ μετὰ τῶν καλλιτέρων; — Πρέπει νὰ δεχθῆς τὴν πρόσκλησιν, τέκνον μου· πρέπει νὰ διασκεδάσῃς, νὰ σχηματίσῃς ἀφ' ἑαυτοῦ θέσιν ἐν τῇ κόσμῳ, ἣν οἱ γονεῖς σου δὲν δύναται νὰ σοὶ δώσωσι.

— Δὲν συλλογίζεσαι;... εἶπεν ὁ κ. Ἐρβέν.

— Τί νὰ συλλογισθῶ; εἶπεν ἡ σύζυγός του. Ὁ Χριστιανὸς πρέπει νὰ φανῇ εἰς τὸν κόσμον.

Δὲν εἶναι καταδικαστέος, ὡς ἡμεῖς, εἰς καθ' ἑαυτὸν διὰ θεοῦ. Ἐδῶ μέσα χάνεται ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ ταύτῃ τῆς θλίψεως καταστρέφεται. Καίρως εἶναι νὰ ἐξέλθῃ αὐτῆς. Ἀπορῶ πῶς δὲν τὸ ἐνόησες.

— Λησμονεῖς... .

— Δὲν λησμονῶ οὐδέν. Πλὴν ἂς ἀφῶσμεν αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν. Ὁ Χριστιανὸς θὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου του· οὔτε σὺ, οὔτε ἐγὼ ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἐμποδίσωμεν. Θέλω νὰ παρουσιασθῶ ἐπαξίως· ἐγὼ μόνῃ θὰ ἐπισταθῶ εἰς τὴν ἐνδομασίαν του· θὰ γράψω πρὸς τὴν ἀδελφὴν μου.

Ἡ κ. Ἐρβέν ἀφῆκε καθὼν στεναγμὸν καὶ εἰσιώπησεν. Ὁ νεανίας δὲν εἶχε προσφέρει οὐδὲ λέξιν· ὁ ὀφθαλμὸς του ἐστρέφοντο πρὸς τὸν πατέρα του ποτὲ δὲ πρὸς τὴν μητέρα του, δὲν ἐτόλμα δὲ νὰ ἐρωτήσῃ. Ἐθῆς μετὰ τὸ δαῖπνον πάντες ἀπεχώρησαν. Ἡ Κυρία Ἐρβέν εὐχομένη τὴν καλὴν νύκτα εἰς τὸν υἱόν τῆς τῷ ἐπανελάθει τὴν συγκατάθεσιν τῆς. Ὁ δὲ πατὴρ τῆς τῷ ἐσφιγξε τὴν χεῖρα, λέγων· Ὁ Θεὸς νὰ ν' εὐλογῆσῃ, τέκνον μου, ὅπως σ' εὐλογῶ καὶ ἐγώ!

Ἡ Κυρία Ἐρβέν μόλις ἔνευσε πρὸς τὸν σύζυγόν τῆς καὶ λαβούσα λυγρίαν ἀνῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά τῆς κείμενον εἰς τὸ ἄνω πάτωμα, ὅπου εὕρισκετο καὶ ὁ κοιτῶν τοῦ Χριστιανοῦ. Ὁ πατὴρ εἶχε δύο δωμάτια ἐν τῇ ἰσογαίᾳ πατώματι, ὅσους τῆς αἰθούσας. Εἶδος σιωπηλῆς συμμάσεως τὸν ἐχώριζεν ἀπὸ τῆς οἰκογενείας του, μετὰ τῆς ὁποίας δὲν εὕρισκετο ἢ μόνον κατὰ τὰς ὥρας τοῦ γεύματος καὶ τοῦ δαῖπνου. Ἀπὸ δεκαοκτῶ ἔτη ἐτῶν δὲν εἶχαν ἐξέλθει τῆς οἰκίας εἰμὴ μόνον ὅπως μεταβῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐνίοτε παρὰ τῷ ἐφημερίῳ. Τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου διέμενεν ἐντὸς τοῦ δωματίου του τορνεύων μικρὰ ἀντικείμενα ἐκ ὕλου, τὰ ὁποία εἴτε διηρθῆται ὡς κοσμήματα ἐν τοῖς δωματίοις του εἴτε καὶ ἐπώλει διὰ τοὺς πτωχοὺς. Οὐδέμιαν εἶχεν ἄλλην ἐνασχόλησιν καὶ ἡ μόνῃ του παρηγορία καὶ διασκεδάσις ἦτο ἡ προσεχῆ.

Τὴν ἐπιούσαν ἡ ὑπηρετρία εἰσελθούσα πρῶτ' ὡς συνήθως εἰς τὸ δωματίον του, τὸν εὗρεν ἦδη προσευχόμενον. Δάκρυα ἄφθονα ἐξέρρουν τῶν ὀφθαλμῶν του. Ἡ ἀγαθὴ ὑπηρετρία συγκεκινημένη τὸν ἠρώτησεν ἂν οὕτω σκοπεῖ ν' ἀπελπίσῃται καὶ νὰ κλαίῃ διηνεχῶς.

— Δὲν εἶναι φρόνιμον τοῦτο, τῷ εἶπε· θὰ πάθῃ ἡ υἱία σου. Σεῖς πρέπει νὰ ζήσῃς χάριν τῆς Κυρίας καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ τέκνου.

— Χάριν τῆς Κυρίας; ἐπανελάθειν αὐτὸς με πικρὸν μειδίαμα.

— Ναί, χάριν τῆς Κυρίας, ἣτις κατὰ εἶδος σου ἀγαπᾷ, ἂν καὶ ἐνίοτε δὲν φέρεται καλὰ μαζὶ σου· ἀλλὰ τί τὸ θέλεις; τοιοῦτος εἶναι ὁ χαρακτήρ τῆς. Πάντοτε οὕτως ἦτο, τὸ ἤξεύρεις, καὶ αἱ περιστάσεις θεθαίω δὲν συνετέλεσαν νὰ τὴν μεταβάλλωσι. Θάρρος, Κύριε· ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος· αὐτὰ θὰ τελειώσω.

— Ναί, θὰ τελειώσω, ὅταν ὁ Θεὸς με καλέσῃ πλησίον του· εἶθε τοῦτο νὰ ἦτο ταχέως!

— Καὶ δὲν συλλογίζεσαι τὸν Χριστιανόν, τὸ τέκνον σου τὸ μονοδικὸν καὶ τόσο καλόν; Μόνον ἡ εὐτυχία νὰ ἔχετε τοιοῦτον υἱόν ἔπρεπε νὰ σὰς παρηγορήσῃ δι' ὅλα. Ἡ Παναγία, ἡ ὁποία σὰς προστατεύει, οὐδὲν τὸν ἔστειλε διὰ τοῦτο.

— Καὶ ὅμως, Κλάρα, αὐτὸς ὁ Χριστιανὸς εἶναι ὁ προξενῶν με τὴν μεγαλειότητα λύπην.

— Ναί, ναί, τὸ ἐνοῶ. Ὁ σταυρὸς εἶναι θαρῶς· πλὴν θάρρος, Κύριε! Ἐγὼ παρακαλῶ τὸν Θεὸν μὴ ἐλθῆναι τὴν καρδίαν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ με εἰσακούσῃ.

Καθ' ἣν στιγμὴν τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἠτοιμάζοντο νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν πρωϊνὴν λειτουργίαν, ἐκρούσθη ὁ κώδων τῆς θύρας.

— Τίς ἔρχεται κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν; εἶπεν ἡ Κυρία Ἐρβέν. Ἐπιστολή; ἢ Κλάρα φέρει ἐπιστολήν. Τίς μᾶς γράφει;

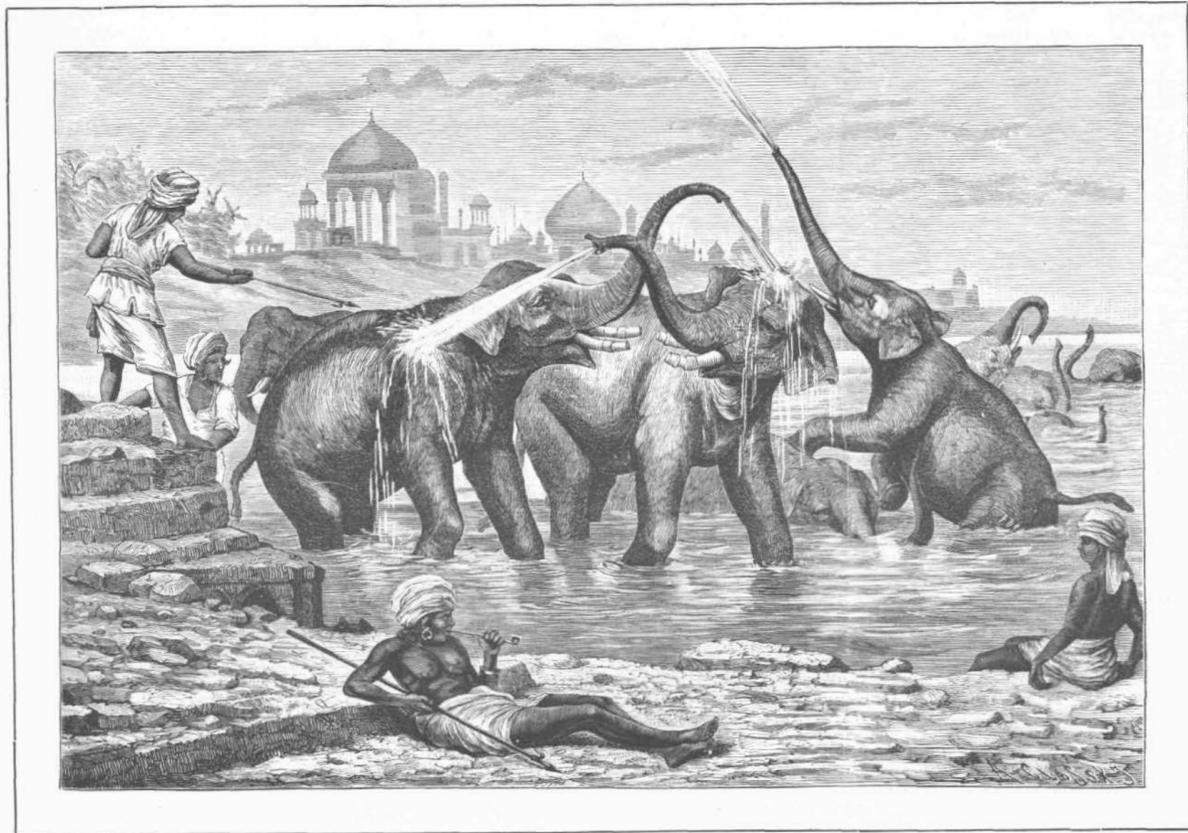
— Εἶναι διὰ σὰς, κύριε Χριστιανέ, εἶπεν ἡ

τὴν Κυρίαν Σπρίτ καὶ ὅτι ἀνοπερθέτως θὰ ὑπάγῃς τὴν Τετάρτην εἰς τὸ γεῦμά τῆς· νὰ προσθέσῃς δὲ, ὅτι ἐπιθυμῶς προηγουμένως νὰ τῇ παρουσιασθῆς. Πρέπει νὰ δεῖξῃς ὅτι γνωρίζεις τοὺς κανόνας τῆς ἐθιμοταξίας, ἂν καὶ φαίνεσαι ἄγριος.

— Τὸ θέλεις; εἶπεν ὁ κ. Ἐρβέν· ἔστω, ἂς γείνη τὸ θέλημά σου, ἀλλὰ σὺ θὰ ἦσαι ὑπόλογος διὰ τὰς συνεπειάς.

— Καλὰ, καλὰ, ἀπήντησεν ἡ Κυρία Ἐρβέν. Ἀς μὴ γείνη πλέον λόγος περὶ τούτου. Ἀς ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ὁ Χριστιανὸς ἂς ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐπιστολήν.

ὡς ἐσυνείχετο τοῦτο κατ' ἔτος, νὰ δαιτηθῇ εἰς τὴν οἰκογενειαν τοῦ μαθητοῦ του. Προηγουμένως ἔσχε μακρὰν συνέταξιν μετὰ τοῦ κυρίου Ἐρβέν καὶ τῆς συζύγου του, κατ' ἴδιαν πρότερον καὶ κατόπιν πρὸς ἀμφοτέρους ἑαυτοῦ. Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς ἐφαίνοτο μεμνημένος τὰ μουσικὰ τῆς οἰκογενείας καὶ ὡς πρὸς τὴν παρούσαν διένειν, καίτοι δεικνύων προτίμησιν τινα ἰσχυρῶς τὸν σύζυγον, ἐμὲμνη καὶ τῶν δύο. Κατ' ἀρχήν, εἶπεν, ὁ κ. Ἐρβέν ἔχει δίκαιον, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ὁ Χριστιανὸς ἐν ἡ εὕρισκετο ἡλικίᾳ εἶχε ἀνάγκην διασκαδάσθαι τινα, ὅφειλε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ στενοῦ κόκλου τῆς οἰκογενείας, νὰ περιηγηθῇ τὸν κό-

ΕΛΕΦΑΝΤΕΣ ΛΟΥΟΜΕΝΟΙ.

Κλάρα ὑφούσα ἐπιστολήν. Τὴν ἔφερεν ὑπηρετρία με χρυσὴν στολήν καὶ περιμένει ἀπάντησιν.

— Δι' ἐμέ· δός. Ἄ, εἶναι τοῦ Λιονέλου. Μὲ συγχωρεῖτε; Ζητοῦν ἀπάντησιν.

— Καὶ θιάζεσαι νὰ τὴν ἀναγνώσῃς; ἔχεις δίκαιον, τόσο σπανίως λαμβάνεις ἐπιστολήν.

— Ὁ Λιονέλος με προσκαλεῖ ἐκ μέρους τῆς μητρὸς του εἰς τὸ γεῦμα διὰ τὴν Τετάρτην. Ἐπιθυμῶ νὰ με παρουσιάσῃ εἰς αὐτὴν, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν τύπων με μεταχειρίζεται ὡς φίλον καὶ ἐπιθυμῶ ἡ οἰκία του νὰ γείνη ἰδική μου. Ἰδέτε τί γράφει· ἀναγνώσατε τὴν ἐπιστολήν.

— Σὲ ἐξορκίζω, εἶπεν ὁ κ. Ἐρβέν πρὸς τὴν σύζυγόν του μετὰ ζωντανότητος, σὲ ἐξορκίζω νὰ σκεφθῆς ὠρίμως πρὶν ἐπιτρέψῃς εἰς τὸν Χριστιανὸν νὰ δεχθῇ τοσαύτην οἰκειότητα.

— Τὸ ἐσέκωφην, ἀπήντησεν ἡ κυρία Ἐρβέν, καὶ τὸ ἐγκρίνω πλήρως. Ν' ἀπαντήσῃς, Χριστιανέ, εἰς τὸν φίλον σου ὅτι εὐχαριστεῖς

Οὐδέποτε πρότερον εἶχε γείνει λόγος περὶ τούτου, διότι πρὶν ἢ ἔλθῃ ἡ πρόσκλησις τοῦ λόρδου Σπρίτ οὐδεὶς εἶχε ποτε διαταράξει τὴν ἡσυχίαν τῆς οἰκογενείας ζωῆς. Μεταβαίνοντας εἰς τὸν ἐκκλησίαν ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Ἐρβέν ἀντιλάτταν ἀκόμη θραχίαις τινὰς λέξεις.

Τέλος ἡ ὑπεροψία καὶ ἡ ἐπιμονὴ τῆς Κυρίας μετέβαλον τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Κυρίου Ἐρβέν, ὅστις εἰσιώπησεν· ἀλλ' ἡ σιωπὴ του αὐτὴ ἐνέφαινεν ὑποταγὴν πλήρη φόβου.

— Βραδύτερον, προσέθηκεν ἡ Κυρία, θὰ ἐκτιμήσῃς τοὺς λόγους μου. Ὁ Χριστιανὸς δὲν πρέπει νὰ γείνη ὅμα τῆς ἀτυχίας, ἣτις μᾶς ἐπικάθηται· θέλω νὰ τὸν ἀπαλλάξω τούτου καὶ θὰ τὸν ἀπαλλάξω· περὶ τούτου νὰ ἦσαι πεπεισμένος.

Καὶ ἀμφοτέρω εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν χωρὶς νὰ εἴπωσιν ἄλλην λέξιν.

Τὴν ἐπιούσαν, ἡμέραν τοῦ Πάσχα, ὁ ἀρχαῖος τοῦ Χριστιανοῦ διδάσκαλος, ὁ ἐφημέριος, ἦλθεν,

ὡς ἐσυνείχετο τοῦτο κατ' ἔτος, νὰ δαιτηθῇ εἰς τὴν οἰκογενειαν τοῦ μαθητοῦ του. Προηγουμένως ἔσχε μακρὰν συνέταξιν μετὰ τοῦ κυρίου Ἐρβέν καὶ τῆς συζύγου του, κατ' ἴδιαν πρότερον καὶ κατόπιν πρὸς ἀμφοτέρους ἑαυτοῦ. Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς ἐφαίνοτο μεμνημένος τὰ μουσικὰ τῆς οἰκογενείας καὶ ὡς πρὸς τὴν παρούσαν διένειν, καίτοι δεικνύων προτίμησιν τινα ἰσχυρῶς τὸν σύζυγον, ἐμὲμνη καὶ τῶν δύο. Κατ' ἀρχήν, εἶπεν, ὁ κ. Ἐρβέν ἔχει δίκαιον, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ὁ Χριστιανὸς ἐν ἡ εὕρισκετο ἡλικίᾳ εἶχε ἀνάγκην διασκαδάσθαι τινα, ὅφειλε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ στενοῦ κόκλου τῆς οἰκογενείας, νὰ περιηγηθῇ τὸν κό-

— Δὲν νομίζετε, ἠρώτησεν ὁ κ. Ἐρβέν τὸν ἱερέα, ὅτι ἐν ταῖς περιηγήσεσιν εἶναι φόβος μὴ συμβῆ τι ἀπευκαίτων τῷ Χριστιανῷ;

— Ἡ παράλογος ἀδυναμία σου κατέστρεψε τὰ ἔτη τῆς νεότητός μας, εἶπε ζωηρῶς ἡ κυρία Ἐρβέν. Ἡ ἀδυναμία αὐτὴ θὰ καταστρέψῃ τὸν υἱόν σου. Ἀς τὸν ἀφῶσμεν εἰς τὴν θείαν Πρόνοιαν· ἂς τὸν ἀφῶσμεν εἰς τὴν συνασπασθῆ με τοὺς ἀνθρώπους· θὰ εὕρῃ θεθαίω δὲν ὄρονον του. Μετὰ τὴν ἰκανότητά του, με τὰς γνώσεις του, με τὸν χαρακτήρα του θὰ εὕρῃ στάδιον, θὰ εὕρῃ σύζυγον κατάλληλον...

δίκαιον, εἰς σὲ ἢ εἰς ἐμέ; Ἦ ἀπεφάσιζε νὰ ἀφιέρωση τὸ μέλλον του εἰς τὰς τύχας τοῦ κόσμου ἢ εἰς τὴν μόνωσιν; Ἦ ἀξίητι οὐδ' ἕνα, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε ν' ἀπατήσῃ ἂν δὲν ἤθελε νὰ περιφρονήσῃ ὑπ' αὐτῆς; Ἦ εἰς τὴν χεῖρα εἰς τὴν συνείδησιν σου καὶ εἰπέ.

— Φρικῶδες! Φρικῶδες! ἀνεκράξεν ἡ μήτηρ καλύπτουσα διὰ τῶν δύο χειρῶν τὸ πρόσωπόν της.

— Ναι, φρικῶδες! διέκοψεν αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, φρικῶδες τῆ ὄντι! Ἄλλ' ἴσως ἀμφοτέροι εἰσθε ὑπερβολικοί, καὶ δὲν ἐξετάζετε τὸ ζήτημα ἢ μόνον ὑπὸ τὴν ἔσφιον τῆς ἀνθρωπίνης ἀτελείας. Ἰσὺς ἀπὸ τῆς ἐξουσίας, δόξα τῷ Θεῷ, εὐγενεῖς ψυχὰν ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ Χριστιανὸς μας εἶναι ἐκ τῶν σπανίων ἐκείνων νέων, οἵτινες εἶναι εἰς πλοῦς συμπάσης. Ἀφ' οὗτο ἐγεννήθη δὲν ἐσφαλὲ ποτέ. Εἶναι δίκαιον νὰ γείνη θύμα τιμωρίας ὅλων ἐξήνης εἰς αὐτόν; Ὁχι, ὄχι. Ἔχετε πεποιθήσιν ἢ χεῖρ τοῦ Ὑψίστου οὐκ προστατεύει, διότι ὑπεφέρετε πολλά. Ἐλπίσατε, περιμένετε!

— Συχνὰ ἔπρεπε νὰ σὰς ἴδω, διὰ νὰ παρηγορηθῆμαι, εἶπεν ἡ κυρία Ἐρβὲν πρὸς τὸν ἐφημέριον.

— Ἐμὲ ὅμως, εἶπεν ὁ σύζυγος, οὐδὲν δύναται νὰ παρηγορήσῃ ἢ ὁ θάνατος!

Μετὰ τοὺς παρηγορητικὰ λόγους τοῦ ἱερέως, τὸ δειπνον ὑπῆρξε σγεδὸν εὐθιμον. Ὁ ἐφημέριος καὶ ὁ Χριστιανὸς ἦσαν ἀμφοτέροι εὐφροεῖς καὶ εὐτάραχοι, ἡ κυρία Ἐρβὲν εὐρε σπινθηράς τινας τῆς ἀρχαίας ζωηρότητός της, καὶ αὐτὸς ὁ μεγαγολικός σύζυγος παρηκολούθει τὴν ὁμιλίαν μετὰ πλείονος ἢ τοῦ συνήθους ἐνδιαφέροντος.

— Τέκνον μου, εἶπεν ὁ ἱερεὺς, ἀποχαρτιζέων τὴν οἰκογένειαν· χαίρω διὰ τὴν ὀλίγον κόσμον καὶ διὰ τὴν εἰσαχθῆς εἰς τὸν οἶκον Βάν Βρούγερ. Ἡ Κυρία Σπρίτ, ἡ μήτηρ της καὶ αἱ ἀδελφαὶ της εἶναι κυρία εὐσεβέσταται, ὡν ἡ συναναστροφή θὰ σοὶ ᾖα διδακτικὴ καὶ εὐχαρίστος.

— Καὶ ἡ δεσποσύνη Ἀραβέλλα εἶναι ἐπίσης καλὴ; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ.

— Ἡ δεσποσύνη Ἀραβέλλα, ἀπήντησεν ὁ ἐφημέριος, εἶναι ἡ ὡραιότερα, ἡ καλλιτέρα καὶ γλυκύτερα κόρη, ἦν ποτε ἐγνωρίσα.

— Αἱ, πάτερ, ἀνεκράξεν ἡ κυρία Ἐρβὲν· ὄλοι οἱ ἄγγελοι δὲν εἶναι ἐν οὐρανῷ!

(Ἐπειτα ἡ συνέχεια.)

Ὁ θάνατος τῆς Κλεοπάτρας. Γενικῶς εἶναι παραδεχόμενον διὰ τὴν βασίλισσαν αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου ἀπέθανε δηληθεῖσα ὑπὸ ἰσθόλου ὄφρατος. Ἡδὲ ὅμως ὁ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Νάντης καθηγητῆς τῆς ἱατρικῆς Viand-Grand-Malais νὰ ἐκτεταμένη ἐκθέσει ἀναγνωσθεῖσα ἐν τινὶ συνεδριάσει τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν ἐν Παρίσι διατείνεται διὰ τὸ θάνατος τῆς Κλεοπάτρας προῆλθεν οὐκ ἐκ δηλητηρίου ὄφρατος ἀλλ' ἐκ ἀνθρακικοῦ ὄφρατος. Ὁ σοφὸς καθηγητῆς ἐξετάσας διὰ μακρῶν τὸν εἶον τῆς θυγατρὸς τοῦ Πτολεμαίου μεταβαίνει καὶ εἰς τὸ τραγικὸν αὐτῆς τέλος. Ἡ Κλεοπάτρα, λέγει, θέλει νὰ ἐκφύγῃ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ φρικώδους πεπωμένου· θέλει ν' αὐτοχειρισθῇ, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δὲν

θέλει τὸ πρόσωπόν της νὰ παραμορφωθῇ διὰ τῶν ὀδυνῶν τῆς τελευταίας ἀγωνίας. Πρὸς εὐρεσιν τοιοῦτου τρόπου αὐτοκτονίας κάμνει διαφόρους δοκιμὰς ἐπὶ δούλων της, οὓς θανατοῖε διαφοροτρόπως, καὶ τέλος, ὡς διηγείται ὁ Πλούταρχος, εὐρίσκει διὰ τὸ δῆγμα τοῦ ὄφρατος εἶναι ὁ τρόπος οὗτος, καθότι τὸ δηλητήριον τοῦ ὄφρατος ἐνεργεῖ κατὰ πρότερον ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ φέρει εἶδος νάρκης, καθορρόμου τοῦ θανάτου. Ἀλλὰ, προσθέτει ὁ καθηγητῆς, πὼς δὲν εὐρέθη ἐν τῷ κοιτῶνι ὁ ὄφρατος; Πὼς δὲν εὐρέθη τὸ κέντρον, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ὁ ὄφρατος; Πὼς ἀπέθανον αἱ δύο ὀδοὶ τῆς, αἵτινες εὐρον μετ' αὐτῆς τὸν θάνατον; Ἡ βασίλισσα εἶχεν ἐξετάσει πάντα τὰ δηλητήρια, οὐδὲ δύναμιν νὰ ὑποθέσωμεν διὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὄφρατος, καὶ ἀφητούμενος τὴν σκηνὴν τοῦ θανάτου ἐν τῷ κεκλεισμένῳ δωματίῳ, ἐν ᾗ εὐρέθησαν τὰ τρία πτώματα τῆς τῆς βασίλισσας, κατακεκλιμένης ἐπὶ τῆς κλίνης της καὶ τῶν δύο θαλαμηπόλων της, κατακειμένων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα διὰ τὴν φιλόδοξον ἐκείνη βασίλισσαν ἐξήγησε καὶ εὐρε τὸν θάνατον ἐν τοῖς ἀτμοῖς τοῦ ἀνθρακικοῦ ὄφρατος.

Δύσκολον εἶναι ν' ἀποφανθῇ τὴν ἀν ἔχῃ ὑπόστασιν ἢ γνώμη αὐτῆ, καθότι περὶ τοῦ θανάτου τῆς Κλεοπάτρας μόνον παραδόσεις καὶ ὑποθέσεις ὑπάρχουσιν. Ὁ διάσημος Αἰγυπτολόγος Μασπερὼ, ἡ ζωσα αὐτῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου, λέγει διὰ οὐδὲν μνηστῆρον, οὐδεμίαν ἐπιγραφήν εὐρέθη ἀναγομένη εἰς τὸν θάνατον τοῦτον. Τὸ μόνον γνωστὸν εἶναι, διὰ τὸ ἀπεσταλμένος τοῦ Καίσαρος εὐρε τὴν βασίλισσαν κειμένην νεκρὰν ἐπὶ χρυσοῦς κλίνης καὶ φοροῦσαν τὴν βασιλικὴν αὐτῆς στολήν, τὸ σῶμά της οὐδὲ ἔχονος δῆγματος εἶχε, ἀλλὰ μόνον ἀνωρόν τι καὶ μικρὸν στίγμα ἐπὶ τοῦ θραχινός της. Ἐπομένως ὁ Μασπερὼ νομίζει διὰ τὴν Κλεοπάτραν ἠδουκτοκτονῆσαι διὰ δηλητηριασμένης καρφίδος. Ἄν καὶ αἱ χημικαὶ γνώσεις τῶν ἀρχαίων ἦσαν εἰσέτι περιορισμένα, οὐκ ἦτον ὅμως ἐν τοῖς ἀνακαφεῖσι μαυσολείοις εὐρέθησαν φιαλίδια περιέχοντα δηλητήριον. ἴσως ἡ βασίλισσα εἶχεν εἰς τὴν διάθεσιν της τοιοῦτο δηλητήριον, ἐμπεριεχόμενον εἰς τὰς καρφίδας, δι' ὧν ἡ Κλεοπάτρα συνεκράτει τοὺς βοστράχους της. Τὸ δηλητήριον ἦτο φρουκώτερον καὶ συνηθέστερον, διότι οἱ Αἰγύπτιοι μετεχειρίζοντο καὶ ὄπλα καὶ σκευὴ δηλητηριασμένα. Ὅτε ἐγένοντο ἐν Αἰγύπτῳ αἱ ἀνασκαφαί, πολλὰκις εὐρέθησαν ἐν τοῖς τάφοις ὄπλα δηλητηριασμένα, διὰ τῶν ὁποίων οἱ ἀπρόσεκτοι ἐργάται ἐκνετήθησαν, τὰ δὲ κεντήματα ταῦτα ἐπέφρασαν αὐτοῖς, οὐ μόνον νόσους θραεῖας ἀλλὰ ἐνίοτε καὶ τὸν θάνατον, ἀπόδειξις τοῦτο διὰ τὸ δηλητήριον καὶ μετὰ χιλιάδας ἐτῶν ἐνήργει. Ὁ Μασπερὼ δὲν θέλει νὰ ἐπιβάλῃ τὴν γνώμην του ταύτην περὶ τοῦ θανάτου τῆς Ἰσίδας, ὡς ἐλέγετο ἡ Κλεοπάτρα, ἀλλ' ἡ γνώμη αὐτῆ φαίνεται ἢ πιθανώτερα πᾶσιν μέχρις οὐ εὐρέθη νέα τις τοῦ σκοτεινοῦ εἰσέτι ζητήματος τοῦτου λύσις.

Ὁ Κατκῶφ. Ἐν τῇ παρὰ τὴν Μόσχαν ἐπαύλει του ἀπέθανεν ὁ Κατκῶφ, εἰς τῶν μύλλον διακεκριμένων δημοσιογράφων τῆς Ρωσίας, ἀνὴρ εὐφροεστατος καὶ δραστήριος εἰς ἄκρον, ὅστις διεκρίθη ἀνεκράξεν διὰ τὴν πρὸς τὴν πατριδα τὸν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ. Ὁ Κατκῶφ ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 67 ἐτῶν ἐκ καρκίνου τοῦ στομάχου ἀφ' οὗ οἱ διασημότεροι τῶν ἱατρῶν τῆς Ρωσίας καὶ ὁ διακεκριμένος γάλλος ἱατρὸς Ποταὶν μάτην προσεπάθησαν νὰ καταβάλωσιν τὴν φοβεράν νόσον. Ὁ Κατκῶφ ἐπορεύσασεν ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ φιλοσοφίαν ἐν Μονάχῳ ὑπὸ τὸν Schelling,

οὐ ὑπῆρξεν εἰς τῶν καλλιτέρων μαθητῶν· κατόπιν ἐπεδόθη εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἀπὸ τοῦ 1863 εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, ἐν ᾗ τὰ μέγιστα ἐπέδωκεν. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος Γ' ἤγαπα αὐτόν καὶ ἐξετίμα αὐτόν ἐξ ὅχου· διὸ καὶ ἐλυπήθη ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ πιστοῦ αὐτοῦ ὑπηρέτου.

Περὶ Μαρίας Στουάρδης. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐγένετο κατ' αὐτὰς ἔχθρας διαφόρων ἀντικειμένων, τριακοσίων τὸν ἀριθμὸν, ἀνηκόντων ἄλλοτε εἰς τὴν δυστοχίαν βασίλισσας Μαρίας Στουάρδης. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ μία προσωπογραφία της, ἀνήκουσα εἰς τὴν βασίλισσαν Βικτωρίαν, ἐν ἑρμάριον, εἰς βόστραχος καὶ μία Ἁγία Γραφή τῆς Μαρίας. Τὰ περιεργότερα εἶναι τὸ κομμοβόλιον, ὁ σταυρὸς καὶ ὁ πέπλος, τὰ ὅποια ἐκράτει ἡ βασίλισσα καθίζουσα πρὸς τὸν τύπον τῆς καταδίκης της.

Νέα ἀνακάλυψις. Ὁ διάσημος φυσιοδίφης Ἐδισον ἐποίησεν ἐσχάτως νέαν ἀνακάλυψιν, ἣτις μεγάλης θέλει παράγει ὑπηρεσίας εἰς τὴν ναυτιλίαν. Ἐφεῖρε δηλ. ἐργαλεῖον ἀπλούστατον, δι' οὗ οἱ κυβερνήται τῶν ἐν ἀνοικτῇ θαλάσσῃ εὐρισκόμενων πλοίων δύναται νὰ τὴν μεγαλειτέραν εὐκολίαν νὰ συνεννοῶνται ἐν ἀποστάσει ἐπτά μέχρι δέκα μιλίων διὰ μέσου τῆς θαλάσσης ὡς ἀγωγοῦ τοῦ ἤχου.

Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο, εὐμεταχειρίστον ὡς πᾶσα ἠλεκτρικὴ μηχανή, θὰ τεθῇ ἐν τῷ κοιτωνίσκῳ τοῦ πλοιοῦ καὶ ἐκαστοῦ πλοίου, συνίσταται δὲ εἰς ἀτμοσφαιρικὴν συσκευίαν πρὸς τὴν ἀτμοκίνητον μηχανήν, καὶ τεθειμένη εἰς ἐνέργειαν διὰ μικρὰς κλειδῶς. Ὁ ἤχος τῆς συρίκτρας μεταδίδεται εἰς τὴν θάλασσαν διὰ ἠλεκτρικοῦ ἀγωγοῦ, ὅστις συνδέεται πρὸς ἀκουστικὸν χωνίον τοποθετημένον ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ μέρους τοῦ σκάφους κάτωθεν τῆς γραμμῆς τῆς θαλάσσης.

Γνωστὸν εἶναι διὰ τὸ ἤχος μεταδίδεται εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ πολλῆς εὐκολίας· πολλὰκις δὴτα ἤκουσαν τὸν κρότον μηχανῆς ἀτμοπλοίου εὐρισκόμενον εἰς ἀπόστασιν 15 μιλίων ἀπὸ τοῦ μέρους, ἐν ᾗ ἴσταντο.

Τὸ σύριγμα τοῦ πλοιοῦ μεταδίδεται ἀπὸ κόματος εἰς κόμα μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος· ὅταν δὲ τὸ κόμα τὸ φέρον τὸν ἤχον προσκοῦσθαι εἰς τὸ ἀκουστικὸν χωνίον τοῦ πλοίου, πρὸς τὸ ὅποσον ἀπευθύνεται τὸ ἄγγελμα, κινεῖ τὸν ἠλεκτρικὸν κώδωνα τὸν εὐρισκόμενον ἐν τῷ πλοίῳ τοῦτο. Τότε δὲ ὁ πλοιοῦχος εὐκρινῶς ἀκούει τὴν λέγουσι καὶ ἀμείψως δύναται ν' ἀπαντήσῃ.

Αἱ προκαταρκτικαὶ δοκιμαὶ τοῦ πρακτικοῦ μηχανήματος τοῦτου ἐγένοντο ἤδη πρὸ καιροῦ παρὰ τοῦ Ἐδισῶνος, καὶ ἐδέχθη ἀποτελέσματα. Ἡ νέα αὕτη ἀνακάλυψις οὐ μόνον θὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νὰ προλαβάνῃ καταστρεπτικὰς συγκρούσεις πλοίων, ἀλλὰ καὶ νὰ δίδῃ εἶδησιν περὶ τυχῶν κινδυνουόντων πλοίου καὶ νὰ ὀρίξῃ ἀκριθῶς τὴν θέσιν, ἐν ᾗ τὸ πλοῖον τοῦτο εὐρίσκειται. Οἱ ἐπιστημονικοὶ κύκλοι μετὰ πολλῆς ἀνοπομονήσεως περιμένουσι νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ εὐφροεστατον τοῦτο μηχανήμα τοῦ ἐξόχου φυσιοδίφου.

Ἀρχαιολογικά. Αἱ ἐσχάτως ἐν Σιδωνι γενόμεναι ἀνασκαφαὶ ἀπεκάλυψαν διάφορα ἀρχαῖα κειμήλια, δι' ὧν ἀποδεικνύεται διὰ τὴν ἑλληνικὴν τέχνην ἐξηκοστῆ καὶ παρὰ τῶν εὐφωῶν Φοινίκων. Ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ἐνεκρούθη τῆς Σιδωνῶς ἤχθησαν εἰς φῶς σαρκοφάγοι, οἵτινες

κατ' οὐδὲν ὑστεροῦσι τῶν καλλιτέρων σαρκοφάγων τῆς ἑλληνικῆς τέχνης· πρὸς τοῦτοι δὲ ἀνεσκαφθησαν ναοὶ μετὰ πολλῶν καὶ ὡραίων ἀγαλμάτων. Ἡ ἐφημέριος ἔχει τὰ Σικωτικά Νέα, ἣτις ἀναφέρει περὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν τοῦτων εὐρημάτων, προσθέτει, ἐρασιζομένη ἐξ ἀραβικῆς ἐφημερίδος, διὰ παρὰ τὴν Σιδῶνα εὐρέθησαν τέσσαρες ἐν τῷ θράγγῳ λελαξευμένοι στοαί, ἐν αἷς ἦσαν ἐννέα σαρκοφάγοι, ὧν τρεῖς εἶναι θαυμασίας ὄντως ἐργασίας. Ἐπὶ τοῦ ἐνός τῶν σαρκοφάγων τοῦτων παριστάνται σκηναὶ ἐκ τοῦ ἀγῶνος τῶν Κενταύρων με τοὺς Λαπίθας, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐτέρου εἰσὶν ἀπεικονισμένα νεκρικαὶ πομπαὶ καὶ μοιρολογοῦσαι γυναῖκες· ἐπὶ τοῦ καλύμματος τοῦ τρίτου παριστάνται ἀπὸς φέρων διὰ δῆγμα. Ἰπὸ ἀρχαιολογικῆν ἔσφιον καὶ διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας καλλιτεχνίας ἰδίως τὰ εὐρήματα ταῦτα εἶναι πλείστου λόγου ἀξια-

Οἱ Παρίσιοι θαλάσσιος λιμῆν. Πρὸ πολλοῦ ἡ γαλλικὴ Κυβέρνησις ἀπέπειται νὰ εὐρίσκῃ καὶ νὰ καθύνη τὸν Σηκουάναν ποταμόν, ὅπως καὶ τὰ μεγαλειτέρα πλοῖα δύναται νὰ εἰσπλεύσωσιν αὐτόν μέχρι Παρισίων. Κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐξετελέσθησαν μεγάλα ἔργα μεταξὺ Παρισίων καὶ Ρουάν, δαπανηθέντων 50 ἑκατομμυρίων φράγκων. Τὸ μεταξὺ τῶν δύο τοῦτων πόλεων τμημὰ τοῦ ποταμοῦ δεκαθύνη μέχρι 3½ μέτρων, καὶ κατασκευάσθησαν φράγματα καὶ προκυμαῖα. Ἡδὲ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἔργασία ἐπὶ τοῦ ἐτέρου τμήματος τοῦ ποταμοῦ, ἀπὸ Ρουάν μέχρι τῆς θαλάσσης. Κατ' αὐτόν τὸν τρόπον ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν τὸ ὕδαιρον τῶν Γάλλων, νὰ γείνη ἡ πρωτεύουσά των θαλάσσιος λιμῆν, θὰ καταστῇ πραγματικότητα.

Ἐπιγραφή 551.

Τὰς καλλονὰς μου ἂν ποτε
νὰ ἴδῃς εὐτυχῆσαι,
τὰς ἡδονὰς, τὰ θέλητρα,
θεβαίως ἢ ἀπορήσας·
καίτοι ὑπῆρξα καὶ ἐγὼ
μάστιγος κακουργημάτων,
καὶ τὰ ὠραῖά μου νερά
τάφος πολλῶν θυμάτων.

Ἄν κάραν τε καὶ τράχηλον
ἐντέχνως ἀφαιρέσας,
τὸν τόνον δὲ εἰς σουλᾶθην
κατάλληλον ἂν θέσας,
ἐντὸς τῆς γῆς ἐρευνήσων.
Ἐμπρός, μὴ ἀμελήσας,
διότι τότε κατορθοῖς
εὐκόλως νὰ με λύσας.

Ἄν πάλιν ἡ σκληρὰ σου χεῖρ
με ἀποκεφαλίσῃ,
νῆσος μικρὰ πλὴν ἐνδοξοῦ
ἀμείψως θὰ προκόψῃ.

Ἄν ὅμως καὶ τῆς νήσου μου
τὴν κεφαλὴν ἐκκόψῃς,

εἰς μέγαν ὄγκον φυσικόν,
ἢ λύτα, θὰ προσκόψῃς.
Ἰφι. Α. Πασσαλίδου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Ἐπιγραφή 552.

Ἄνευ ἐμοῦ ἀδύνατον
θὰ σ' ἦτο νὰ ὑπάρῃς·
Φρικτῶς θὰ ἀπελπίζω,
ἴσως καὶ θ' αὐτοκτόνησας.
Πάντας ἐγὼ τοὺς θεοὺς
εἰς βλας των τὰς πράξεις·
Εἶμαι πιστὸς των σύντροφος
μέχρις αὐτοῦ τοῦ τάφου.
Δὲν δύναμαι δὲ ν' ἀρνήθω
πὼς ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον
ὄλους σγεδὸν τοὺς ἀπατῶ·
οὐδέτις πλὴν με κακίζει.
Εἰς τὰς καρδίας δὲ αὐτῶν
τῶν δυστυχῶν εὐπίστων
Μετ' ἐξουσίας φοβερᾶς
καὶ δόξης θαυλεύω.

Ἐπιγραφή 553. Βασιλεῦδος ἐν Τερσίστῳ.

ΛΥΣΕΙΣ.

Προβλήματος 548.

Ὁχι αἱ τρίχεις ποιοῦσιν αἱ λευκαὶ φρονεῖν,
ἀλλ' ὁ τρόπος ἐνίων ἐστὶ τῆ φύσει γέρων.
Μένανδρος.

Προβλήματος 549.

Ἄπανθ' ὄσ' ὀργιζόμενος ἀνθρώπος ποιεῖ,
ταῦθ' ὑστερον λάθοις ἂν ἡμαρτημένα.
Φιλήμων.

Προβλήματος 550.

Σὲ σκαμνὶ ἀκουμβισμένη
Στὸ τραπέζι της σιμά,
Ἡ Κατίνα μας σκυμμένη
Μὲ ταῖς κούκλας πολεμᾷ.

Ἄλλης δένει τὴν σκουρίτσα,
Ἄλλης λύνει τὰ μαλλιά,
Σ' ἄλλην βάλλει μιὰ καρφίτσα,
Σ' ἄλλην κάμνει μιὰ θηλιά.

Κάπου σὰν τὸν παπαγάλον,
Μαῖμου ἐρατεινῆ,
Κάμνει τάχα τὸν μεγάλον
Καὶ ψηλώνει τὴν φωνή!

Ἐἰ κυρίαίς μου, ταῖς κράζει,
Γ' εἶν' αὐτὴ ἡ τεμπελιά;
Καθιστὸ πολὺ πειράζει·
Σηκωθῆτε στὴ δουλειά.

Θὰ μὰς ἔλθουν ἐπισκέψεις,
Ἐτοιμάστε τὸ γλυκό,
Σὺ τὰς τούσας νὰ παστρέψῃς,
Σὺ νὰ στέχῃς παστρικά.

Καὶ σὺ κάμε τὰ καλά σου
Κουτσουμποῦ, γιατί, γιατί
Πέρν' ὀπίσω τὰ παπὰ σου
Καὶ σὲ βάξω 'ς τὸ κουτί."

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

ΕΤΟΣ Ζ'.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ "Ἐσπεροῦ" ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, Λαχεῖον χάριν τῶν Κυρίων συνδρομητῶν αὐτοῦ, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους· ἥτοι ἕκαστος συνδρομητῆς προπληρόνων τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ συνδρομὴν λαμβάνει δωρεάν ἐν γραμματίῳ τοῦ Λαχεῖου, ὅπερ θέλει τῷ ἀποσταλῆ ἑγκαίρως καὶ ἀσφαλῶς.

Ἡ ἐκκῶδευσις τοῦ Λαχεῖου γενήσεται ἐν Λειψίᾳ ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς τῆς α'. τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς Νοεμβρίου, ὡς προθεσμία δὲ πρὸς καταβολὴν τοῦ τιμήματος τῆς ἐτησίας συνδρομῆς τάσσεται ἡ 30 Σεπτεμβρίου 1887.

Παρακαλοῦνται ἐπομένως οἱ κατὰ τόπους Κύριοι ἀνταποκριταὶ τοῦ Ἐσπεροῦ νὰ ἐμβάσωσιν ἐμπροθέσμως τὰς καταβληθείσας αὐτοῖς συνδρομὰς, ὅπως μὴ προκύψωσι θραδύτητες καὶ ἐγερθῶσι παράπονα, καθότι ἡ Διεύθυνσις, ἐὰν δὲν λάθῃ ἐν Λειψίᾳ τὸ τίμημα τῶν συνδρομῶν, εἰς οὐδένα ἀνεξαιρέτως θέλει ἀποστείλει γραμματίον.

Τὰ κέρδη ὀρίζονται ὡς ἑξῆς·

α.) Τέσσαρες τόμοι τοῦ Ἐσπεροῦ (Γ'. Δ'. Ε'. καὶ Στ.) ἐπιχρόσως καὶ πολυτελῶς δεδεμένοι.

β.) Τὰ ἀριστουργήματα τοῦ μουσοργοῦ Chopin διὰ κλειδοκύμβαλον εἰς δύο τόμους κομψοῦς καὶ ἐπιχρόσους.

γ.) δ.) καὶ ε.) Ἄνα ἐν πολυτελεῖς Λεύκωμα στήματος μεγάλου φύλλου, περιέχον τὴν μέχρι τοῦδε διὰ τοῦ Ἐσπεροῦ δημοσιευθείσαν Συλλογὴν τῶν ἠρώων μας, συγκειμένην ἐκ 15 εἰκόνων.

στ.) Τὰ περικαλύμματα τοῦ Ἐσπεροῦ ὄλων τῶν ἐτῶν (Α'.—Στ.).

ζ.) Εἷς τῶν ἑξ τόμων τοῦ Ἐσπεροῦ χρυσοδέτος κατ' ἐκλογὴν τοῦ κερδίσαντος.

η.) Κιβώτιον περιέχον τὰ ἀπαιτούμενα ἐργαλεῖα πρὸς καλλιτεχνικὴν κατασκευὴν δερματίνων ἱθκῶν, λευκωμάτων, χρηματοθηκῶν κτλ. Ἐν τῷ Κιβώτιῳ τοῦτου εὐρίσκονται διάφορα σχέδια καὶ τετράγλωσσοι Ὀδηγὸς πρὸς εὐχερεστέραν τοῦ τρόπου κατανοήσιν.

θ.) Περιήγησις τῆς Ἑλλάδος, βιβλίον κομψῶς δεδεμένον καὶ μετὰ εἰκόνων.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 1/13 Ἰουλίου 1887.

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.

Διευθυντῆς καὶ ἐκδότης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ. ELSTER-STR. 41.

Τύποις· ΓΟΥΛ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ.

Le Moniteur De la Chance Universelle

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΥΣΑ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ ΑΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΑΦΙΛΟΚΕΡΔΕΙΣ ΠΕΡΙ ΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ.

Ἐν Βιέννῃ καὶ Αὐστρο-Οὐγγαρία. . . . Φλ. 3
Ἐν Γερμανίᾳ . . . . . Μάρ. 4
Ἐν Γαλλίᾳ, τόποις ταχυδρ. ἐνώσεως . . . Φρ. 6
Συμπεριλαμβανομένων τῶν ταχυδρ. τελῶν.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΣ

Stadt, Bartensteingasse 14.
Ἐναντι τοῦ Κοινοβουλίου καὶ τοῦ Δημαρχείου
VIENNE.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ.

Δηλοποίησ. ἀγγλικαὶ ὁ στ. . . . Κρ. 50 Φρ. 1
Καταχωρίσ. συστατικά . . . . Φλ. 1 - 2
ἐπὶ ἐκδόσ. δαν. κλ. . . . - 2,50 - 5
Συμφωνία καὶ κατ' ἀποκοπήν.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΗΜΩΝ.

Ἡ "Μηνύτωρ τῆς Παγκοσμίου Τύχης" εἰσέρχεται συντόμως εἰς τὸ ἐνδέκατον ἔτος ἀπὸ τῆς ὑπάρξεώς του, διήνυσε δὲ τὰ ἔτη ταῦτα καλὰς ἀποδίδων ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἀμέμπτῳ οἰκονομολογικῷ αὐτοῦ βίῳ, προσδεδῶκεν ὄλονέν, φιλίως ἔχων πρὸς τοὺς ὀσημέραι πληθυσμένους πελάτας του καὶ ἀφοσιωμένους ὡν αὐτοῖς οἰκονομικῶς.

Ἡ ἀμοιβαία δὲ καὶ δεδοκιμασμένη ἐμπιστοσύνη ἢ μετὰ μακρὸν βίον ἀποκτηθεῖσα, ἀποτελεῖ τὸ τῆς ὑπολήψεως καὶ τιμιότητος ἡμέτερον δίπλωμα. Κατωρθώσαμεν ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν Δύσιν νὰ καταλάβωμεν ἐξαιρετικὴν θέσιν, ταύτην δὲ ὀφείλομεν εἰς τὴν ἐπίλεκτον ἡμῶν πελατείαν, διατὶ λοιπὸν ἠθέλομεν λησμονῆσαι ποτὲ τὰ πρὸς αὐτὴν καθήκοντα ἡμῶν; Ἡ εὐτυχία τῆς ἀπέτελεσε τὴν ἡμετέραν εὐτυχίαν, τὸ δὲ καταπρωιδόναί τὴν ἀλήθειαν, ἥτις ἐστὶν ὁ φρουρός τῆς, θὰ ἰσοδυναμῆται πρὸς προδοσίαν τῶν κοινῶν ἡμῶν συμφερόντων, ἅτινα εἶναι σήμερον στενῶς συνδεδεμένα. Ἐάν ὁ "Μηνύτωρ" δύναται πᾶν ῥαδίως οὐ μόνον μετ' ἀποστροφῆς ἢ ἀποκρούσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ ἢ ἀξιοπρέπειά του ἢ ἀναζητήσῃ ἀρταξέρξεια δῶρα, ἐάν οὐδεμία Πιστωτικῆς ἢ ἄλλῃ Ἑταιρίᾳ ἤρῃσέ ποτε πρὸς αὐτόν, οὔτε ἐπὶ ἀπειλαῖς καὶ συκοφαντίαις καὶ ῥοφεραῖς ῥαδιουργίαις, οὔτε ἐπὶ ἀναξίαις καὶ ἀθεμίτοις τρόποις, τοῦτο συμβαίνει διότι ὡς ἐκ τῆς ἡμετέρας θέσεως, διατελούμεν ὑπερβεν πάσης ὑπονοίας. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι τὰ ἡμέτερα σχόλια προσέρχονται ἐξ ἀφιλοκερδείας καὶ ὅτι οἱ ἔπαινοι ἡμῶν παρέχονται δωρεάν ἅτε ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὑπαγορευόμενα. Ἡμεῖς ἕνα καὶ μόνον ἔχομεν ὁδηγόν, τὸ συμφέρον τῶν ἡμετέρων πελατῶν, ὅπερ ταυτίζεται μετὰ τοῦ ἡμετέρου, ἐνταῦθα δὲ κεῖται τὸ μυστικὸν τῆς ὑπερηφάνου ἡμῶν ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς εὐλιχρυνῶν ἡμῶν ἀμεροληψίας. Ἀδύνατον νὰ συνθηκολογήσωμεν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ χωρὶς ἢ ἀπολέσωμεν συνάμα τοὺς ἀληθεῖς ἡμῶν φίλους.

Ἀξίσεις τοῦ σχήματός μας κατὰ τὸ 1887. — Ἀπὸ τῆς 2 Ἰανουαρίου τοῦ 1887 τὸ σχῆμα τῆς ἐφημερίδος ἠδύθη κατὰ τέσσαρας σελίδας, σχεδὸν δηλ. κατὰ τὸ διπλάσιον, οὐ μόνον διὰ νὰ δημοσιεύωνται οἱ κατάλογοι τῶν κληρώσεων, ἀλλὰ προπάντων διὰ νὰ τοῖς ὑπενηθιζόμενοι εἰς κάθε κλήρωσιν τοὺς προηγουμένως ἐκκυβευθέντας ἀριθμούς, ὡν τὸ ποσὸν δὲν ἐζητήθη καὶ κινδυνεύει ἢ ἀπολεσθῆ ὑπὸ τοῦ κερδισάντος. Συχνάκις δὲ βλέπομεν ὅτι ἀληθεῖς περιουσίαι κατανατῶσι λησμονημένα πλούτη, συμποσοῦμεναι εἰς ἑκατομμύρια. Ὅθεν δταν ἔχη τις τὸ μέσον πρὸς ἀναζήτησιν τῶν μέχρι τῶν θυθῶν τοῦ Ὁκεανοῦ ἀπωλεσμένων θησαυρῶν, νομίζομεν ὅτι εἶναι εὐκολώτερον ἀκόμη τῆ βοήθεια τοῦ ἡμετέρου "Μηνύτορος", μεταβαλλομένου, εἰς θυθοκρόνον, ἢ ἀνακαλύψωμεν τὸν κάτοχον τῶν θησαυρῶν, ὅτινες εἶναι εὐκόλον νὰ εὐρεθῶσιν ἐν τοῖς δημοσίοις ταμείοις.

Χιλιάδες ἀνθρώπων εἰσὶ πλούσιοι, καὶ ὅμως ἀγνοοῦσι τοῦτο! Τῷ ὄντι, συνωδὰ πρὸς τὰς ἐπισημοὺς πληροφορίας, πολλαὶ ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων κερδῶν δὲν ἐζητήθησαν εἰσέτι παρὰ τῶν δικαιοῦχων. Πολλοὶ ἀγοράζουσι λαχειοφόρους ἀξίας, μετὰ δὲ ἐπ' αὐτῶν γενομένην πρῶτην ἢ δευτέραν κλήρωσιν τὰς ἀξίας ταύτας ρίπτουσιν ἐν σῶρτῃ ἐν τῷ ὀποίῳ λησμονοῦσιν

αὐτάς. Ἡ ὀλιγωρία αὕτη ἀποβαίνει ἀσυγγνωστος τοσοῦτον μᾶλλον ὅσον, ὡς πρὸς τινὰς ἀξίας μετὰ παρέλευσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κληρώσεως, τὸ πρὸς ἀπαίτησιν τοῦ κέρδους δικαίωμα διαγράφεται καὶ ἐπομένως τὰ κέρδη οὐδόλως πληρόνεται τοῖς δικαιοῦχοις. Οἱ συνδρομηταὶ καὶ πελάται ἡμῶν δύνανται νὰ γνωστοποιήσωσιν ἡμῖν ἐφάπαξ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν τίτλων, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ὑπάρχει ἐπιλαχόν τι κέρδος θέλομεν γνωστοποιήσῃ αὐτοῖς τοῦτο ἀνεξόδως καὶ ἐν πάσῃ ἐχευμβία.

Νέοι συνδυασμοί. — Δὲν ἠδύθη μόνον τὸ σχῆμα τοῦ "Μηνύτορος τῆς Παγκοσμίου Τύχης", ἀλλὰ καὶ ἡ πρακτικὴ αὐτοῦ σύνταξις, προσληφθέντων εἰδικῶν λογιστῶν, δεξιῶν εἰς τὰ οἰκονομολογικὰ καὶ ἰδίως εἰς τοὺς πολλαπλοὺς συνδυασμοὺς τῶν ἀσφαλειῶν, καὶ ἐκ τούτου δὲν δύνανται ἢ νὰ ὀφελῆθῶσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσταί.

Ἑλληνικὰ Δάνεια. — Ὁ "Μυνήτωρ τῆς Παγκοσμίου Τύχης" δημοσιεύει τακτικώτατα τὰς ἐπισήμους κληρώσεις ὄλων ἀνεξαιρέτως τῶν Ἑλληνικῶν ὁμολογιῶν. Λαμβάνει δὲ τηλεγραφικῶς καὶ δημοσιεύει ἀμέσως τὰς ἐπισήμους κληρώσεις τῶν Λαχειοφόρων ὁμολογιῶν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, τῶν Σιδηροδρόμων Τουρκίας, Πολέως Βουκουρεστίου κτλ. κτλ.

Ἡ ἐτησία συνδρομὴ εἰς τὴν ἐφημερίδα Le Moniteur de la Chance Universelle ὑπάρχει ὀρισμένη εἰς φράγκα 6 lei 7 ἢ δραχ. 7 ποσὸν μικρὸν διαδιδαστέον ἡμῖν εἰς ἔνταλμα ταχυδρομικόν, γραμματίον τραπέζης, ἢ γραμματόσημα οἰουδήποτε κράτους.

Αἱ συνδρομαὶ πρέπει νὰ λήγουν πάντοτε τὴν 31. ἐνὸς οἰουδήποτε ἔτους.

H ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ.

ΤΟ ΤΡΗΠΕΖΙΤΙΚΟΝ

ΚΑΙ

ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΤΟΥ

MONITEUR DE LA CHANCE UNIVERSELLE

ἀναλαμβάνει τὴν ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις

BIENNEΣ, ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ, ΠΑΡΙΣΙΩΝ, ΛΟΝΔΙΝΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΩΝ

διεξαγωγὴν ἐργασιῶν οἷαι αἱ ἐξῆς.

1. Ἀγοραὶ καὶ πωλήσεις χρωματῶν κατὰ τὰς ἐπισήμους διατιμήσεις αὐτῶν.

2. Ἐγγραφή εἰς τὴν ἐκδοσὴν ὁμολογιῶν παντὸς δανείου ἢ οἰασθήποτε ἐπιχειρήσεως, ἀνευ ἐξόδων διὰ τοὺς πελάτας τοῦ καταστήματος.

3. Πώλησις ἐπὶ πιστώσει, ἥτοι διὰ πληρωμῶν μηνιαίων εἰς δόσεις, δι' ἀπάσας τὰς αὐστρο-ουγγρικὰς ἀξίας. Ἀπὸ τῆς πρώτης πληρωμῆς ὁ ἀγοράζων οἰανδήποτε τῶν ἀξιῶν τούτων μετέχει πασῶν τῶν κληρώσεων ἐπὶ τῶν ὄλων κληροδοτηθέντων θραβείων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν τόκων.

4. Ἀνταλλαγὴ τίτλων δι' ἄλλων παρεχόντων πλεῖον τόκον ἢ μεγαλειτέραν πιθανότητα κέρδους ἢ καὶ πιθανότητα πρὸς ὑπερτίμησιν.

5. Χρηματικὰ δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ τίτλων καὶ ἐπὶ τόκῳ 6 τοῖς 100 τὸ ἔτος.

Οἱ αὐτοὶ τίτλοι ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἀριθμοὺς ἐπιστρέφονται τῷ δανειζομένῳ, ὅστις ἐξακολουθεῖ μετέχων εἰς τὰς γινομένας ὡς πρὸς τοὺς τίτλους αὐτοῦ κληρώσεις ὡσεὶ τοὺς τίτλους τούτους εἶχεν ἐν τῷ χρηματοικτωτῷ αὐτοῦ.

6. Εἰσπραξις ἐπιλαχόντων θραβείων καὶ χρωματῶν τίτλων ἐπὶ μόνῃ τῇ παρὰ τῶν ἐντολοδοτῶν πληρωμῇ τῶν ἐπιστολαγωγίων.

7. Δωρεάν εἰσπραξις τοκομερισμάτων ἀξιῶν αὐστριακῶν ἢ ἄλλων.

8. Πώλησις γραμματίων διὰ λαχεῖα γινόμενα κυβερνητικῆ ἀδείας καὶ ἐπομένως παρέχοντα πᾶσαν ἀσφάλειαν τοῖς ἀγορασταῖς. Ταῦτα δέον ὅπως μὴ συγχέωνται πρὸς τὰ γραμμάτια τῶν γερμανικῶν λαχειῶν.

9. Ἐξέλεξις τῶν προηγουμένων κληρώσεων γινομένη δωρεάν καὶ ἀνεξαιρέτως διὰ πᾶσαν οἰανδήποτε ἀξίαν.

10. Ἀγοραὶ καὶ πωλήσεις ἐμπορευμάτων ἐπὶ πληρωμῇ δικαιοῦματος προμηθείας πρὸς 2 1/2%. Πᾶσα ἐντολὴ πρὸς ἀγορὰν ἀντικειμένων δι' ἀτομικὴν χρῆσιν ἐνὸς τῶν συνδρομητῶν ἐκτελεῖται ἀνευ πληρωμῆς δικαιοῦματος προμηθείας.

11. Παροχὴ οἰασθήποτε πληροφορίας παντὶ τῷ ἀποστέλλοντι σὺν τῇ αἰτήσῃ ἀπηλλαγμένη τελῶν καὶ 25 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου, εἰς γραμματόσημα, διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἀπαντήσεως. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δίδεται δωρεάν διὰ τῆς ἐφημερίδος ἐν τῇ εἰδικῇ αὐτῆς στήλῃ ὑπὸ τὸν τίτλον Petite Correspondance (Μικρὰ Ἀλληλογραφία).

Χάριν τῶν πελατῶν ἡμῶν νομίζομεν σκόπιμον νὰ δηλώσωμεν ὅτι οὐδὲν ἀπολύτως δέον ἢ ἀγοράζωσι πρὶν ἢ ἐρωτήσωσι τίς ἢ ἐπὶ τῆς γενησομένης ἀγορᾶς γνώμη ἡμῶν. Δύνανται ἢ ἀποταθῶσι πρὸς ἡμᾶς ἐλευθέρως, θὰ μᾶς εὖρον πάντοτε προθύμους νὰ τοῖς φανῶμεν χρήσιμοι ἢ ἀρεστοί.

Πᾶσα ἀποστολὴ δέον ἢ ἀποστέλληται κατ' εὐθεῖαν ὑπὸ διεύθυνσιν ὡς ἐξῆς.

ADMINISTRATION

DU

MONITEUR DE LA CHANCE UNIVERSELLE

VIENNE (AUSTRICHE).

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΛΕΓΡ. "MONITEUR VIENNE".

Διεξάγομεν ἀλληλογραφίαν ἐν οἰαδήποτε γλώσσῃ. Πάντες οἱ Αὐστρο-ουγγρικὸι τίτλοι δέον νὰ φέρωσι τὴν σφραγίδα ἡμῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ.

Πρὸ πάντων τὸ δημόσιον τῆς Ἀνατολῆς πρέπει νὰ μὴ ἐμπιστευεταί εἰς τὰς ξένας ἐκεῖνας Ἀσφαλιστικὰς ἑταιρίας, αἱ ὅποια προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἀπὸ θύρας εἰς θύραν, ἐνοχλοῦσαι τοὺς ἀνθρώπους μετὰ τὰς αἰτήσεις των, ἔως οὐ τοὺς ἀπατήσουν μετὰ τὰ ψευδῆ των συμβόλαια. Οὔτε λεπτόν οὔτε ὑπογραφὴν πρέπει τις νὰ δίδῃ εἰς αὐτοὺς, χωρὶς νὰ μᾶς συμβουλευθῇ. Οἱ ἀναγνώσταί μας δύνανται νὰ μᾶς ζητήσωσιν πᾶσαν πληροφορίαν, τὴν ὅποιαν τοῖς μεταδίδομεν εὐχαρίστως καὶ Δημοσιεύομεν δωρεάν πᾶν οἰονδήποτε λογικόν παράπονον ἐναντίον πάσης οἰασθήποτε ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρίας ἀνεξόδως δι' αὐτοὺς.